Nagy-Kanizsa. Hetedik évfolyam. 5. szám, februar 1. 1868.

Zala-Somogyi Közlöny

Kiterjedve

SOPRON- és VASMEGYÉKRE.

Vegyes tartalmu hetilap

a széphirodalom, kereskedelem, ipar, gazdászat, tudomány és müvészet köréből.

Megjelenik: minden szombaton, egész iven. Szerkesztési iroda és kiadó hivatal: WAJDITS JOZSEF könyvkereskedésében.

Előfizetési föltételek: Helyben házhoz hordással és vidékre postán küldve: Egész évre: 6 frt. — kr. Fél évre 3 „ — „ Évnegyedre 1 „ 50 „

Hirdetések A hat hasábos petitsorért 1-ször 7 kr. 2-szor 6 és minden további beiktatásért 5 kr. Bélyegdij minden egyes beiktatásért 30 kr. A „Nyilt téren" egy petit sor beiktatási dija 15 kr.

Hirdetéseket elfogad: N.-Kanizsán: a KIADÓ-HIVATAL. Pesten: ZEISLER M. Bécs-, Hamburg-, Berlin-, Majna-m.-Frankfurt- és Baselben: HAASENSTEIN & VOGLER. Lipcse-, Bere-, é Stuttgarthan: SACHSE & TÁRSA.

A nagykanizsai tisztujitás.

Alig hihető, hogy a két testvér-hazában volna még egy második hely, hol a városi tisztujitás annyi nehézséggel folyna le, mint városunkban! Pedig általánosan ismert dolog, hogy Nagy és Kis-Kanizsa polgárai bátorság és ősi alkotmányunk, a szabadválasztás rendithetetlen s kegyeletes szeretetében nem állanak hátul, melyért veszélyt nem ismerve erélyesen szembe szállanak a pártusák olykor hevesebb előfordulatakor is, mellette munkás, szorgalmas és takarékos s mi fő: tetőtől talpig tős gyökeres magyar, s igy a hazaszeretetben páratlan, mégis a tisztujitások alkalmával majdnem tulzásig fokozzák ez iránti buzgalmukat.

A szabadválasztási jog csak akkor ünnepli diadalát, ha a többségnek, mely, ha minden izgatás és egyesek alattomos szitása nélkül, egyedül a honpolgári meggyőződés szilárd érzetéből meritve szeplőtelenül gyakoroltatik.

Fájdalom, a részrehajlatlan biráló tapasztalása szerint, ez alkalommal is némi izgatottság volt észrevehető; természetesen a nép gyenge oldalát érintve és eltalálva, a békés és szabadelvü, de egyszersmint független alkotmányos választás elé többszörös akadályok gördültek.

De menjünk a dologra.

Több hó óta élénk érdekeltség uralkodott városunkban a közelgő tisztujitás érdekében annyival is inkább, mert már egyszer a választás meghiusult. Végre falragaszok által is tudaték városunk választó polgárságával, hogy f. évi jan. 30-ka tüzetett ki tisztujitási napul. A várva várt eseménydus nap reggele megérkezvén, ászló lengedezése és zeneszó kiséretével a nagyszámu választó polgárság a „Zöldfa" vendéglő, termében mint a választás szinhelyéhez, hangozva: Éljen Halvax József városbiránk! mig a másik párt Albanich Flóriánt óhajtva biróul esendben haladt a kitüzött hely felé. A teremben ezer emberen felül levén, választási elnök Hegedüs József ur élénk beszédben nyitá meg a polgári jogok legszebb gyakorlata végetti tisztuj tó gyülést; mely után Babochay János városbiró ur személyesen megköszönte a bizalmat és a tisztikarral együtt letette hivatalát és a város kulcsait, ugy a pecsétet, a választmány elnöke kezébe adta át. Erre aztán az egyik párt szavazást kért, a másik ellenezte, ebből lárma kerekedvén, az elnöknek higgadt, parlamentaris modorú erélyes intézkedésével sikerült a nagyszámú választókat lecsillapitani és érvényre emelni azon inditványt, hogy egy kandidáló és szavazatszedő bizottmány választassék, mire a szavazás megtörtént, mely igen nagy nehézségekkel járt, este lett és igy a tulajdonképeni tisztujitás más napra, jan. 31-re halasztatott.

Megemlitendő, hogy jan. 29-én szeretve tisztelt megyei első alispánunk, tekintetes Barcza Sándor ur városunkba érkezvén, gyengélkedő betegeskedése következtében 30 án a tisztujitó gyülés termében nem jelent meg.

Másnap, jan. 31-én ismét hasonló nagy számmal jelent meg a polgárság a választás szinhelyén, — A feljövetel csak igazolás mellett történhetett. Közkedvességü alispánunk, magát jobban érezve, s hivatali ügybuzgóságát egy perczig sem feledve, szünni nem akaró éljenek közt érkezett a terembe és hazafias beszédében a pillanat helyzetét tapintatosan alkalmazva oly hatást tőn, melyet sajnáljuk, hogy egész terjedelmében nem közölhetjük, de a tisztujitásra vonatkozólag azon határozott és törvényes feltételt kikötötte, hogy a mennyiben a választó közönség törvénytudó birót választani nem akar, kötelessége az igazság kiszolgáltatása érdekében legalább más 3 törvénytudó tanácsost választani, mert ezeknek jelenléte az itélethozáshoz mulhatlanul megkivántatik.

A szavazás megkezdetvén, élénken folyt; déli órákban Halvax József városbiró és Cséry István főjegyzőnek lett tetemes szavazattöbbséggel megválasztva.

Ez alatt a zaj, a lárma folyton nőtt a két párt között. A kandidáló bizottmány elkülönzötten, törvényileg titkosan a kis teremben működvén, a fokonként zajosbodó tanácskozmány pedig a nagy teremben folyt, mely alkalommal talán tulbuzgóságból s a polgári jog gyakorlati érzetétől elragadtattan avagy örömitassan (?) inparlamentaris modorban egy érdekelt egyén felszóllalván, komoly jelenetre adott alkalmat s a megyei főcsendbiztos és a pandurság közbejöttét vette igénybe, hogy az ingerelt kedélyek összeütközése komolyabb szint ne öltheessen magára.

Az időközben megválasztott két törvénytudó tanácsos egyik személyesen, másik megbizottja által kijelentvén, hogy a különben rájok nézve megtisztelő választást ily körülmények között elnem fogadják, a megyehatóság nevében jelenlevő első alispán ur által a választási elnök, illetőleg kandidáló bizottmány megkeresetett, hogy helyettük másokat és miután a törvény a városi törvényszékeknek még egy harmadik törvénytudó tanácsos jelenlétét mulhatlan feltétlenül tüzi ki, még egy harmadikat is annál inkább kandidaljanak, mivel a főjegyző (habár törvénytudó) ennek helyét annál kevésbé pótolhatja, miután ő a város közigazgatás és közgazdászat, ugy a törvényszéki jegyzőtisztet is leend elfoglalva.

Rövid szünet után a kandidáló bizottmány a mellékterembe visszavonult és hosszasabb tanácskozás után a választási elnök azon jelentéssel tért vissza első alispán urhoz, hogy a városban székelő törvénytudók közül hivatalt vállaini egy sem óhajtván a vidéki vállalkozók közül pedig azok ismeretlensége miatt egyet sem kandidálhatván, nem képes megválasztás végett csak egy törvénytudót is a választó közönségnél javaslatba hozni.

Ennek következtében a polgári jogok legszebb gyakorlatának kereke ehhez képzett és városunkban elég számmal található szaktudós egyéneknek egyenetlenség szülte visszavonulása miatt ujolag megakadván, üdvösnek találta megyei alispán ur a tisztujitási gyülést további megyei intézkedésig — sajnálattal bár — felfüggeszteni. Ennek következtében a nagykanizsai tisztujitás két napi folytonos erős vita után másodszor is meghiusult.

A közigazgatás, személy és vagyonbiztonság kivánatos megtartása végett megyei első alispán ur a következő ideiglenes rend-szabályt és megbizást bocsátott ki hivatalosan:

Tekintetes Főszolgabiró ur!

A tegnapi és mai napon át a megkisértett Nagy-Kanizsa városi tisztujitás ismét meghiusult, és legnagyobb sajnálkozásomra e nagyfontosságu városban a törvényes állapot helyreállitása, szives fáradozásaim daczára, nem sikerült. Ezen tisztujitó szék kezdete alkalmával a vármegye közönsége által mult évi junius 17-én ideiglen behelyezett tisztikar hivatalairól lemondván, és az újnak törvényes megválasztása nem eszközöltethetvén, a város tényleg ezen órában elöljáró nélkül van.

Miután pedig ezen állapot csak egy napon át sem tartható, azért is hivatalos kötelességemnek tartottam e hiányról addig is, mig a tek. megye közönsége, hová jelentésemet ezennel megteendem, bővebben intézkedend, egy oly városi tisztikar ideiglenes összeállitásáról s helyettesitéséről gondoskodtam, mely a városban a csend és a rendet fenntartsa s a sürgetős, nem halasztható ügyeket addig is a városi tanács nevében elintézze, s e czélból ideiglenesen t. i. a tek. megye közönségének további intézkedéseig:

a városbirói tisztre Halvax József urat, tanácsosokul pedig Wlasits Eduárd, Wágner Károly és Szandveber J. urakat helyettesitém, s egy úttal ez utóbbit a városkapitányi hivatal teendőivel is megbizom; — tek. főbiró urat pedig megkerestem, hogy ezen rendelkezéseimet a város közönsége előtt közhirré tegye, a nevezett urakat mindjárt holnap az újabbi választásig visszahelyezett város előbbi képviselő testületének bemutassa és tisztükbe beigtassa, egyúttal a város közönségét komolyan oda útasitsa, hogy a nevezett urakat mindenki a város ideiglenes törvényes elöljáróinak ismerje, s személyük, ugy intézkedéseik iránt kellő tisztelet és engedelmességgel viseltessék.

Végre megjegyzem, hogy a választás alá nem eső számadó s kezelő hivatalnokok tisztjeiket továbbra is folytatni tartoznak és ennek teljesitésében senki által se gátoltassanak.

Kelt Nagy-Kanizsán, január 31. 1868.

BARCZA SÁNDOR, s. k.
Zalamegye első alispánja.

Ezen hivatalos rendelet értelmében t. Martinkovits Károly főszolgabiró ur többek jelenlétében Halvax József urral az esküt letétette s azon perczben a város kulcsait s pecsétjét ideiglenesen általadta; s igy városunkban a közigazgatás — bár csonkultan, — de kivánt rendben áll, és szerény óhajtásunk csak arra terjed, hogy ujolag a tisztujitás mielőbb megtartatván, ennek alkalmával mind azon egyének, kik szellemi képzettségök és társadalmi jellemük által a város jólétének előmozditására hivatvák, kellőleg tekintetbe vétessenek és a közjólét kivánta hivatalos állomásokra minden más személyes és pártérdek háttérbe szoritásával meghivassanak.

Végül megjegyezzük, hogy a helybeli izraeliták is gyakorolták polgári jogukat és a szavazásban jelentékeny számmal vettek részt. Első alispán ur fentebb emlitett beszédében szinte előhozta őket s figyelmeztette, hogy most már az édes haza édes gyermekeivé lőnek, simuljanak is hozzá és a haza jólétét sziv és tettel mozditsák elő.

Perczel Mór látogatása Szegeden.

A fentisztelt hazafi január 8-án érkezett Szegedre. Az egész város ünnepies alakot vett magára. Nem volt itt mondva csinált fogadtatás. A legalsó osztálytól fel a legmüveltebb osztályig, egyesek, ugy mint testületek siettek az indoházhoz. Három óra után robogott a vonat a pályaudvarba. Néptenger vette körül a kocsikat, s a rég nem látott honvédtábornokot a kocsiból kiszállásakor a honvédegylet elnöke fogadta igen szivélyes és átható szavakkal. A szeretett vendég meghatottan és megható válaszban köszöné meg az ünnepélyes fogadtatást.

Ezután megindult a menet. Az indóháztól lakásáig — a honvédegylet elnökének házáig — mely távolság oly hosszu lehet, mint Nagy-Kanizsa Kis-Kanizsáig — szélesen terjedő sorfalat képezett, az üdvözlő néptömeg. A hintó előtt és után, melyen a tábornok fedetlen fővel állott, diszlovasok léptettek. Ezeket követé a kocsik végetlen sora, A házak nemzeti zászlókkal voltak ékitve. Szivből jött éljen kiáltások hangzottak szakadatlanul. Az üdvözlők számát nagyitásnélkül tehetjük 20000re.

A tábornok szállására érvén rövid étkezés után fogadta a tisztelgő testüle-

teket. Üdözölte őt a városi tanács, a kaszinói egyesület küldöttsége, a polgári társalgó kör, az olvasó egylet, a Lloydtársulat, a világi tanférfiak, az ifjusági kör stb.

A tisztelgők szakköréhez képest a tábornok oly avatott, oly átható s lelkesitően válaszolt, hogy minden küldöttség elérzékenyülve állott előtte, mint 18 évig szenvedett élő vértanu előtt. —

Estve 6 órakor diszelőadás volt a szinházban. Ily népes régen volt a szegedi szinház. — Előadás után következett a fáklyás zene. A levegő ködös, az út sáros volt, de Szeged népe a legszebb májusi estének nézte az időt — s oly számban jelent meg a tiszelgésen, melyhez hasonlót Szeged régen nem látott. Szerencsésnek tartotta magát az, ki fáklyát kaphatott. A takarékpénztári nagyszerü épület emeletében, mint a kaszinó helyiségében, várta a kedves vendég a diszmenetet.

A rojpant nagy számu tisztelgők nevében Nagy Sándor szegedi derék ügyvéd tartott igen tapintatos és jeles beszédet. Perczel a nyitott ablaknál állván érthető s magasztos hazafiui érzelmektől áradozó beszédben válaszolt. Beszédének lényeges része volt azon nyilatkozat, miként minden törekvését oda irányozza, hogy Magyarországnak saját honvédelmi, nemzeti hadserege legyen. Ebbeli nyilatkozatát egekig ható éljenzés követte. — A nép meghatottan, ujászületve távozott lakhelyeibe, anélkül, hogy a rendet és közösendet legkisebb kihágás zavarta volna meg. — A nemes szabad érzet korlátozni képes minden rendzavaró szenvedélyt.

Másnap honvédgyülés tartatott. Nem csak a volt honvédek, de mások is ritka részvéttel voltak jelen gyülésen. A részletekbe nem bocsátkozhatom, de Perczel beszéde itt is hiven tolmácsolá Szeged népének érzelmeit. A gyülés folyama alatt egy — még 1849-ben a sz.-tamási harangokból általa veretett és azóta egy példányban hiven megőrzött emlékérem tüzetett mellére.

Este Perczel Mór tiszteletére diszlakoma rendeztetett a kaszinó helyiségében Szeged értelmisége nagyrészint megjelent e lakomán. A pártokat a közös öröm érzete itt összeolvasztá. A személyeskedést háttérbe szoritá a multak emlékezeteit képviselő tábornok. A felköszöntések alatt a szabadelvüség a emelkedett hazafiság soha el nem fojtható forrásai eredtek. Az estély folyamában [illegible] altatott és számos példányban osztatott ki azon óda, melyet a „Zala Somogyi-Közlöny" számára is megküldeni bátorkodtam.

Mintegy 11 óra után a tábornok kiséröivel együtt meglátogatá az esetleg épen akkor tartott Lloyd társulati tánczvigalmat. Itt is nagy örömmel s lelkesedéssel lőn fogadva.

10-én a déli vonattal távozott körünkből a 18 év óta nem látott hazafi tábornok. Szeged áldása kisérte őt utjára és kiséri további életpályáján. Adja az ég, hogy a 48- és 49-ki véres harczok az azután következett és az egész magyar hazát mélyen sujtó szenvedések, egy boldogabb [illegible] emlékeivel legyenek felváltva. [illegible] jhat sikerülne a nemzet megrongált élethajóját a közmegelégedés, boldogsá[illegible] kormányos teljes szabadsá[illegible] juttatni!

De ezen köszönés csak ugy valósulhat, ha a pártoskodás, személyeskedés, aljas önérdek vészszellemé a haza földéről számüzetvén mindenki a maga körében, hivatásához képest, tőle kitelhető erővel működik közre Magyarország alkotmányos fejlődésére, szabadságának, boldogságának megalapitására a biztositására.

BÓJA GERGELY.

A „HAZA" életbiztositó bank.

Egy tündérharangnak tartom kötelét kezemben, és oly félve, oly remegve huzom meg, mintha csak a halálra-váltó csöngettyü zsinege volna, pedig menynyire ellenkezőleg áll a dolog!

Ott élet, itt halál! mindkettő oly sajátságos, oly titkos értelmü fogalom, hogy már csak hallásakor is szent borzadály fut végig erünken, hogyan ne remegnék tehát, midőn ily csábteljes, ily varázsharangnak akarom kötelét meghuzni?

Velünk született az életszeretet és, mert a halál oly sebesen következik az életre elannyira, hogy alig kezdünk élni, az élők könyvébe alig igtatnak be, már a halál is beirja neveinket fekete könyvébe: az élni szerető emberek vajmi sebesen siethetnek az életbiztositó harang hangjára az ujon épült templomba imádkozni, hogy legalább még csak 15—20 évig biztositthassák magunkat a halál kérlelhetlen hatalma ellen.

És azért remegek, és azért reszkedek én oly annyira, mert könnyen félreérthetnek, legfőképen, ha átsem olvassák ez igénytelen sorokat és csak a czim után indulva betü szerint magyarázván ez irás szavait halk léptekkel, titkos sóhajok közt, reszkedő köszöntéssel nyithatnak be hozzám és alázatos könyörgéssel terjeszthetik elő szerény kivánságaikat, hogy bár csak huszévre óhajtják még biztositani életüket.

Na de nem csoda, hisz oly szép ez az élet!

Egyiket gazdagsággal, kényelemmel, ranggal ajándékozta meg; a másiknak, ha megtagadta is tőlee muló kincseket, adott helyébe szellemieket, avagy adott szerető nőt, kedves családot és ezért oly szép, ezért oly édes az élet; megvagyon tehát mindegyikünknek oka, a miért ugy szeretjük az életet.

De még a szegénynek is van oka a miért élni szeretne a miért óhajtaná meghosszabitani életét; igen is, mert hiszen neki is van szerető családja és oly nehéz, oly elviselhetlen azon gondolat, hogy kedveseit minden anyagi vigasz nélkül, ki tudja nem a jövő órában nem a jövő percben kell-e elhagynia, kitéve nyomornak, szenvedésnek, üldözésnek és talán az éhenhalásnak, mig ha biztositja életét még vagy 20 évre, nyugodtabban tűrheti a nap melegét állhatatosabban törülgetheti homlokáról a gyöngyöző verejtéket, mert boldogitja azon tudat, hogy 20 év lefolyta alatt legalább is pár száz forintocskát takargathat meg elhagyandó családja számára.

Van, van oka édes mindnyájunknak, a miért élni szeretünk! s ha egy koldust hallunk is panaszkodni az élet keserves terhei ellen, eszünkbe juthat ama mese, melyben a fa terhe alatt roskadozó koldus a halál könyörületéhez folyamodva mit mondott a, megjelent halálnak: azért hivtalak — ugymond — hogy a fát segéld hátamra emelni.

Hiában! nem tudom mért?; de még a koldusnak is szebb az élet, mint a sötét sir.

Biztositsuk tehát életünket; de hogyan és miért? ez a főkérdés.

Ha tévúton volnál édes olvasóm, hallj egy pár szót az elmék tisztázására.

Mindenek előtt kérlek, jöjj velem a „Haza" életbiztositó társulat irodájába, hallgasd ki ott figyelemmel az ügynököt, vedd fontolóra a miket mond, én teljesen hiszem, hogy, bár nem is annak fogod találni, minek szerész illusioidban képzelést, de mégis megnyugtató lesz reád nézve a fölvilágositás.

Ám halljuk, hogy hát voltaképen, mi is az az élet biztositás?

Az életbiztositás egy oly, mind erkölcsileg, mind anyagilag jóhatásu intézmény, mely holtunk után elhagyatott kedveseinket, kiket különben az anyagi nyomor és szükség keserves martalékául kellett volna itt hagynunk, szerény, de mindazáltal tisztességes anyagi segélylyel ellátván, legalább ideiglenes jólét állapotába helyezi.

És ezt te teheted meg édes atyámfia, csak akarnod kell.

Fájdalom, hogy házunkban még oly népszerültlen ezen eszme, elannyira, hogy csak nagy nehezen birják kevesen ennek egész horderejét fölfogni s még többen szántszándékkal nem is akarják megérteni, ezt gunyos megjegyzésel illetik.

Hát ez a fölvilágosult XIX-ik századbani korszerü haladás? Ez-e a lekesedés, melylyel minden szép, nemes és jó iránt buzgunk? Ez-e az igyekezet melylyel hazafiui kötelességünknek eleget tenni sietünk, hogy még azt is gunytárgyává igyekezzük tenni, ki emberi nemesebb hivatását fölfogva, nem egyedül énjéért, hanem a közhaszonért is akar élni? — Vajmi keserü tapasztalás az édes honunkban, hogy még most is találkoznak, kik meg nem értve a kor villamgyorsan haladó fejlődését, önmagokat ámitják és panganak a régi slendrián életben, avagy csak is rákmódjára haladunk, mig a külföld csodákat müvel s szebbnél szebb, jobbnál jobb intézetek szaporitása által gyarapodik.

Fájdalmas, hogy tény, mit felebb álliték, t. i., hogy még a jóakaratot is becsmérlik gunyos megjegyzéseikkel! Saját fültapasztalásunk után mondhatjuk, hogy a preference közti discursust olyasmi észrevételekkel spékelik. Innen van aztán, hogy nem értjük, mily messze kiható, mily üdvös intézmény az életbiztositás, magunk ugyan is felőle olvasni mitsem akarván, az egy két jóakaró proletarius pedig, kik magukat felvilágositókul tolják föl, ugyan természetes, hogy tévútra visz, legfőképp, ha tudatlanságához még egy jó dózis rosz akarat is járul; mert ismerete ép oly szük, ép oly korlátolt levén, mint a miénk, az életbiztositásról még ha jó akarata volna is, nem tud tökéletes ismeretet adni. Olvassunk tehát, olvassunk, avagy hallgassunk nálunknál avatottabbakat, hogy a nálunknál is még szükebb ismeretekkel biró szegény embert, ki egyedül, tehát föltétlen l, csak családjának boldogitása iránti szeretetből óhajtaná meghosszabitani életét, fölvilágosithassuk, megmondhassuk neki; édes atyámfia, ime most még élsz napi keresményedből kiszakithatsz egy pár krajczárt s azt az életbiztositó társulatnál biztos alapnak rakhatod le egy általad meghatározandó összeg-tőkének mi, ha végzeted édes családod köréből kiszóllit, elhagyott kedveseidnek pontosan, azonnal ki lesz fizetve, mely összeg tehát anyagi állapotát könnyitendi, enyhitendi szellemi fájdalmukat, a mennyiben az anyagi nyomor által nem sulyosbittatik az és ezért áldani fogják még porodat is, őszintébb lesz az érted hulló könny, mert hiszen ők átérzik azt, hogy egy gondos családatyát vesztettek benned el; te pedig nyugodtabban szállhatsz a tulvilágra, mert egy kimondhatlan boldogitó érzet, ama elvitázhatlan tudat kisér sirodba, hogy gondoskodtál tiéidről.

(Folyt. követk.)

Levelezés.

Hamburg, jan. 22. 1868.

E napokban következő statistikai adatokat vettünk Uj-Yorkól.

A kivándoroltak száma 1867-ben, kik csak Uj Yorkban szálltak partra 243,141, ezekből 116,228 német származásu volt, kiknek nagyobb része a hamburgi kikötőből indultak uj hazájuk felé, s többnyire a Mississippi völgynek tartottak, ezekután következtek a hollandiak 65,327, lélekkel, kik Uj-Yorkban részint pedig Pensylvániában telepedtek le. Az elmult évben 536 amerikai hajó (35 tel kevesebb, mint 1866.) jutott tüz, vihar vagy összeütközés által tönkre 21 millio dollár értekben.

Továbbá nem csekély meglepést nyujt az olt lévő vagyon és kereskedelmi forgalom nagysága. A. T. Stewart és társa az első kereskedelmi ház Uj-Yorkban 3 év alatt 203 millio dollár értékü eladásokat kötött, ugyszinte H. B. Claflin és társa 3 évi forgalma 197 millió dol. ért. A legnagyobb adó fizető a szövetségben William Aster, ki is csak a Municipia czélra 800000 dol. fizet, ide nem számitva azon tömérdek összeget, melyet ő még a birodalomnak és a nemzeti kormánynak fizet, és effele adatok mint a levelező irja, itt nem csekély számban léteznek.

Városunk a hozzátartozó környékkel együtt a legujabbi összeirás után 306008 szemelylyel bir, ezenkivül Altonát, mely épitések által Hamburggal összekötöttéssel van 65000 sz. lakja.

Már egyszer volt alkalmam magyar-egyletünk létéről, habár nem igen kedvezően, jelentést tennem, de ma oly kellemes helyzetben vagyok akkori szavamat visszavehetem, és önt egyletünk különös virágzásáról tudositom, mely annál is inkább örvendetesebb reánk nézve, minthogy egyletünket nem csak a honfiak haszeretete és jóssivüsége pártolja, de egyszersmind e város lakói, ugyszinte más müvelt nemzetek is tisztelik nemes czélunkat. A legszebb bizonyságban részesültünk a napokban tartott gyülésen, a mely több nemzetbeliek szives részvétele által ugyszólván internationalis Meetinggé alakult, minthogy hazánk édes nyelvén kivül még Angol, Franczia, Olasz, Német és Orosz nyelvben folyt a társalkodás, és büszkén mondhatjuk, hogy Magyar-Egylet alig részesült még valaha ily kitüntetésben. A jelenlegi tagok száma a 40 et tulhaladja, e közt tiszteletbeli tag van a hamburgiakon kivül, Angol, Franczia, Porosz, Orosz, austriai stb. A mult héten nagyon tisztelt honfiunkfia és hires tilinkó müvészünk Nagy Jakab szerencséltető egyletünket jelenlétével, ki is Londonból jövén, e hó 30-án több müvész közreműködése mellett városunkban hangversenyt ad.

Időjárásunk nagyon változandó, és még a mult hetekben 8=10 fok hideg mellett gyönyörü Alster folyónk, mely legszebb disze városunknak, oly erősen be volt fagyva, hogy vasárnapon 1000 egyénnél több korcsolyázott rajta, sőt az Elba folyón is a jég annyira csoportosult, hogy e hó 12—18-ig a legnagyobb hajók a jeget át nem törhették és a hajó közlekedés néhány napig megszünt, ma már tavaszi napjaink vannak és a jég egészen eloszlott.

Mellékelve küldöm egyletünk alapszabályait, és egyszersmind van szerencsém magamat ezen nyomtatott alapszabályoknak mint szerzőjét, ezen egyletnek mint pénztárnokát bemutatni *)

ZELLINGER J. L.

Heti szemle.

Január 24. 1868.

— Grázban petroleum kályhát találtak fel. — A királyi udvartartásra a Magyarország által megajánlott összeget havi részletekben küldik Bécsbe. Egy-egy havi részlet 250 ezer forint. — Magyar hölgyek értékes billikomot küldöttek Reitzenstein szász tábornoknak, ki 1866-ban a sebesült magyar katonákat ápolás- és vigasztalásban részesitette. — Az aradi vértanuk emlékszobrára eddig 17 ezer forint gyült be. — Prágai tüntetésecknél 5 deák, mint fő csendzavaró elfogatott. — Erdélyi János jeles költő jan. 23-án meghalt. — Az izr. elemi iskolák nem fognak tobbé kath. igazgatók felügyelete alatt állani a culturminiszter rendelete szerint. — Az oroszok azt irják, a jelen időben a háboru nem dicsőség, hanem szerencsétlenség. — Portugalliaban ugy az izgatottság; kitöréstől felnek. — Europában 608 tébolyda van; legtobb Franczia országban, legkevesebb Törökhonban; amott 110, emitt 2. — Dr. Schneider honvédkari főorvos 1849-ben Törökországban mahomedán hitre tért, most török neje és hat gyermekével ismét katholikus lett. — Vidékünkön születtett népies irónk Vas Gereben — Radakovits József — Bécsben gutaütés folytán meghalt. — A sógrádi országgyülésen, midőn a nemzeti képviselők eltávoztak, Jozipovits, a régi magyar szivü hazafi, utánnok kiálltott: „köszöntetem Gorcsakoffot" — Bécsörményi sajtó perc ismét elbocsáztatott. — Kömives Imre jeles szinházrendezőt Vácról Esztergomba ment a onnan vidékünkre szándékozik jönni. — Kecskeméten jan. 21 é. véres összeütközés történt a jobb és balol

*) Hazafias törekvésén igen örvendünk; kivánjuk hogy a derék egylet nemzetünk dicsőségére legszebb egyetértésben virágozzék. Fogadják üdvözletünket!

álisták köst. — Belgrádban magyar konsult szándékoznak kinevezni. — A volt szerb fejedelem Karagyorgyevics Sándor Horvátországban birtokot akar venni s Pestről állandóan oda költözni. — Fiume a magyar vasúti kölcsönre 150 kötelezvényt irt alá. — A Bukarestben levő magyarok száz db. aranyat küldöttek be a honvédalapra. — A párisi lengyel emigratio fokozott tevékenységet fejt ki. — A magyar delegatioban Becke magyar beszédet tartott. — A katonai váltságdíj 1000 frtban állapittatott meg.

Zala-megyei hirek.

— Ügyvédi ügynöki iroda. Tevékeny s jeles képzettségü ügyvéd Réső Ensel Sándor ur következő körözvényt bocsátott ki, melyet az illetők figyelmébe készséggel ajánljuk: Mint a Pesti Napló 214. sz. Magyarország 178. sz. Politikai Ujdonságok 411 sz. Országos naptár 1868-ik évi folyamában stb. közölték, ügyvédi irodámat ügynökségi osztálylyal láttam el. Ügyvédi jogositványokkal kapcsolatos teendők véghez vitelével járó ügynökségemet a m. kir. igazságügy ministeriumnál is bejelentettem $^{6231}/_{67}$. szám alatt, — és ellenőrzés nem történvén, bátorkodom tudatni, hogy: ügyvédi ügynöki irodám vidéki kartársaimtól, egyletek, társulatok, községek és magánzóktól stb. elfogad minden megbizásokat, melyek törvénykezési vagy közigazgatási ügyekben a Buda-Pesten székelő ministeriumok, kir. Curia, váltó és városi törvényszékek, társulatok és egyleteknél közbenjárást, megszorgalmazást, értesitéseket stb. igényelnek. Czelja ügynöki irodámnak a vidéki ügyesbajosokat a jövésmenési, utánjárási időöltési terhes költségektől megmenteni, gyors, kimeritő alapos tudósitásokkal szolgálni, és hol akadályozva lennének képviseltetni stb. Irodám helye Pest, Lövész-utcza 8. sz. Enselház. A dijak legmérsékeltebben számittatnak fel, igy p. o. valamely hatóságnál levő ügydarab beérkezése, szám, előadója az ügy miben léte, elintézése, kitudatása és értesités adásért, mennyiben az egy felnapi időnél többet igénybe nem venne, a fél vagyoni állapotárai tekintettel 1—3 fr. fáradozási dijat, mennyiben azonban vidéki kartársaim, községek stb. több rendbeli ügyekben biznának meg, mérsékelt dijakat, végre ügyvédi jogosultságommal járó nagyobb fáradság vagy munkálatot igénylő esetekre nézve egyezségileg megállapitandó árt számitok fel. stb. Réső Ensel Sándor, köz- és váltó-ügyvéd.

— Klafaludy Sándor eddig pusztán maradt sirjára a sümeghi kaszinó vállalkozott emlékszobrot állitani. Vajha azok, kiket az ég anyagi jóléttel áldott meg, hiuság és szenvedélyeiknek tömjénezése helyett azoknak szentelnék anyagi erejüket, kik nemzetünk dicsőségét a tudomány és művészet terén alapitják és alapitották! A kérdéses szoborra, tudtunkkal eddig 3 ezer s néhány száz forint gyült össze; s mint értesülünk, annak elkészitésével jeles szobrászunk Izsó fog megbizatni, ki is e czélra legközelebb Sümeghre fog utazni.

— Adakozás. Az aradi vértanuk emlékszobrára Csáktornyaváros elöljáróságа 17 frtot adományozott.

— A Kanizsa-barcsi vasútvonal megnyitása f. évi julius 1-ig biztos kilátásba van helyezve. Mig a P. Lapokban azt olvassuk, hogy a vasúti munkák szakadatlanul folynak, biztos a remény, miként a vonal marczius vége felé annyira elkészül, hogy legfeljebb april elején a közforgalomnak átadatik.

△ A nagy-kanizsai vendéglős, kávés és mészáros egylet f. hó 29-én tartá a „Zöldfa" nagy termében zártkörü táncvigalmát. A fényesen kivilágitott diszes teremben nem nagy számmal, de mégis válogatott közönség gyült egybe; dicséretet érdemelnek a hölgyek, hogy nem mint Kanizsán bevett szokás pazarfénynyel, hanem egyszerüen jelentek meg; az emlitett egyletnek fiatal tagjai nagyon is kitüntek elegans és finom báuásmód által, s vig, kedélyes tánczmulatságnak nevezhető. — Emlitést érdemel, hogy a tánc alkalmával egy idegen jelent meg három szeborával, egyik aranyból és aranylánczczal ellátva, melyet sorsolás alá bocsájtott 500 sorsjegy á 20 ujkr., a sorsjegyek amint eladattak, a kihuzás alkalmával sajátságosan a kihuzott számok fel nem találtattak; az idegen szép szakmányával eltünt. Szolgáljon másoknak például.

— Vasuti szerencsétlenség. A prágerhofi vasuti állomáson egy magyarországi K-re való R. nevezetü asszonyság leszállt a gőzösről, hogy az otti váró teremben egy kissé kipihenje magát. Egyik vasuti tisztet kérdezte: hol a váróterem? a tiszt szivelyesen mosolygva készséggel ajánlkozott, hogy őt bévezeti a kérdezett helyre. Az asszonyság köszönettel vette. Még eddig semmi szerencsétlenség sem történt. A fáradt nő a diszes bútorzatu s meleg szobában az ut fáradalmai következtében elszunnyadt.. álmodott vasuti robajról, fel- és ledülésről, oh az álom sokszor csal! rémületében hirtelen felijjedt és — és ölelő karok közt találja magát. Mint erényes nő protestál s a vasuti nagyobb hivatalnok a támadt zajra retirálván a vasuti szerencsétlenség bővebb leirását ezuttal moralitor elhallgatjuk.

Somogy-megyei hirek

—Adakozás, Somogymegyei Nagy-Bajom szolgabirája az aradi vértanuk emlékszobrára 72 frt, 10 kr. gyüjtött.

— Veszett eb márás. Inkén a mult január hó elején, egy veszett eb kóborolt már három faluban megfordult, mig végre a vrászlói kasznár urnak sikerült lelőni. Ez eb Patt helységben egy asszony ruháit tépte le, de testet nem érintvén semmi komolyabb következményt nem vont maga után, mig ellenben Czippán Ferencz nevü $^2/_4$ telkes polgárnak kezét mélylyel magát védelmezni akarta, veszélyesen megharapván, a napokban a düh rajta kiütött és jelenleg ágyba láncoltan rendkivüli kinok közt monthetlenül várja halálát. A szerencsétlenség észleletekor orvosilag ajánlott miheztartást mellőzte s igy az engedetlenség áldozata lett. Szolgáljon intő például, hogy a kutyákra nagy télben ép ugy, mint forró nyárban komolyan kell vigyázni.

Sopron-megyei hirek.

Soprouból, jan 29.

— A soproni takarékpénztár a magyar vasuti kölcsönre 25 ezer frankot irt alá. Ha többi takarékpénztarak készségét tekintjük, mint a temesvári 331500, a szegedi 120640, a gyulai 348900. a győri 309000, a pozsonyi 459000, a miskolczi 75000, az egri 72369, a fehérvári 86700, a rozsnyói 51000 frankot irván alá, valóban ezen aláirasi összeg csekélynek tetszik.

— Február 2-án az itteni takarékpénztár részvényesei nagyszerü banquettel ülik meg az intézet 25 éves lételét.

— Február 3-án lesz Pesten a m. kir. ministerium helyiségeben egy tanácskozmány az ujabb ipartörvény kidolgozása érdekében: Sopronból Pálfi Sándor kocsigyáros hivatott meg, ki egy szilárd és szabadelvü üzletember.

— A párizsi világkiállitáson vidékünkön Plandorffer Ignácz Sopronból bronz érmet nyert.

— A tegnap jan. 29-én tartott tanulók bálja volt a tánczidényben a legfényesebb. Feletto látogatott levén, a szépek oly nagy számmal valának, hogy tánczosnőben hiányt nem lehetett szenvedni.

Vas-megyei hirek.

* Adakozások. Szalmay Antal ur Szombathelyen a város lelkes közönségétől a Váczon felállitandó honvéd szoborra eddigelé 23 ftot gyüjtött, — a nemes keblü s áldozat kész hazafiak névjegyzéke az adomány összegek mennyiségével hirlapilag fognak közöltetni.

* Halálozás. F. hó 25-én kisértük ki örök nyugalma helyére Fötisztelendő Bajáki Sándor Gyula, premontrei áldozárt és tanárt, kit a halál, ifjusága virágában 30 éves korában pár napi betegség után közülünk elragadott. — E köz szeretet és becsülésben részesült papot és jeles hazafit a részvét könnyeivel szemökben több ezerre menő közönség követé a szt.-mártoni sirkertbe, — az összes papság halotti hymnusz éneklése mellett haladott a pompásan decorált érczkoporsó után — az ifjuság fekete galyába kardosan, a koporsó előtt vitetett a gyönyörü zöld koszoru, mely előtt kardjok hegyét föld felé hajtva haladtak, jelen voltak továbbá az izraeliták lelkésze és tanárai az ifjusággal, a helybeli 16-ik gyalog sorezred tisztikara teljes diszben, a tisztviselők, a megyei katonák kivont karddal, — a boldogultnak rendtársai a koporsót közvetlen követték, elnem titkolható jelével a fájdalomnak, és bánatnak, — a czéhek fáklyákkal, sat. oly hosszu volt a menet, hogy mire kisérők eleje Szt.-Mártont elérte, akkor indult még csak a gyász kocsi elviendő közülünk, kit mindannyian gyászolunk. — — —
Legyen neki a föld könnyü!

* Ismét halálozás. Moretti Pál cs. kir. százados a helybeli garnisonból f. hó 26-án reggeli négy órakor megszünt élni. — temetése azon fénynyel és pompával ment végbe, mint a fentebb leirt.

* Rablás Rohrer László helybeli ügyvéd ur lakásán az éles kamarát 27-kén virradóra felverték és kirabolták, — nagymennyiségü füstölt hust és más élelmi czikket raboltak el, — s tettesknek nyomában vannak, — s közülök egy már kézre is került.

— Jánosháza és vidékének „györpápa mohori vasutügyben kiadott „emlekiratá"hoz az illető consortium részéről térkép is ajánltatvan, közbejött akadály miatt azonban elmaradt. Szolgáljon tudomásul az érdekelteknek.

Irodalom.

— Szives tiszteletem mellett felkérem ivtartóimat, hogy Kossuth Lajos és fiainak körömetszett arczképeikkel ellátandó teljes szövegü és összes levelejkre vonatkozó „előfizetési felhivásokat" minélelőbb beküldeni sziveskedjenek, miután a mü már sajtó alatt van. Egyszersmind van szerencsém mindazokat értesiteni, kik e ragyogó szellemü könyvet postai utánvétellel történendő, szintén 1 frtnyi fizetés mellett megszerezni kivánják, hogy becses névjegyzékeiket hozzám, (Pest Deák utcza 6 ik szám.) 14 nap alatt beküldeni sziveskedjenek, hogy az ily módon megrendelendő kötött példányokat február hó 20-dikáig szintén expedialhassam.

SZODORAY SÁNDOR
honvéd százados,
mint kiadó.

— Vettük Majthényi Flóra „Elegiak kis fiamhoz" czimü czinosan kiállitott füzetet. A magasröptü s mély érzelmü költőnő maga mondja előszavában, hogy benne az olvasó költészetet ne keressen. A való a költészettel karoltve van e szomorú elegiákban. Ajánljuk hölgyeink figyelmébe. Ára 50 kr.

TÁRCZA.

PERCZEL MÓR
tábornokhoz.

Szeged, január 8-án. 1868.

Bár tudna lantom Berzsenyi és Horác
Láng ihletével zengedi énekét,
Mely hiven vidhatna lenne mártír,
S érdemidet hiven elzaloznák —

A számüzöttnek nincs pihenő helye,
Lekötve a honvágy kinjai égetik, —
A bujtosának szivét vés át kell,
Mert vihar a kinok alatója.

A bontalanság bánatos érzete,
Mit lassu méreg tépi a szivet erét.
A számüzöttnek nincs nyugalma,
Hontalan ő az egész világon.

Csak a Magyarhon szent kebelén talál
Vigaszt, kit a hő honszeretet hevét,
A hü magyarnak egy hazája
Van csak, ezért epedj, é., hal és kérd.

Mit szenvedtél a számkivetés alatt?
Mint sajtolá bús lelkedet a gondolat
Ha távol a kelet s hazát!
Kellene tán sir üléb d lnödt?

Gyászos tizennyolcz évig az árva hon
Könyörve kérdé: hol van a szü ő fia,
Ki karra, észszel kinde érte,
Védte jogát az enyészet ellen.

De légyen áldott Hunnia istene,
Hogy téged ismét visszaadott nekünk,
Örömkönyü rezg a hon arczán.
Hős nevedet koszorúk dicsitik.—

Mint bajnokot, mint képviselőt a nép
Méltán magas tal, mert karod és szavad
Szószéken ugy, mint harczmezőn, kész:
Küldeni a haza és királyért.

Mint hős vezért hőn üdvözöl ős Szeged.
Kedvive árját bár lecsapolta a
Sok szenvedés de lelke roppant
Most is a honszeretet vezéri.

Bajtársaidnak könyre ereg arczain,
Hogy látnak ismét. Ajkuk imát rebeg:
Hogy a kiontott drága vérnek
Lilja a hon virulása legyen!

Mély csend borong most a csatatéreken.
Felettök a hir szárnyai lengenek,
Alattuk ifju hősök ezre
Álmodozik ragyogó jövőről.

Minden tavasz hoz friss koszorút nekik:
S mig sirjaikra hatma alább süllyed,
Hirök növekszik, mert az é 3
Nemzet e hirt kegyel ttel őrzi

A föld vidékén, nesztelen éjeken
Elhunyt vitézek sirda a zugodon,
„Éljen vezérünk!" „éljen a hon!"
Hangzik egész Tisza s Dráva mentén!

Az éji csendet nappali vá tja fel.
Bár merre jársz! a honszeretem
Áldása kisér, s látva téged,
Lelkesül a haza ifjusága.

Élj boldogul még nesztori éveket,
Ne hajl meg addig, mig szeretett hazád
Fél nem virul; mert igy lehet csak
A sir ölén nyugodalmad édes.

Az égi áldás gyermekeidre is
Szálljon le! Atyjok szellemе hassa át
Őket, hazánkért élni, halni
Lásson az ő hivatásuk is majd.

Történetekben hős neved élni fog,
Mig a Tiszának partjain él magyar.
Mert a szabadság bajnokának
Érdeme és neve halhatatlan.

BÓJA GERGELY.

Lipót vár feladása és ostroma
1849. évi február 2-án.

Az 1849-ik évi február 2-án délelőtti 10 órakor a galgóczi oldalról megdördültek Simunich ágyui, miután az osztrák vezérnek az erőd feltetlen feladása végett a várba küldött parlamentair fogadó választ kapott, — a jól irányzott heves ágyuzás csakis hatásra volt számitva mintsem a falak törtésére, mert a cernirozó hadsereg nehéz ostrom ágyuk hiányában volt, a kisebb lövegekből pedig sikeres ostromot nem vivhattak, részint mert a föld fagyos talaja nehezite az ásatásokat, részint a siktér miatt az ostrom lovegek biztonsága, csupán az éj oltalma alatt felállitott homok kosarakra szoritkozott, — két órai heves tüzeléseket a várbeliek csak gyéren viszonozták, mert lőkészletünket kiméltük a netán komolyabbi fel épés esetére.

Bár az ellenség gyujtó granatjai sürüen hullottak a várba, mindazonáltal a Sz.-Antal oszlop s a várkápolna tornyának összelövetésén kivül jelentékenyebb kár nem történt.

Déltájban Ordódy várparancsnok kitüzette a fehér lobogót, s a kis gyenge védvü s külömben is fekvésénél fogva jelentéktelen strategikus váracsot, mint véleménye szerint ugy sem tarthatót, feltétlenül feladta, s már déli 12 órakor a téli napsugár ezerkétszáz lerakott honvéd fegyver szuronyain ragyogott.

A mesztics kól kapun délutáni 2 óra táján kivonultunk és az osztrák csapatokkal szemben felallittattunk, mig a várot löszer készletek, 52 különböző üregü ágyukat, fegyvereket sat. átvették, — ezek után a várőrség erős fegyveres fedezet alatt Nagyszombatba kisértetett.

Lipótvártól Nagyszombatig utunkba eső falvak lakóinak sértegető megjegyzéseiket még maig sem feledtük el, — ebbeli fájdalmaikat azonban egyensulyozá Nagyszombat városának müveit felkü közönsége, kiknek körébe esti 7 és 8 óra közt a magyarok nemzeti Ima dalát a szózatot énekelve beérkeztünk, s ott egy nagy kormány épület előtt felallittattunk.

Elszorult a sziv első tárgy látásánál, es letépett nemzeti zászlóink nyelcinek tört darabjai voltak a tüz torony, s több egyes házakon roppant nagy néptömeg várt bennünket az utczákon daczára a dermesztő hidegnek, sokan elforditák arczukat tőlünk, hogy ne lássuk a szemeket, melyekbe a honfi bánat, e megszentelt fájdalom sajtolta könyek felküzdötték magokat; — borzasztó némaság állott be, s csak a siró kárpati szél, s egy egy elfojtott zokogás hallatszott.

Ott álltunk csaknem egy óráig vékony ruháinkban szemeinkben megfagyott könyekkel, zuzmarás szakáll, és hajjal, — ugy néztünk ki, mintha e fel nap alatt mindnyájan megöszültünk volna; de biztunk az ügy igazságában melyért harczolánk, s hittünk a magyarok Istenében.

Lábainkat az ut, szivcinket az emlékezet tövisei vérezék, a közeljövőnk kinos bizonytalansága rémképekot festett lelkünk elé, mely mintegy sötét kereszt óriási teherkint nehezedett külömben is levert kedély állapotunkra.

(Vége következik.)

Nyilt pósta.

— B. G. Szeged. Az ódát kézbesitett k. Az eltévedettnek hitt levél lapunkban megjelent, mely számot ujolag postára tettük.

— P. J. Szombathely. Szives üdvöslet! Lapunkra az előfizetés ez évi april hó végéig tetjelt.

— „Az igaz ság szegénye" általánosan ismert prózai dolog.

— „Karácsonéj" igen jó, de elkésett. Ujabb költemenyeket szabadjon kérnünk.

— Tamásiba. Borsos áron kaptuk meg.

— R. L. Pest. Decz 20-ki küldeményedet nem vettük. Kerd nekel-elveszni!

— A „Magyar Ujság" tek. kiadóhivatalának. Szives köszönet a felvilágositásért. A cserepéldányt ismét kapjuk. Mi nem mentünk sehova, lapunk hét évóta mig Nagy-Kanizsán jelent meg. Egy bizonyos ellenfélsuttyonbani manczöverje volt, hogy a cserepéldánytól meg legyünk fosztva. Ez sok lappal történt, nevezetesen a „Magyar Ujság"-ra a „Magyarország és a nagyvilág", a Pesti Hirlap", a „Népkertésze", „Ludas Matyi", „Pesti Hirlap divatlap", „Alföld" és a többi, — Árva, kétségbeesett fogás bizalmatlan!

— A „Vasárnapi levelek" megérkeztek, hanem a számból elkésvén, jövőre hozzuk.

— Sch. F. A fentebbi nyilt postát szivcskedjék szinte figyelembe venni. A ker. és iparkamrai jeles dolgozatot köszönettel vettük.

— ds. April. Vette levelünket?

— Szombathelyre. A napokban egyik példányt megküldjük.

— K. Gy. és Ny. J. uraknak. A „Darázsfészek" harmadik füzetét is a napokban küldjük meg.

ÜZLETHIRNÖK.

NAGY-KANIZSA, jan. 31. 1868. Az ár ismét szilárdulást nyert minden gabnatárgyunál, és kilátás van hogy még magasabbra emelkedik minden meghatározás nélkül, hogy meddig fog még magasodni. Nem tulozunk ha állitjuk, mi szerint majdnem egész Europa a mi kenyerünkkel táplálkozik, mert a terménygazdag Amerika és éjszak Afrika, melyek különben nagy mennyiségü gabnát hozának a vilézpiaczra, most maguk is hiány és szükséggel küzdenek. Ily körülmények közt az itti magas árak megfoghatóvá lesznek és hogy sokáig tartanak — igen valószinü.

Lefolyt országos vásár, egyike a legroszabbak közül való volt, melyet leginkább a rosz közlekedés okozott.

Jelenlegi árak alsó-ausztriai mérékként a helybeli piaczon: Buza 85—88 font 6 ft 10 kr 6 frt 30 kr, 6 ft 50 kr. Roza 78—79 fontos 4 frt 20 4 frt 30 4 ft 40 kr. Kuriczа 84—85 font ft — 3 ft 10 kr 3 ft. 40 Arpa serfőzéshez 16, 70—73 font 3 frt 10 3 ft,40 kr. Zab 45—47 font 1 t. 75 kr. 1 fr. 80 kr Pohánka 2 frt 85 kr. 3 ft 10 kr Pasuly fehér 4 ft, 75 kr. tarka 3 frt, 75 kr. Gubó első rendü mázsája 16 frt — Szilvapálinka 20 oku 26—28 frt hordóval együtt. Törkölypálinka 20 foku 18—20 frt hordóval együtt. Mák 19 ft. — kr Borkó 26 frt ökörbőr mázsája 57 frt, tulonbőr 56 frt, tinóbőr 62 frt. borjubőr foljes 115 frt nélkül 125 frt.

Borok. fehér és vörös (schiller) 1862- és 1865-ki — vidékünkbeli — termés 8—12 frt. Villányi és szegszárdi fekete 1866 15 ft. — Uj honi bor vörös és fehér 1867-diki 4 frt. 50, 5. 50 Balatonmelléki borok 1863- és 1865-iki fehér 8—12 frt akónként. Viaszt 124 Közönséges gyapju határőrvidéki ára — 56 frt. Fehér tongy ára 11 — frt — kr. fekete 5 frt 50 — kr.

N.-kanizsai piaczi árak jan. 31-én.

Borsó itczője 4 kr. Lencse itczője 14 kr. Bab itczője 7 tarka 6 kr. Burgonya mérője — ft 80 kr. — Marhahus fontje 20 kr. Borjuhus fontja 28 kr. Sertéshus fontja 24 kr. Szalonna mázsája 33 frt — kr. Zsir fontja 48 kr. Királyi.st 6 sz. mázsája 15 ft 50 kr. Lánglisat 1, sz. mázsája 15 frt — kr. Lánglis t 2. sz. máz. 14 frt 50 kr. Zsemlyelisat 3. sz mázsá a 14 frt — kr. Zsemlyelisat 4. sz. mázsája 13 frt 25 kr. Kenyérlisat fehér 5. sz. m. 12 frt 50 kr. Kenyérlis t 6. sz. m. 11 frt 75 kr. Kenyérlisat 7. sz. m. 11 frt — kr. Kenyérlisat 8. sz. má sája 9 frt 25 kr. Rozslánglisat 1. sz. 10 frt — kr Rozslánglisat 2-dik szám mázsája 8 frt — kr. — Kukoriczalisat fontja — 6 kr. Árpalisat fontja 12 kr. Kóleskása itczője 10 kr. Rizskása fontja — 18 kr. Faolaj fontja 60 kr. Repczeolaj fontja 32 kr. Leumagolaj fontja 40 kr. Czukor 34 kr Uj bor itc. 10 kr. Ó bor itc. 16 kr. Pesti sör itczője 14 kr Kanizsai sör itczője 10 kr. Gabona-pálinka itczője 40 kr. Törkély-pálinka itczője 32 kr Szilva-pálinka itczője 80 kr. Nyers faggy mázsája 22 frt. — kr Öntöttfaggyú-gyertya fontja 0 kr. Petroleum fontja 24 kr Szappan fontja 26 kr 8 fontja 11 kr. Kemény fa öle 9 frt — kr. Puhafa öle 8 frt — kr. Nyersfa öle 7 frt — kr Faszén m rője 35 kr. Szénamázsája 1 frt — kr. Szalma m. — 70 kr. Kender fontja 24 kr. Len fontja 60 kr.

A SZOMBATHELYI piaczon 1868-ik jan 28-án elkelt gabnának árjegyzéke:

Buza 1. oszt. 6 ft 70, 2 oszt 6 ft 30, 3 oszt. 5 ft 95 kr. — Roza 1. oszt. 4 ft 80 kr. 2. oszt. 4 ft. — Árpa 1, oszt 2 ft 90 2. oszt 2 ft 65 kr. — Zab 1. oszt. 1 ft 90. 2. oszt. 1 ft 70 kr. — Kukoriczа 1. oszt 2 ft 90, 2. oszt 2 ft 70 kr

SOPRON. január 27. 1868. Mai hetivásárunk a behozatalban igen gyenge volt és üzletszerteleg ment; hiányzott azonban az első osztályú buza, mérsékelt árak emelkedtek, s nem következett be, mi várat tt. Buza 84—85 fontos 6 frt 6 frt 20 kr. 86—87 fontos 6 frt 30—70 kr; 87—88 fontos 6 frt 80 kr 7 frt. 10 kr. 88—89 fontos 7 ft 20—30 kr. Roza 78—80 fontos 4 frt. 60—90 kr, Kukoriczа 78—80 fontos 2 frt. 80. 3.10 kr Árpa 70 72 fontos 3 frt. 20, 3 frt 40 kr,; Zab 44—46 fontos 2 frt. 2 frt 10 kr. mérőnként.

HAMBURG, jan. 22. 1868. A gabna-árlist e héten élénk forgalom mellett jobb árakat ért, és buza, főképen roza keresettetik. Jelenlegi árak: magyar buza (Last — 5400 v. f) 225—233 és fél por. tal.; tarka buza 127—133 238—236 p. t.; holsteini buza 125—126 229 p. t; meckenburgi 128—130 225 p. t. Roza (Last — 5100 v. f.) mecklenburgi 118—121 173—172 p. t. magyar és olcsai 120—121 178—180 p. t. amerikai 126 182 p. t.; Árpa (Last — 4800 v. font); 180 140 p. t.; zab (Last 3600 v. f.) oszlai 84—85 p. t.; mecklenburgi 86—88 p. t.

Bécsi pénzárfolyam jan. 31-én.

5% metaliques 56.80; 5% nemz. kolcsön: 65.80, 1860 ki álladalmi kölcsön 83, 70, bankrészvények 676; hitelintézeti részvények 186.90; London 119.80; ezüst ágio 118.—; arany darabja 5 frt 73.

Heti naptár.

Febr. 2-től 9-ig 1868.

Hó- és hétinap	Katholikus napt.	Protestáns naptár	Görög-orosz naptár	Izraeliták napt.	Holdujja
Kath. és prot. Ev. Krisztus a háborgó tengert lecsendesíti. Máté VII, 23—27. — Gör. Ev. A vámosról és publikánusról. Luk. XVIII, 10—14.					
2	Vasárnap	E 4 Gy. sz. B. A.	E4 Gy. sz.	21 S. Triod. K.	9 Xyloforia ün.
3	Hétfő	Balázs püspök	Balázs	22 Timoth.	10
4	Kedd	Izidor, Andr.	Izidor	23 Kelemen	11
5	Szerda	Ágota sz. v.	Modest	24 Xenia	12 Henoch
6	Csütörtök	Dorottya sz.	Dorottya	25 Gergely	13 Jákob
7	Péntek	Romuald ap.	Rikárd	26 Xenophon	14
8	Szombat	Máthai János	Salamon	27 János Ch.	15 S. Jethro

Vasuti naponkinti menetrend:

Indul N.-Kanizsáról Buda felé: délután 1 óra 22 perczkor.
" " " " estve 9 órakor
" " Bécs " reggel 7 óra 15 perczkor
" " " " déli. 3 óra 30 "
" " Triest " déli. 1 óra 50 "
" " " " estve 9 óra 25 "

Érkezik N.-Kanizsára Buda felől: reggel 5 óra 6 perczkor
" " " " délután 1 " 20 "
" " Bécs " délben 12 " 31 "
" " " " estve 7 " 28 "
" " Triest " reggel 5 " 21 "
" " " " délben 12 " 52 "

Országos vásárok vidékünkön

Február 1868.

3-án Pécsett.
4-én Körmenden Csáktornyán.
10-én Pápán.
12-én Szombathelyen.
13-án Vasprémben, Enyingen. Mura-Szombatban.
14-én Zala-Egerszegen.
20-án Mihály Iháros Berény, Rajkon.
24-én Csepreghen.
25-én Csokonyán.
27-én Nagy-Vázsony és Baan.
28-án Lepsényen.

Felelős szerkesztő: Wajdits József.

HIRDETÉSEK:

A „HAZA"

magyar életbiztosító bank

PESTEN,

1867-ben két millió alaptőkével alapittatván,

ajánlja magát

mindennemü élet- s jövedékbiztositás elfogadására,

továbbá általános belépésre életbe lépteti az általa szervezett „Tulélési csoportokat" mint szintén az általa képzett s eddig a birodalomban müködő életbiztositó társulatok egyikénél sem alkalmazott „Temetkezési egy leteket", mely utóbbiak még a legvagyontalanabbaknak is alkalmat nyujtanak temetési költségük biztositására.

A „Haza" oly előnyöket nyujt biztositottainak, melyeket eddig más intézet föl nem mutatott, és dijtáblái a czélnak legmegfelelőbb müveleteken alapszanak.

Mint fényes bizonyiték szolgáljon, hogy 1867-ki september 1-től a mai napig

4,291,924 frt., 2600 arany, 8800 tallér és 8000 frank

bevallási ajánlat nyujtatott be a „Hazánál."

Biztositási föltételeket, dijszabályokat, s minden ide vonatkozó felvilágositást legnagyobb készséggel nyujt a bank igazgatósága Pesten, Deák Ferencz-utcza 5. sz., vagy pedig vezér-, fő- s alügynökei.

A bank közegei:

Elnökség:

Forgách Antal gróf, elnök. Pulszky Ferencz, alelnök. Nádasdy Lipót gróf. tiszteletbeli elnök.

A választmány:

Csapó Vilmos. Erti Károly. Holitscher Fülöp. Keglevich Béla gróf. Kern Leo. Mandl János. Maygraber Ágoston. Nádassy György. Nyiri Józsa. Siráky E. M. Takácsy Miklós.

Igazgatóság:

Grabovszky György. Kohen Jakab. Koppél L. M. Roesner F. M. Kiss Zsigmond, vezér-igazgató

Az eddig felállitott vezér- és főügynökségek:

Arad: Tedeschi János urnál.
Beszterczebányán: Kollers és Ranger uraknál.
Brassóban: Lászlo Gyula urnál.
Debreczenben: Szathmáry testvér uraknál.
Eger: Laypczig urnál.
Győrben: Brunner S. és fia uraknál.
Kassa: Brillich Ferencz urnál.
Kolozsvárott: Bogdán István urnál.
Losoncon: Koller D. F. uraknál.
Miskolczon: Bede László urnál.
Marosvásárhelyen: Novák Bogdán urnál.

Nagy-Kanizsán: Neuberger Mátyás urnál.

Pozsonyban: Günther M. Vilmos urnál.
Pécsett: Weidinger J. urnál.
Szathmárott: Weiss János urnál.
Szegeden: Berger Zsigmond urnál.
Székesfehérvárott: Pete Dániel urnál.
S.-A.-Ujhelyben: Vitéczy Pál urnál.
Temesvárott: Magyar testvér uraknál.
Zomborban: Heinl hofer urnál.
Zágrábban: Povertzanovic A. urnál.
Bécs és Prágában: Epstein L. urnál.
Triestben: Weis ufed J. urnál.
Lembergben: Gebauer Gyula urnál.

Bécsben, belváros, Bornergasse 2. sz.

J. G. Popp tr. és gyakorló orvos által

készitett

Anatherin-szájviz

kitünő hatását

ujra megerősiti e bizonyitvány.

Igen tisztelt orvos ur!

Kedves kötelességemnek ismerem az Ön által feltalált, a szenvedő emberiségnek irt nyujtó: Anatherin szájvizért legőszintébb hálámat kifejezhetni. E szer fölévi használata által menekültem meg: a mélyen gyökerezett fogfájdalmaktól; igy ujukat fogaim most ép oly jól használhatom, mint az egészségeseket. Uraságod kitünő essentiája egyuttal minden fog-indaganat és ínvérzéstől megszabaditott. — Legyen Ön meggyőződve, hogy szóro ajánlatára mindent felhasználok, mi tehetségemben áll. Magámat hajlamaiba ajánlva maradtam.

Berlin, Anna-ut 47.

Lobeck T., hadnagy.

Az „Anatherin-szájviz", valamint az „Anatherin-fogpaszta" kapható Nagy-kanizsán: Belus József gyógyszerész, Rosenberg, Rosenfeld A., Vajdits J., Wellisch, Fesselhofer és Schwarz A. urak kereskedésében. — Tschepen J., Stampfl G. és Lőwy I. uraknál. Keszthelyen: Singer M. Zala-Egerszegen: Antal F. gyógyszerész és Handler H. — Kaposvárott: Werli gyógyszerész — Varasdon: Halter gyógyszerész. — Szt.-Györgyön: Nöthig. — Sümegen: Dorner Kajet. és Stamborszky L. gyógyszerész uraknál.

(54—3)

A siketség gyógyitható.

Harminczévnél tovább szenvedtem a mindinkább erősbödő siketségben, s ezen idő alatt azon bajon való szajtás végett hiában kértem orvoslást a leghirnevesebb orvosoktól. Végre visszanyertem teljes hallásomat egy bizonyos módszer által, melyet ön egy sokat utazott öreg tengerész kapitányunnak köszönhetek s most már, miután azon módszert sok szenvedőkkel közöltem, azon elégtételem és örömem van, hogy számtalan sok köszönő levelet kaptam azoktól, kiknek azon módszer, hasonlókép orvoslást szolgáltatott.

Ennek következtében én továbbra is kész vagyok minden szenvedőnek azon kitünő gyógymódszert, bérmentesitett levélben beküldött 5 frtért azzal a szándékban tudtára adni.

Oelsner Lajos

(46 6—6) Berlinben, Neue Schönhauser Str. 19. 1 Trp

KOHN IGNÁCZ

jó hirben álló

óra-üzlete

Pesten

Kigyó-utcza 6. szám.

Ajánlja dusan felszerelt raktárát, jó és olcsó árakkal kétévi szavatosság mellett.

ÁRJEGYZÉK

Ezüst hengerórák 4 köre . . . 14
" " 4 köre rugóznyal 15
" " finom arany kerettel 15
" " kettős fedéllel 14
" " jeczedvegyel 16
" 15 köre . . 15
" kettős fedéllel . 18
" erős ezüstből . 20
" horgony óra jeczedv 18,20,22
" remontoir . 24, 28, 32, 36
Ezüst á próbaszerint.
Arany órák 4—8 köre 24, 28, 32
" savonette 4-8 köre 38,40,42
Ezüst nonyórák 15 köre . 45, 50, 55
" remontoir nőknek 80, 85, 90, 100
" horgonyóra 15 köre . . 34
" " " . . 42
" " savonette . . 54
" savon. az fedél 58,62, 66, 80, 90
" remontoir savonette erős az. fedéllel . 100, 110, 136, 165
ugyanó minden 24 órás utánfelhúz 11
" 8-ad napra felhúz 16, 19, 21, 24
" óra- és feléránczczal . 28, 31
" óra- és negyed ra ütő 46, 50, 52
" óra- és negyedés ütőszerkezettel 38, 40
" havi regulateur . . 29, 31
Ébresztő 5 frt. árával

Vidéki megrendelések előre beküldést az vagy postai utánvét mellett leponto szabban és Gyorsabban teljesitetnek. Órák cserébe és javitásra is elfogadtatnak és oly órák, melyek meg nem felelnek, másokkal pótoltatnak.

(60 9—1)

(62 12—1.)

Unterleib

Bruchsalbe Betr.

Zuschrift Zeugniss.

Kurz Wohlgeboren ersuche ich hiermit ergebenst, mir für Patienten wieder 7 Töpfchen ihrer höchst vorzüglichen Bruchsalbe zu senden, um zwar von der stärkeren Sorte 4 Töpfe, von der stärkeren 3 Töpfe. Die je zu von ihnen erhaltenen Portionen hab n den nie geahnt günstigen Erfolg gehab, und ist mithin durch Sie der Leid n Mens heit ein Mittel geworden, welches nicht nur allen Theorien spottet, sondern auch die bruchkranken Mitmenschen Ihnen mit nicht zu beschreibend n Worten danken segend verpflichtet sind.

Steinmetz-Siegendorf, Kreis Hymen, Bezirk Sobieslau, den 31. Juli 1867.

Dr Krandt.

Obige Salbe ist sowohl direkt von Erfinder Gottlieb Sturzenegger in Herisau, Canton Appenzell (Schweiz) zu beziehen, als auch durch Hr. F. Ferenczy, Apoth. zur heil. Maria in Pest, Schmelzer-Promenade 26, und Hr. A. Gabrig, Stadt-Apotheker zum schwarzen Adler in Temesvar.

Preis pr. Topf fl. 2, 20 kr. gegen Einsendung des Betrags. Nähere Anleitung, in welcher Weise man die meisten Fälle sicher. Gebrauchsanweisung nebst weiteren Zeugnissen gratis.

Reichhaltiges Lager in Bruchbändern

(62 12—1.)

Wajdits József kiadó-, lap- és nyomdatulajdonos N.-Kanizsán

Nagy-Kanizsa. Hetedik évfolyam. 6. szám, februá[illegible]68.

Zala-Somogyi Közlöny

Kiterjedve
SOPRON- és VASMEGYÉKRE.
Vegyes tartalmu hetilap
a szépirodalom, kereskedelem, ipar, gazdászat, tudomány és müvészet köréből.

Megjelenik: minden szombaton, egész iven. Szerkesztői iroda és kiadó hivatal: WAJDITS JOZSEF könyvkereskedésében.

Előfizetési feltételek: Helyben hashoz hordással és vidékre postán küldve: Egész évre: 6 frt. — kr. Fél évre 3 „ — „ Évnegyedre 1 „ 50 „

Hirdetések A hat hasábos petitsorért 1-ször 7 kr. 2-szor 6 és minden további beiktatásért 5 kr. Bélyegdij minden egyes beiktatásért 30 kr. A „Nyilt téren" egy petit sor beiktatási dija 15 kr.

Hirdetéseket elfogad: N.-Kanizsán: a KADÓ-HIVATAL. Pesten: ZEISLER M. Bécs-, Hamburg-, Berlin-, Majna-m.-Frankfurt- és Baselben: HAASENSTEIN & VOGLER. Lipcse-, Bern-, s Stuttgartban: SACHSE & TÁRSA.

Megyei közügyek, Zala-Egerszeg, február 3-án, 1868.

Nagy napunk volt, a szép számmal megjelent bizottmányi tagok meleg részvéte által, főispán ur ő mltsga lelkes szavakkal nyitotta meg a gyülést, elmondta vivmányainkat! s boldog uj évet kivánt Zalamegye népének.

A szokásos alispáni jelentés után, Baroza Sándor ur emelt szót; s igen leverőleg hatott kedélyére, hogy a kanizsai biró választás ismét sikeretlenül maradt, — előadá kiküldetése eredményét, — felhivá a megye közönségét e tárgybani intézkedésre javaslatba hozta: nincs más mód az egyenetlenségek kikerülésére mint Nagy-Kanizsát saját kérelmére Kis-Kanizsától hatóságilag elválasztani. A megye közönsége egy tekintélyes férfiakból alakult küldöttséget nevezett ki az ügy végrehajtására, — Kis-Kanizsát pedig a főbirói hatáskör alá helyezé.

Ugyan ezen küldöttséget utasitá, hogy a bajcsai ügyben, melynek lakosai annyiszor megsérték a birtokjognak tiszteletben tartását — ellenök fenyitő vizsgálatot tartson, s egy uttal a kar hatalmat is elrendelé. Bár csak a küldöttségnek sikerülne felvilágositani a tévutra vezetett népet — minél kevesebb lenne azok száma, kik a közcsendet felzavarták?

Olvastatott az árva ügyekről szólló jelentés, örömmel tapasztalánk, hogy szorgalommal iparkodtak az illetők a mult maradványait elentézni, tagadhatlan, hogy a szorgalom igen sokat szokott pótolni, a 4-dikén tartott gyülés egyike volt a legzajosabbnak, okot adott rá az egerszegi biró választás, nem akarok részletekbe bocsájtkozni — a két benyujtott folyamodványra csak annyit jegyzek meg, nem helyeslem a Convent és szurony kifejezést, — a másiknak hosszusága igen untatott, és unalmassá vált, — mert az irmodor is csak ugy felel meg a czélnak, ha mentől rövidebb és velősebb. A benyujtott folyamodványoknak akadtak védői, csak a legszükségesebb hiányzott, mely főkelléke a tanácskozmánynak a tüzelem és szólás-szabadság; véleményem szerint a kérdéseket igy lehet feltenni: helyeselhető-e a főbirói eljárás, mely hivatkozott a törvényre, s mely hatáskörét kijelöli, vagy pedig ildomosságból helybehagyandó-e a megtörtént valasztás, mely a lakosság többsége és óhaja szerint történt? Szavazás utján Glavina Lajos ur inditványa fogadtatott el, mely inditványba a megye joga a jövő választásra nézve fenhagyatik.

Napjainkban midőn oly érdekes közügyek fordulnak elő, igen gyakran meg esik, hogy elágoznak a vélemények, de a többséget kéz felnyujtás által ki venni nem lehet, igen óhajtandó volna Somogymegye példáját követve a golyózással szavazást behozni, mert ez által igen sok időt nyernének, mit az angolok az életben legtöbbre becsülnek.

Miután alkotmányos életünkben a nép nevelés újabb lendületet nyert, a világiak hatásköre is szélesebb alapra kiterjesztetett, szabad legyen nekem is az egerszegi oskola-gondnok urnak csak ennyit megsugni, hogy a szem az emberi testnek legnemesebb organuma lévén, — nagy szükség van rá, különösen az ifjuságnak. A III. osztály kályhája el van repedve, nem állja ki a sárzást, czélszerü volna kijavitani, vagy ujat csináltatni, mert a füst nagyon alkalmatlan, igaz, hogy mindezeket csak gyermekek után tudom, de a példabeszéd azt tartja, hogy a gyermekek igazat szoktak mondani, és ezt örömmel is visszavonom, ha az ellenkezőről meg czáfoltatom. — Áldás! békesség legyen velünk a viszontlátásig!

BARANYAI ELEK.

A nagykanizsai tisztujitás.

Lapunk utolsó számában a nagykanizsai tisztujitásról irt czikkben több oly hiba csuszott be, melyek részint értelem zavarók, részint pedig (egyes mondatai kiszakasztva) a czikk irányával ellenkeznek, és téves magyarázatokra adnak alkalmat.

Midőn ezt olvasó közönségünk előtt nyiltan bevalljuk, és mentségünkre az idő rövidségét (hisz a tisztujitási kisérlet január 31-én este fejeztetettvén be, lapunknak február 1-én reggel megkellett jelenni) felhozzuk, nem késünk a lényegesebb hibákat a következőképp kiigazitani.

Ugyan is a 3-ik hasáb első szakaszának oly forma értelmezés is tulajdonitható (sőt hallomás szerint tulajdonittatott is) mintha mi a szaktudós egyéneknek visszavonulását a közöttük támadt egyenetlenségnek rovtuk volna fel, ezt állitani szándékunkban annál kevésbbé lehetett, mivel a tényleges valósággal ellenkeznék s azért ujolag tüzetesen kijelentjük, hogy az ott megemlitett egyenetlenség nem a szakképes egyének között támadt: mert ezek, — legfeljebb egy két egyén kivételével, — a legnagyobb egyetértésben folytak be a tisztujitásba, sőt jelöltjeik is az önfeláldozással járó községi tiszteségeket elvállalni készek valának, hanem csak azután vonultak vissza, midőn az ellenpárt az első szavazatoknál diadalmaskodván, feláldozásukat hasztalannak látták, s ily szomoru körülmények között a város érdekeit és jövőjét egyedül visszavonulásukkal ismerték fel megóvhatónak.

Az alispáni rendelet által ideiglenesen helyettesitett tiszt urak közül a városi kapitány teendőivel nem Sanveber József, hanem Wagner Károly ur bizatott meg, mely hiba a nevek helytelen felsorolásával csuszott be.

Végre a 4-ik hasáb közép czikkének azon mondata, hogy városunkban a közigazgatás — bár csonkultan, de kivánt rendben áll, nem ugy értelmezendő, mintha az a kivánatnak megfelelne, hanem, hogy az mint kisegitő expediens a czélnak megfelel, és hogy addig mig a normalis törvényes állapotba eljuthatunk, a kivánt rendet t. i. a személy és vagyon biztosságot fentartani fogja.

Ezeket előre bocsájtva felemlitjük Zalamegye közönségének e hó 3-ki közgyülésében hozott azon fontos határozatát, mely K.-Kanizsát N.-Kanizsától közigazgatási s törvénykezési tekintetben külön választja, s a tisztujitást már most elkülönitve megtartatni rendeli.

Ezen városunkra nézve uj korszakot képző eseményt ezuttal csak röviden emlitjük fel, annak nagy horderejéről most nem szolunk, de annyit nyiltan kifejezünk, hogy N.-Kanizsának uj korszaka nyillott, érezni fogja azt velünk együtt, ugy hisszük, minden mélyebb gondolkodásu polgár.

Mihelyt a megye közönségének érintett végzése kezeink közé jut, e tárgyról kimeritőbben fogunk szólani, jelenleg pedig Zalamegye lelkes közönségének, és különösen e radicalis gyógymód bölcs inditványozójának mi részünkről hálás köszönetet szavazunk, és ezen czikkünket azon buzgó óhajtással fejezzük be, hogy a város minden polgára tegyen félre minden más érdeket, és szabad választóhoz méltólag szavazatával e város nagy jövőjének illő megállapitásához járuljon, nem csak azért, hogy a tek, megye közönségének e város ujjá alkotására nyujtott segédkezését kérdemeljük, hanem hogy a késő unokák őseik jól megfontolt intézkedéseinek gyümölcsét élvezvén rólunk háládatosan emlékezzenek meg, és minden utóbbi határozataikban az elődök példány gyanánt mutattathassanak fel.

A „HAZA" életbiztositó bank.

(Folytatása.)

És vajmi édes, vajmi megnyugtató tudat ez, egy haldokló családatyára!

Nem alap nélküli, nem üres szó tehát az „életbiztositás", mert valóban biztositva vannak a hátrahagyottak életei a nyomor, inség, szükség ellenében ama összeg által, mely a biztositó halála után azonnal kifizettetik az illetőknek.

De szabadjon még egy más hurt is megpenditenem.

Nem tudom honnan van, de tagadhatlan, hogy a lelkünktől megfosztott test iránt is kegyelettel viseltetünk s jó, emberileg is van ez igy. Velünk szülelett e kegyelet s elkisér a sirig, s philosophusok állitják, hogy még a tulvilágra is. Innen van aztán, hogy még végrendeletünkben is megemlékezünk testünkről s megszokjuk hagyni, hogyan takarittassék az el.

Hát a szegény embertől — kérdem — megtagadta-e az Alkotó a kegyeletet? Sivárrá, fogékonytalanná teremté-e a szegény ember keblét, melybe ép ugy ihlette saját isteni lelkét, mint a gazdagéba? O nem! egyenlően osztá szét kegyelmét az igazságos ég, ne, nemkarjuk tehát megtagadni a szegénytől e nemes érzést. Ugy van, még a koldus is szeretné, hogy tisztességesen takarittassék el; igen de hiszen hogyan hagyja ő meg ez akarátát, midőn halála után családjának csak annyija is alig van, hogy egy fekete koporsót birjon venni, vagy épen még erre is kölcsönt kell kérnie kamatra, mert különben csak ugy viszik ki a temetőbe. Pedig oly nehezen esik azon sejtelem a haldoklónak, hogy csak ugy dobják be a gödörbe a Szent Mihály lováról! Mily megnyugtató volna tehát ilyenkor, ha tudnák, miszerint a biztositott összegből temetésünkre s jut és pedig tisztességesen?! És ne mondjátok, hogy ábrándos képzelgés ez, ne affektáljátok a közönséges stoicusokat avagy rationalistákat, mert hidjétek meg, a válás nagy perczében megczáfolandjátok magatokat,

O! csak körül kell tekintenünk s millionokat találunk, kik a legnagyobb féltékenységgel őrzik azon összeget, mit már temetésükre jó eleve félreraktak.

Ugy van, ez napnál fényesebb igazság s csak sajnálnunk kell azokat, kik az ellenkezőt affektálják.

De bár mily elvontan gondolkodtunk is az életbiztositásról, lehetetlen, hogy sokoldalu hasznosságát be ne lássuk. Ám vegyünk föl egy pár esetet.

Valamely biztos pl. gazdasági vagy katonai hivatalban szolgáló családfőnek nincs miért busulnia, hogy gyermekeit és szeretett nejét szükség érhesse, mert jövedelme elegendő arra, hogy, ha nem is luculluszi, de mindenesetre becsületes módon élhessen, ruházkodhassék, sőt néha-néha kissé mulathasson is, egy szóval, hogy némi kényelmet is élvezhessen; de ha még ma itt kell hagyni szerető családja körét, özvegye és gyermekei a bizonytalan sorshányatásainak s nem ritkán nyomor és inségnek néz elébe. E gondolat, ó mennyire megkeseriti a jelen örömperczeket is! és emiatt a legboldogabbnak látszó egyén is ó mi sokszor epedő sóhajtással néz a jövő felé! Keresete a jelent nem csak teljesen kielégiti, de azonfölül évenkint jelentékeny összeget is képes megtakaritani és ha az ég életét csak 15—20 évre is nyujtja még biztosithatja családját. Igen, de erről senki sem biztositja őt, nem biztosithatja, hogy épen, egészségesen

fog élni; nem biztositha tja, hogy a még ma teljes erőben diszlő férfi, holnap nem lesz-e már por és hamu?! Igen, mert életünk Isten kezében van! De ha az életbiztositó intézetben biztositja magát, nemhogy 20 évig élhessen még, hanem, hogy [illegible] ha 20 évig nem él, enn[illegible] most mag[illegible]atti vélhető keresete családjá[illegible] kositassék: nyugodtan nézhet a köve[illegible]kező nap elé, mert hiszen bár mit hozand is az, családja biztositva van.

(Folyt. követk.)

Heti szemle.

Február 7. 1868.

— A megesodálásokról elterjedt vélemény nem mese. Egy nő, ki gyümölcsöt lopott, gyermeke 40 gyümölcsforma kinövéssel született. Egy másik nő Londonban, kinek férje tréfából kezébe egy békát nyomott, oly szörnyet szült, mely inkább béka, mint gyermekhez hasonlit. — Europa 1860 — 65 években 12363 milió forintot forditott a vasutháló kiépitésére. — Földváron egy kiszolgált huszár egy dzsidással párbajra kelt. A tény kapitány elébe került, ki megengedte e vivást és a huszárnak a lóválasztást. Perszo, hogy huszárunk győzött, kinek a kapitány 5 forintot, amannak pedig 24 órai kurtavasat adott. — A lőpor egyedáruság eltöröltetik. — Schultze Delitsch a munkás egyletek fáradhatlan szervezője Pestre jő látogatóba. — Roményi Edo magát külföldön cs. kir. kamaravirtuoznak czimezi. Jelenleg Jenában van. — A zágrábi tartománygyülésen a Pestre menendő országos küldöttség tagjai: Bedekovits, Vukanovics, Pejacsevich László gr, Zivkovics, Zuvics, Vukanics, Batadiarini és Berlics, naponkint 10 frtot kapnak az utiköltség-megtérítésével. — Vámbéri Armin keleti nyelvész, Dr Arányi Lajos szép leányát Kornelián eljegyezte, — „Essegger Localblatt" szerkesztősége ellen a megye sajtópert inditott. — A pesti Rókus korház egyik szobájában egy beteg nevető görcsöt kapott s látására utánna a második, harmadik s ugy tovább számszerint heten nevettek az élet felett. — Kautz Gyula a közös pénzügyministeriumban osztályfőnök lesz. — Angol számitás szerint jelenleg Europában hét milio ötszáz ezer katona áll hadilábon. — Rainer főherczeg és Schmerling lovag nem fogadták el az elnök és alelnökséget az urak házában. — Stifter Adalbert jeles német költő jan 28-án Lincsben meghalt.

Zala-megyei hirek.

— Ő Apostoli Felsége a Király és Királyné febr. 5 ikén Budára érkeznek. A királyné huzamosb ideig marad honunkban. A francia császári párt is várják fővárosunkba.

— Zala-Egerszegről következő sorokat vettünk: Nem igen rég idő, hogy mező városunk derék — minden szép és nemes iránt érdekkel viseltetni tudó fiatalsága t. Szentgyörgyi József zenetanitó ur kezdeményezése folytán „Zalaegerszegi dalárda" czim alatt — a társas-élet feléledésére és nemzeti dalaink müvelése czéljából, tekintettel az egyházi énekek pártolására — egyletet alakitott, mely eddig is szépszámu pártoló- s működőtagot számit kebelében. Tiszt viselők: Isóó Ferencz elnök, Mangin Károly alelnök, Braunstein Pál titkár, Sanics Mihály pénztárnok, Csoknyai János ellenőr, továbbá 8 választmányi-, 4 pártoló-, 4 működő-tag. Karmester Szentgyörgyi József. F. évi februárhó 1-én tartott választmányi gyülésen elhatároztatott, hogy „Dalestély" czim alatt február 15 én, a tagok számára az alapszabályok értelme szerint ingyen bemenet mellett előadást tardand, a kiadást az egylet pénztárából fedezvén. Lelkes városunk a korral haladón i parkodásának egyik legszebb jelét ismét tanusitotta a városi képviselői közgyülésen az által, hogy a helybeli főelemi tanoda s csekélyen díjazott tanitóinak évi illetményét, tekintve a mostani drágaságot, fejenkéni 30 o. ö. frttal megjavitotta és a még eddig nem létezett vasárnapi tanoda létre hozását is javaslatba hozta. Az ideiglenesen kiküldött bizottmány ftdő Königmaier Károly tanfelügyelő ur elnöklete alatt a vasárnapi iskola tekintetében tervezetét bevégezvén, biston lehet reményleni, hogy a legközelebbi közgyülésen ez helyben hagyatva, a vasárnapi oktatás f évi márczius 1-én nyitva leend. Azon édes örömmel záros be levelemet, hogy az elvben elfogadott algymnasium ügyében is nemsokára intézkedés történend. SZÉLIG FERENCZ.

— Laky János alsó páhoki segédlelkész nem a farkasokra tartott vadászatnak lett áldozata, mint arról ujabban értesülénk, hanem hazamentében a faluban elesvén, magát lábszárban meglőtte, minek következtében minden orvosi segély daczára, élte kora tavasszán jobb életre költözött.

— Keszthelyen jan. 25-én a felsőbb gazdasági tanintézet hallgatói által rendezett s az intézet segélyezési pénztára javára tartott táncvigalom fényesen folyt le. Tisztelt tudositónk azonban arról is értesit bennünket, hogy a bizottmányi elnök tapintatlansága következtében illoyalis bánásmódban részesitett egy orvost, kivel W. kisasszony nem táncozott, de egy másikkal igen. A sértés ugy tétetett jóvá, hogy a báli közönség nem ereszté haza a megsértettet. Hasonló panasz emeltetik S kisasszony ellen is. Lám, lám! a bálkirálynők megválasztása és kiérdemlése helyett a honleányi kosszoru egy egy szálait hervadásra gerjeszti a szeszélyes válogatás. Óhajtjuk, hogy Keszthely lelkes hölgyei tudositónk szerénytelenségét szokott nőies udvariassággal megczáfolják. Ezen jótékonyczélú vigalom lelkes pártolói pedig fogadják az intézeti szép ügy nevében hazafias köszönetünket. S kérjük arra ezentul is nemes részvétük többszörös bebizonyitását és pártfogását!

Nagy-Kanizsa, február 3-án 1868. Kedves szerkesztőm! Sietek önt a következendőkről értesiteni. A helybeli nagy-kaszinó, melynek tagjai egy-kettő kivételével mind izraeliták, s a polgári egylet, melynek tagjai ismét egy-kettő kivételével keresztények; az összeolvadást elvben kimondották. A nagy-kaszino minden ingóságból álló vagyonát a mostani polgári egyletbe hozza, a e két egyletből egy lesz. A mostani polgári egyletnek a város kellő közepén saját birtokán levő épületét lerontják, s részvények utján egy a két összeolvadt félnek méltóságához illő épületet emelnek, mindjárt a mint a tavasz megnyilik. Ennyit egyelőre mint bizonyosat irhatok, a többit majd annak idején. Az eszmét minden esetre szivünkből üdvözöljük, s kivánjuk, hogy fényes siker koronázza. — Ugyan csak a polgári egylet febr. 2-án, mint alakulásának év forduló napján, mint minden évben, ugy az idén is társas ebédet rendezett, melyben izraelita testvéreink közül is már most sokan részt vettek. Közvetlen étkezés előtt Darás Zsigmond ur olvasott fel egy Wlasits Antal ur által, a megyei bizottmányhoz szerkesztett s a két Kanizsa ugy politikai, mint közgazdasági tekintetbeni végleges külön választását kérelmező folyamodását, mely folyamodásról midőn általánosságban azt mondhatnók, hogy remek mü, egyszeramind nem mulaszthatjuk el Darás Zsigmond ur irányában is elismerésünket nem nyilvánitani; mint a ki a pompás papirra rakott érveket, tiszta érthető s igen ügyesen hangsulyozott felolvasásával, mindnyájunknak érthetővé tette. A folyamodás éljenzéssel fogadtatott, s a 70—80 ra menő jelen volt értelmiség által azonnal aláiratott. Ebéd alatt hallottunk felköszöntéseket legelőször is Széchenyi Istvánért, a királyért, Barczáért, az édes borért stb. Kaan Károly inditványára Eperjesyhek megyénk köztiszteletben álló alispánjáért Barcza Sándor urért mondott felköszöntése, az illetőnek azonnal megtáviratoztatott. — Estve az egylet helyiségében táncvigalom tartatott, melyről kevés szépet, kevés jót irhatnánk. A helyiség még a táncvigalom kezdetével is tele volt a délben ott hagyott füsttel. Az egész hölgykoszorut 8, olvasd nyolcz táncznő képviselte, s néhány „mikor mi lányok voltunk" felett elmélkedő gard d' dam! A polgári osztály egyetlen párban volt képviselve, kik hatalmas okot szolgáltattak azon következtetésre, hogy a házas társak évek mulva is gyönyörködhetnek egymásban. Az egylet elnöke a táncvigalmon nem jelent meg, s a tánczrend fentartásával sem bizott meg senkit. S minthogy pedig erre nézetünk szerint szükség van, kimondjuk feletto a „nem volt rendjén" s mint ilyet feljegyezzük. — DOCTORITS.

— A sümegi gőzmalom feltünően látogatott. 1866-ban 15709; 1867-ben 15855 öröltető volt. A gabnát lisztért azonnal becserélik.

— Zártkörü táncvigalmát a n kanizsai „Polgári-egylet" ma, febr. 8-án tartja.

— Kérdés. Ha Temesvárott a vár és városon keresztül lóvonatu vasutat szándékoznak létesiteni, hát a nagykanizsai város és Indóház között távolságra mikor létesitenek hasonló lóvonatú vasutat? — A felelet általános mosolygás.

— Nagy vigságnak, szomoruság a vége. Annyi Nagy-Kanizsán a bál, dalidó, táncczestély, hogy munkát adna statistikailag összeirni, s aránylag mind látogatott; még a gyermekbálok is divatoznak. Hiába intézkedik a tanodai igazgatóság, midőn a szülők ellene vannak. Panaszkodjék aztán valaki, hogy nincs társas-élet! Dehogy nincs — mulatságra, igen, hanem a női gyengéd érzelem fejlesztése, ápolására gondolni más kérdés. Például mily szép a nagykanizsai jótékony nőegylet áldásos működése, az az pardon, ahol nincs, ott ne keress.

(Beküldetett) Peterlongo János innsbrucki nagy fegyvergyárából az ujabb árjegyzék. E gyár párisi, kölni, salczburgi, sat. érmekkel van feldiszitve. Ugy az olcsó ára, mint a nagy választékra nézve bátran ajánlhatjuk a t. közönség figyelmébe Peterlongo ur gyárát. Kaphatók: a l'faucheux-fegyverek, Lejeune, Godin, Roux, Collego sat. mintái szerint 48-tól egész 300 forintig. Lancaster, amerikai revolverek 27—45 forintig. Lovassági, gyalogsági fegyverek mindenneme; duplacsők drótfonásból, angól rócsadamasc 11—70 forintig. Pandurok pásztorok számára olcsó puskák, zsebpisztolyok; régi kardok s a vadászathoz megkivántató minden eszköz sat.

Somogy-megyei hirek

— Csurgói levelezőnktől következő hireket vettünk: Januar hó elején a helybeli izr. hitközség ujjá szervoztetett annyiban, hogy jól készitett alapszabályok szerint, melyeket mindeddig nélkülözött, fog ezentul működni. Ez alkalommal uj elöljáróság is választatott, melynek elnöke, Dr. Steiner Lázár, orvos s jeles tudós, lőn; de fájdalom, csak rövid időig viselte e tisztet, mert már mult héten letevé hivatalát. Mi okból? nem tudni. Kaptunk azonban ismét jeles elnököt Salamon Miksa ur személyében; örülhetünk ezen szintén sikeres másodválasztásnak, mert tudva levő, hogy jelenlegi elnök ur ép e tisztet már Szombathelyen is szép eredménynyel viselte. — A helybeli zsidó ifjuság jan. hó 15-én táncvigalmat rendezett az iskola javára; az eredmény közel 100 forinthoz. — A biró választás is meg volt már nálunk; egy zsidó is volt candidalva, de minekután szavazásra nem is került, minthogy az előbbeni biró megmaradt, tehát két zsidót választottak meg esküdtnek, t. i. Mayerhofer Sándor és József urakat. — Mult hétben felszóllittattak irásilag a helybeli zsidók a „dalárda" egylettől, miszerint most minekután a jogegyenlőség ki mondatott, csatlakoznának az egylethez, mi meg is történt; szép jele a testvérios jó akaratnak! A dalárda is rendezett táncvigalmat f, hó 29-én az országos honvédalap javára, de nagyon sajnáljuk, hogy vidékünk oly gyengén pártolta e jótékony czélt, legnagyobb pedig a panasz az egylet e környékben lakó tagjaira, kik nagyrészt elmaradtak. Volt e siker vagy sem? egyelőre nem mondhatom. Ezuttal el nem mulaszthatjuk a vendéglős urat figyelmeztetni, hogy jövőre kisebb számokat irjon étlapjára és hogy a fogasokat ne a Drávárol, hanem a Balatonról hozassa; továbbá, hogy intse meg pincezérjét, miszerint örködjék jövőben az ötvenkilenczet, kilenczvenötnek olvasni. — Ennyi a multról most valamit a jövőről! A helybeli izr. hitközség legközelebb tartandja az egyenjogositási ünnepélyt programszerü diszes istoni tisztelettel. — Jövő hó 12-én Berzenczén is lesz táncvigalom s pedig az ottani kisdedovoda javára. Bár az intézetet meglátogatni még nem volt alkalmam, még is megvagyok győződve, hogy ez mindon igényeinek megfelel, mert annak vezetője, kivel legközelebb megismerkedni szerencsém vala, olyannyira látszik feladatát érteni, hogy kellő buzgalom mellett, mit az ovó urban feltesszünk, legszebb sikert várhatunk. Ez okból megérdemli a jótékonyczélu vigalom a pártolást és ajánljuk is minden jóltevőnek.

— Vidékünk egyik tehetséges publicistája Andorka Gyula somogymegyei esküdt ur „a megyék rendezése" tárgyábani legközelebb kibocsátandó röpiraton dolgozik. — Üdvözöljük!

— A lengyeltóti jótékonyczélu táncvigalom febr. 19-én fog megtartatni.

— Kaposvárott a „Demokrata-kör" megalakult. Elnök Kovacsics Ösziute, jegyző Szalay Károly ügyvéd.

— Kaposvárról tudosittatunk, hogy ott febr. 19-én a „Korona" fogadó termében 1 ft. o. é. belépti dij mellett polgári táncvigalom rendeztetik az ottani r. kath. templom ujitása és nagyobbitása javára. Ez imaházat az áhitatos hivek már nem látogathatják, az idő viszontagságaitól ugy meg van rongálva, de különben is a székváros és környéke r. kath. hiveit befogadni sem volt képes, ennélfogva mind ujitása, mind nagyobbitása főszükséggé vált, a tanács tehát elhatározta, miként e czélra már begyült pénzösszeg nevelésére táncvigalmat rendez, melynek minél tömegesb látogatását óhajtjuk!

Sopron-megyei hirek.

Sopronból, jan 29.

Vasárnapi levelek. I. Miután már olyan sokat hallottam e lap életrevalóságáról, és tudva, hogy városunkról is olykor olykor megemlékezik, sőt annak érdekét szivén hordozza, (Eltalálta! Szerk.) — vesszek magamnak annyi bátorságot, hogy én is, mint egyszerü soproni polgár néhány sorral felfedezzem társas életünk azon apró titkait, melyekhez csak mélyebb fürkészés és vizsgálódás után juthattam, mert tudja t. szerkesztő ur, ilyen magamféle egyszerü ember sokszor láthatlanul is nagy dolgok nyomára jön, azután mint a féle lustiger gemüthlichebohnzüchter sokhelyen megfordulok, az igaz, hogy esténként a sötét gázlámpák miatt hol egy kőbe, hol pedig hókupaczba megbotlottam már, no de semmi, azzal vigasztaltam olyankor magamat, városunkban azért még is csak gázbeleuchtung van! ilyen világosság mellett pedig nem csoda, ha nagyon is fölvilágosodunk, mert január 18-án tartott „Bürgerball" teljesen aristocrata bállá nőtte ki magát, és nem vettünk be mást, mint csak önálló tekintélyes polgárt, vagy pedig még höher! például fertály mágnást, — igy történt, hogy két órássegéd, pedig mindkettő tisztességes polgár család gyermeke, a „Bürgerball"ba be nem juthatott, az igaz, hogy megkinált aláirási ivre előjegyeztek magukat, no de annak daczára mégsem eresztettük be őket, hja! az ő hibájuk, hogy még eddig önálló mesterré vagy pedig mágnassá nem lettek! Ugy hiszem ez elég világosság! Azonban ne tessék félreérteni, nem az ittoni Ö. Bote lapot értettem, mert az ugyan nem terjeszt világosságot! Talán tudni fogja tiszt. szerk. uram, hogy van nekünk itt egy jó intézetünk, a „tornász egylet" mely elegendő tagot is számlál, hanem a ki oda akar menni, hogy magát gyakorolja, az csak csinálja meg előre a testamentumát, mert ha az odavezető uton szerencsésen keresztül tud hatolni, hogy nyakát ne törje, az csakugyan a legjobb tornász lehet, vagy pedig valamely csillagzat alatt kellett annak születnie. Hja! azt mondják, „a mi jó, ahoz nehezen jut az ember". — A t. városi magistratus ugyan akart már egy becsületes utról gondoskodni, mi okból megis kezdték az uj utczát egy ház lerombolásával, de ki tehet róla, hogy a házba lakó egyén olyan konok, hogy midőn a ház minden részét lerombolják, ő egy szobát melyben lakik, a ház teljes közepéből máig sem engedi lerombolni. Supperlót, ez valóságos spectaculum! Ugy áll ott a város közepén az egy szoba, négy felől megtámasztva duczokkal, mint valami elátkozott ruina és ha elmegy mellette az ember, csakugyan félnie kell, hogy egyik oldala agyon ne üsse. Hát kérdem most már, az ily keményfajü ember, egy egész magistratus tervének meddig fog még ellenszegülni, és vele daczolni? Pedig könnyü volna a kis makacskodót helyéből kizavarni, — az ón egyszerü észjárásom gondolt is már erre módot, t. i. miután az illető az első emeletben lakik, tehát hozzá kell fogni az alatta levő földszint lerombolásához, ugy éljek 1000 esztendeig, hogy rögtön uj lakás után fog nézni a kis daczos. — Végül mint szomoru hirt fül kell emlitenem, hogy városunk köztiszteletben álló polgármesterét sulyos csapás érte, miután szép reményü fiát elvesztette. A müvelt s tehetséges ifjut, ki Pesten már szép állást töltött be, élete legvirágzóbb korában ragadta el a kérlelhetlen halál. Szolgáljon a kesztetett atyának az általános részvét vigaszul. Most pedig bezárom soraimat, ha báv még sokat tudnék felhozni, de félek, hogy mindjárt első levelemben is untató lennék; azt azonban igérem, hogy a Feierabendot ezután is ilyen levelek irásával fogom tölteni, s ha tiszt. szerk. ur szivesen veendi, becses lapjába közlés végett elküldendem. (Szivesen vesszük, sőt kérjük. Szerk.)

BOHNZÜCHTER FLÓRIÁN,
soproni polgár.

— Batthyányi Géza, a közügyek elömozditásában oly hatásosan fáradozó gróf, sopronmegyei Kapuvárott segélyegylet alakitásán fáradozik. Üdvözöljük a nemes szándékot s vajha minden nagyobb városban találkoznék ily fő ur, ki a nép anyagi s szellemi boldogsága elömozditásában leli egyik gyönyörét,

Sopron, febr. 4.

= Folyó hó 3-án délután eltávozott egy itteni kereskedői háznak több éves kocsisa, és másnap reggel az erdőben egy fán felakasztva találtatott meg.

= E hó elsején eltávozott egy levélének hátrahagyásával egy itteni vallő törvényszéki hivatalnok s mai napig sem tért haza. A hátrahagyott iratba távozásának okául felhozá, hogy ő nagy számból álló családjának nyomorát továbbra is nézni nem birván, életének véget akar vetni.

= F. hó 1-én a soproni takarék pénztár részvényeseinek évi közgyülése megtartatott. Az évi üzlet oly kedvező eredményü volt, hogy részvényenkint 40 ft osztalék jutott. Ez alkalommal az intézet 25 éves fennállásának emlékére egy diszlakoma rendezése elhatároztatott, mely f. hó 8-án, hétfőn, alkonyat felé (nem pedig mint az utolsó lapban hibásan vasárnap iratott) a casinói terem-

ben csakugyan meg is tartatott, a részvényesek közül 60 egyén volt jelen.

= Amint halljuk, az itteni takarék pénztár a nyers termékekrei előlegezest is üzlet körébe kívánja vonni és már a megfelelő helyiségek kiszemelésével is foglalkozik. Ez igen korszerü eszme.

= F. hó 9-én vásárnap az itteni ipar segélyző egylet megtartandja a városi tanácsteremben harmadéves közgyülését, s bár mily jótékony is helyi viszonyainkra ezen intézet, a kiosztott üzleti mérlég áttekintése után mégis el nem fojtható ki nem elégitett érzelmünk. A fél milióra rugó üzleti forgalomhoz képest kevesellyük a körülbelül 5000 frtból álló tiszta jövedelmet, de szembeötlő a 32,518 frtból álló pénztári maradvány is, mikor az intézet idegenektől kölcsön vett 124,525 frtot mutat ki. A soproni ipar segélyző egylet jövőre nagy szerepre van hivatva és azon reményben élünk, hogy a kezelőkre nézve bekövetkező uj választásnál behatóbb gond fog fordittatni.

Vas-megyei hirek.

Vasmegye 1868-ik évi február 3-án tartott megyei bizottmányi gyülése.

A megye minden vidékéből számosan összeseregett bizottmányi tagok jelenlétében ő mltsága főispáni Helytartó ur a gyülést megnyitotta.

Az üresedésbe jött hivataloknak szabad választás utján leendő betöltése jeleltetett ki általa legelőször is.

A törvényszéki elnök, s helyettes alispáni hivatalnak betöltésére ő mltsga a candidationalis jogáról ez uttal lemondott, nehogy irányadóul látszhassék szerepelni a kijelelés által, — erre gróf Batthyány felkelt, s gyönyörüen szerkesztett beszéddel előadá az érdemeket, miket a harcz zaja között előtte és utánna Ivánkovich ur szerzett, ki bujdoklása között otto a hontalanság keserü kenyerét, s a számüzetés szibbasztó fájdalmai között is hiven megőrzé lelkében azt, ami legszentebb s legszebb kövét képezi érdem koszorujának a hazaszeretetet, felhozta továbbá azon rajongó hazaszeretetet, melyet Ivánkovics ur tanusitott azon nehéz idők körülményei között, a midőn a nép szabadság a nyers erő által letiportatott, a midőn a népek szent joga felett az önkény és a hóhér képezék az igazság kiszolgáltatását, mely időben áldozat lett egyik kedvelt rokona gr. Batthyany Lajos is a nemzet nagy vértanuja; tapintatteljes és kiválóan szép kerekdedséggel elmondott beszéde oly nyomó tulsulyt gyakorolt a bizottmányra, miszerint kevés kivétellel egyhangulag kiálták ki a jeles hazafit Ivánkovits János urat trvszéki elnök, helyettes alispánnak.

Ez után még egy törvényszéki ülnök választatott — hárman lettek kijelelve, a ezek közül szinte csaknem egyhangulag Vidos Pál ur választatott meg.

Ezek után Ő mltsga gyönyörü beszéddel hozá fel az izraeliták által nyert egyenjogusságot, s azon ohaját fejezé ki, miszerint a tekintélyesebb izraelita családok egyikéből egy megyei tiszteletbeli [illegible] választassék meg, de Ő mltságának [illegible] a korszellem által is követelt kivánalma a bizottmányi tagok nagy többségénél ellenzékre talált, — ő mltsga látva azt, miszerint ezen az uton elérni még idő előtti, a tárgyra nézve csak annyit jegyzett meg, hogy a tiszteletbeli tisztviselőknek kinevezése az ő jogához tartozik, s ezen jogát rövid idő alatt gyakorolni is fogja.

Ezek után a megye törvényszéki [illegible] indon osztályának az évhegyes munka kimutatása olvasztatott fel, mely nem csak hogy kielégitő volt, de méltó dicséretet és elismerést is nyert.

* Adakozás A szt. háromság szoborra püspök ő mltsga 300, valamint a káptalan is 300 frtot ajándékoztak,

* Öngyilkosság. Weisz N, festő nem tudván mi okból felakasztotta magát.

* Zártkörü bál. T. Sm[illegible] asszonyság zártkörü táncvigalom [illegible] jan. 29-tartatott meg a pápai sörház termében, — kiválóan jellemezte a vigalmat [illegible] kerekded szabatosság, és fe[illegible]telen [illegible]ság, mely a diszes vendég k[illegible] u[illegible]ött. — Gyönyörü látvány volt [illegible]tézetbeli növendékeknek fehér egyenruhájuk [illegible]zsaszinü átvetővel s jól begyakorlott táncaikkal, a házi asszonyság kedélyes és kedves kis Laura lányával mindenütt jelen voltak, s mindent elkövettek, hogy a vig hangulat s otthoniasság fokozódjék, Laura kisasszony volt a vigalom élte ő lelk[illegible]lleme. A hölgy koszoru minden [illegible]yes vi[illegible]ga szép volt mint a tavasz hajnala, s kerezetlen egyszerü toilettjeik természetes bájaikat inkább kiemelték, mint ha ezek csipke, szalag, virág, sat. cacsac-becsák alá [illegible]tek volna temetve.

* Honvéd táncz vigalom. Február 2-án esti 8 órakor „Kossuth induló" nyitánynyal megkezdetett a honvédek táncz vigalma, mely a maga nemében páratlan, Szombathelyen pedig soha sem volt, már két nappal a táncz vigalom előtt gyülekeztek a vidékiek, hogy helyiség tekintetéből magokat biztositsák, a terem zsufolásig telve volt táncz oló fiatalsággal, míg a többi ét és más termek szinte telvék fent és alant. — Tarafásné asszonyság ő nagysága mint táncz vigalom anya gyönyörü magyar diszöltönyben fogadta válogatott vendégeit, s a honvéd tisztek mellére saját kezeivel tüzte fel a honvéd tiszteket jelező három szin cocardát, megyei huszárok, pandurok, és városi hajduk diszöltönyben foglalták el a bejáratot, a jegyeket egy honvéd teljes diszöltönyben szedte, valamint a hölgyek és urak szamára a táncz rendeket honvédtisztek osztogatták, — fél kilenczkor Nagy Kálmán Budavár egyik május 21-ik ostrom érdemjellel diszitett hőse századosi disz egyenruhájában dörgő éljenek közt lépett a terembe, oly jól esett a szemnek látni azt, mit 20 év óta nem láttunk, szólt a zene, a vidor fiatalság táncz olta a csárdást, a teljes diszben jelen levő cs. kir. osztrák tisztek is járták a csárdást s a legszebb egyetértésben barátilag közeledtünk egymáshoz. Szünóra alatt Főtisztelendő Sebessy premontrei kanonok gyönyörü toasztot mondott a jelenlevő honvéd egylet elnökére, melyben ecsetelé az olmützi várfogságban kiállott szenvedését, s hogy ő tudja azt legjobban, mert rabtársa volt, a felköszöntést meghatottan viszonzá a dandárnok elnök, reszketeg hanggal, de fiatal tüzzel és lélekkel, s bár hetven év viharzott el ősz feje felett, de még mindég kész teljes szív és lélekkel tenni, hatni és mindent elkövetni, a mire a haza őt felhivni fogja. Ezek után a kedves táncz vigalom anyára, ki testben és lélekben magyar volt, viharos felköszöntések voltak. Azután elkezdetett a táncz és tartott kivilágos kiviradtig.

A terem gyönyörü diszitményét fölcg képezték a nemzeti zászlók és honvédeket ábrázoló képek, a nemzet vértanui, továbbá Kossuth, Perczel életnagyságu képei, ott volt a föhelyen a királyi páré gyönyörü világitás közepett, ezen fáradságos és koloti pazar fénynyel diszitett terem átalakitása csaknem egyedül Tarafás József h. föhadnagyot illeti, ki hétszámra foglalkozott a rendezéssel. A táncz vigalom tiszta jövedelme, leszámitva minden néven nevezendő kiadásokat összesen 685 frt. 49 kr. o. é. tesz. — Nem hagyhatjuk elismerő köszönetünk nyilvánitását ki nem fejezni: Magassy Antal, Czeke József és Pillich Ferencz uraknak, kiknek szives közre működése által éretett el azon czél, mely méltó volt nagyszerüségében a honvédszívhez. — Nagylelkü felül fizetések a következők voltak:

Horváth Boldizsár 5 frt, Ernust Kelemen 3 frt, Bezeredy Elek 5 frt, Unger Gusztáv 2 frt, Koromlai Schey Károly 15 frt, B. Babarczy Antal 5 frt, Kőszeghy Konstantin 2 frt, Szabó Ferencz 4 frt, Kronecker József 3 frt, Pick Dávid 5 frt, Ajkas Károly 5 frt, Batthyány Lajosné 5 frt, gr. Batthyány Elemér 5 frt. Guary Emil 1 frt, Pick Zsigmond 3 frt, Baranyai László 2 frt, Bardossy József 5 frt, Dr. Stadler Antal 2 irt, Reisig, 1 frt, Guary Miklós 1 frt. Koromlai Schey Ferencz 13 frt, Schay Sándor 13 frt, Reindl Mihály 2 frt. Czeke József ifj. 2 frt 50 kr. Tuczenthaller Gyula 2 frt, Szovják Hugo 2 frt, Kovács 1 frt, egy névtelen 1 frt, ismét egy névtelen 1 frt. 50 kr., Nagy Sándor ifju 100 frt, Koczor Dani 3 frt, Széll József 5 frt, Farkas Imre 3 frt, Chernel Ferdinánd 3 frt, Augustus Pongrácz 3 frt, Tevely József 2 frt, Bathó Ferencz 5 frt. Lindbauer czukrász 5 frt, Maróthy 4 frt, fogadják lelkesadományozásaikért a leghálásb köszönetünket a rokkant honvédek nevében.

* Kimutatás, az 1868. évi január 25-a tartatott táncz vigalomból, melynek tiszt. jövedelme a szombathelyi egyesült prot. iskola alaptőkéje gyarapitására fordittatik: T. adakozók nevei: Batthyány Fülöp herczeg önagyméltósága 10 frt. Festetits György gróf, minister ur 25 fr. Gayer Antal ur Sárvár 2 fr. N. N. Sárvár 4 fr. Horváth Boldizsár minister ur Pestről 5 fr. Hagel Beni ur Szombathely 5 fr. Qeithner András ur Körmöndről 2 fr. M[illegible]kus István ur Szilvágyról 5 fr. Mayforth Sámuel ur Jákról 5 fr. Radó Ignácz ur M.-Gencsről 10 fr. Rizmán N. ur órás a kisorsolt óra bevételéből 7 fr. Schey Sándor ur Köszegről 3 fr. Zobl Lajos ur Vörösvárról 2 fr. Weisz József ur Szombathelyről 2 fr. 266 darab beléptijegyért 266 fr. Felülfizettek: Forster József ur Sz.-Lőrinczről 9 fr. Mesterházy Gyula ur Szilvágyról 3 fr. Takáts Lajos ur Szombathelyről 2 fr. Teszary József ur 1 fr. Összeg 368 fr. Az összes kiadást 186 fr. 52 krt levonva, marad tiszta jövedelem 181 frt 48 kr. Utólagosan Takáts Sándor ur által 4 jegy ára 4 forint. Utol. Karner György ur, a kisorsolt óra nyeröjétől 10 fr. Egy sümegi névtelen az iskola alapra 25 fr. Összeg: 220 frt 48 krajczár.

HODOSSY LAJOS.

Győr- pápa- molnári vasút.

Folyó hó 3-án Horváth György, mint a Győr- Papán át Molnáriba vezetendő vasútnak Szöllősön Jánosházán keresztül leendő kiépittetése kieszközlésére alakult társaság elnökének t. Zalamegye bizottmányi nagy gyüléséhez benyujtott abbeli folyamodására, mi módon kérelme a t. megye érdekének ugyanazonossága tekintetéből is pártoltassék: elhatároztatott, hogy hivatkozva a mult évi november hóban tett felterjesztésére ezen folyamodvány pártoltatik és nem csak a szükséglett feliratok és megyei országyülési követeknek adatik utasitás e kérelem pártolására, hanem egyszersmind Mélt. gr. Batthyányi Zsigmond ur elnöklete alatt egy tekintélyes kiküldöttség neveztetett ki, a mely a dolog sikeres kivitele iránt annak helyén a szükséges lépéseket megteendi.

Szombathelyen elhaltak

1868. Január hóban.

Szabó Károly 3 hón. Wagner Anna 7 hón. Német István 1 év. Horvát József 4 nap. Mészáros Titus 10 nap. Lobermayer Anna 2 év. Czigler József 72 év. Petto János 40 év. Rácz Sándor 2 het. Pallos Ignátz 69 év. Német Vilma 2 év. Fejes Fáni 9 hón. Horváth Gábor 2 év. Bajáki Sándor Gyula 32 Bölc Katalin 88 év. Moretti Pál 49 év. Mozer Katalin 80 év. Pélay Mária 1 nap Schranos János 45 év. Szalay József 62 év. Sére István 9 hónapos.

TÁRCZA.

Újabb elegiáimból

kis flamhoz.

Minek volt a törvénykezés
Feletted én gyermekem!
Hisz örökre nem adhatnak
Sem apádnak, sem nekem.

Szivedbel sem rendelkeznek
Ez csak érez és szeret . . .
És korlátlan hatalommal
Ott áll a törvény felett!

S ha megnőttél, ha nagy lettél,
Jő az élet s követel,
Elkövetel majd magának
S hatalommal ragad el.

S te elszárnyalsz, mint madárka,
Független tettvágy vezet;
Ki foghatná itt meg lelked?!
Ki köthetné meg kezed?!

Nem vagy többé sem apádé
Sem anyádé — de szabad,
Cselekedsz a szent hazáért
Téve azt, mi szép, mi nagy!

Nem vagy többé senkié sem
Nincs feletted hatalom!
Csupán egy — a saját szived —
S ebben a szent vonzalom.

S akkor azé leszesz majdan,
Kit szived jobban szeret —
A ki jobban megérdemlé
Ártatlan szép lelkedet.

Annak lészesz majd vezetője,
Hű istápja egykoron.
Azt fogod végig vezetni
Majd a zöld sirhantokon.

A kinek a legfőbb törvény:
Saját szived oda ád;
Az fog kebleden meghalni . . .
Legyek az én, vagy apád!

MAJTHÉNYI FLÓRA.*)

Lipótvár feladása és ostroma

1849. évi február 2-án.

(Vége.)

Végre a rokkantak laktanyájába és egy más állami épületbe elszállásoltattunk, honnét harmadnapra reggel kikisértettünk a lóvonatu vaspályához, további rendeltetésünk helyére, Bécsbe szállitandók, a mint ismét a szózat éneklése között haladtunk a város utszáin, az előkelőbb hölgyek búcsút intő kendői lobogtak az ablakokból elénkbe s utánunk, számosan kikisértek a pályához, szemeikben könnyekkel szivükben fájdalommal s még is egy nemével a mosolynak nyujtották búcsuszóra apró kezeiket, s vigasztaló szavaik oly hatást gyakoroltak lelkeinkre, hogy szinte erőt nyertünk a még meg nem szokott fogolyélet könnyebb eltürésére, odanyujták valamennyien csipke-kendőcskéjüket, hogy tartsuk meg emlékül s ne feledjük el őket soha, — soha!

A haza borus egén e honleányi érdemekben ragyogó kárpáti csillagoknak neveit föl nem jegyezhettük bár, de emlékünkben örökre élni fognak, mert leáldozott napunk sötét éjszakáj in honszeretetől lángoló lelkeik világoltak, melynek örökfényü veszta tüzénél látták lelkiszemeink a kezet, mely a távol messzeségből feltünt a „még jöni fog és jöni kell" jósigéket mu[illegible]a.

Ezek után fölültünk, azaz csak fölálltunk a kövecshordó szekerekre kisérőink közé, kiknek csak szuronyvasa volt hidegebb szivoiknél, s a hölgyek még egyszer felnyujtották felénk kezeiket, soha sem feledém egyiknek vigasztaló szavait, ki türelemre intett s mondá „várjátok meg nyugodtan, mig elviharzik fejetek felett a vész, s most elnyomott sohajaitok harsány kiáltás lesz honfiui szivetoknek az átalakulás legelső világára."

A tárogató harsogott, a dobok peregtek s a nehéz járművek megindultak, s a nemes hölgy csapat szoborszerü arczczal nézett utánnunk, mig a látkörből el nem távozánk folytonosan küldve utánnunk az Isten hozzá-dok ezreit, oly magasztos, oly fenségesen nagyszerü volt látni a midőn az elválás pillanatában csak fel órai ismeretség után ezerkétszáz katona szemében felragyogott a mult dicsőségnek egy könybevegyült sugára.

Egy szegény fiu a 7-dik zászlóaljból lecsett a szekérről és nyomorultnak a lábain ment keresztül a roppant vaskerék, mely azt összezúzá; bekötetlen feldobták a kocsira, a sürüen csepegő vér, mint egy veres szalag, vonult végig a fehér havon. Szegény honvéd bajtársi neked kettős fájdalmad volt, tört láb és zúzott szív!!!

Déltájban értünk Pozsonyba, hol egy kórházszerü épület udvarán felállitottak bennünket, itt is a rémes zajtalanság és komor némaság uralgott, mert körül be volt az udvar fallal keritve, mig végre egy osztráktiszt szemlét tartott felettünk s utánozhatlan orrhangon vezényló a „Csákó rosen weg"-ket mire mi egykedvüen lábai elő dobáltuk csákóink tricolor rózsáit s egy „rechts um"-ra elfoglaltuk börtönszerü szobáinkat, honnan szinte egy napi időzés után Bécsbe szállitottak el.

Ide érvén, a dolgozóház, városház, Maria Theresianum és rendőrlaktanyába szállásoltattunk felváltva, itt cseresnyeveres hajtokáju Chevaux leger frackokba bujtattak s nyakkendőinkből turbánszerü fejtakarót készitettünk, oly sajátságosan néztünk ki, hogy egymáson elmosolyodtunk; egyideig zárva voltunk együtt, később azonban a jó ég tudja, hova vetett bennünket a sors egymástól, sokat besoroztak s az osztrákzászlók alatt harczolt, sokan megszabadultunk, de megesküdtettek bennünket, hogy többé az osztrákok ellen harczolni nem fogunk, mi azonban bementünk többen Komáromba, a parancsnoknál bejelentettük magunkat csak ugy frackosan, elmondottuk, mikint szabadultunk meg s hogy eskünk, melyet Bécsben vettek tőlünk kötelező-e? Azonban egy tábori lelkész bennünket törvénytelen és erőszakosan követve vett eskünktől a szentháromság nevében felmentett s egy óra mulva ismét barna attilába öltöztünk.

Ezek után nemsokára bekövetkeztek a nemzet véres harczai, melyen sokan visszatértek közös anyánk az édes haza öléle, hol legfoljebb a hősök porait egy-egy kis fakereszt jeleli, de mely mégis elegendő zaklatott életpályájuk egész fájdalmaira.

De az élő s jövő nemzedék elszarándokol sirhalmaitokhoz s a nemzet e megszentelt emlékeihez.

Diosőséges volt életetek, diosőséges volt halálotok. Emlékeiteket, mig magyar él, nincs hatalom kebleinkből kitéphetni, mert a szent harczok Istene hatalmas kezekkel tartja sirjaitok felett a halhatlanságnak örökké viruló borostyánkoszoráját.

SZALMAY ANTAL.

Nyilt pósta.

— A szomszédban... Nem üti meg a közölhetés szabályait.

^ K. urnak Marczaliban. Kérjük a több év óta hátrálékban levő 7 ft 60 kr. szives beküldését.

— H. S. Amint most van, nem tanácsoljuk, okát személyes találkozásunkkor mondhatjuk meg.

— R. L. Pest. A népdalokat köszönettel vettük. Az igérttet várjuk

— K. E. Vetted levelemet?

— Keszthelyre. Szives tudositását egész terjedelemben a jótékony czél iránti figyelemből nem hoztuk.

*) Örömmel üdvözöljük hazánk lánglelkü költőnőjét tisztelt munkatársaink között. Egyszersmind t. közönségünknek kivánunk kedveskedni, midőn kijelentjük, hogy az oly fájdalmasan zengő köszkedvességü költőnő igéretét birjuk, melyszerint lapunkat többször szerencsélteti újabb költeménye beküldésével. Alkalmilag kijelentjük, hogy a „Somogy" legutóbbi számában megjelent „Karácsonkor" elnevezésü szép költemény Majthényi Flóra „Elegiak kis flamhoz" czimü önállólag megjelent füzetből van minden forrás megnevezés nélkül kivéve. Szerk.

ÜZLETIHIRNÖK.

NAGY-KANIZSA, febr. 7. Még a héten keresztül is a gabonavásár nem a legjobban volt. A magtári készletek a rossz utak és a megakadt üzletmenetek miatt nem szaporodhattak. — Ilyen megakadások az éven keresztül gyakoriak voltak; a gyorsabb üzletmozgalom az ujonnan megnyitott hajóközlekedéseknél biztos kilátásba helyezhető, ha nem is előbb. Habár az idő még korai is, mégis éles látásu gazdák tudni akarják, hogy a hó semmi befolyást sem fog hátrahagyni a vetésekre, és ha később elemi kárositások nem következnek, ujbol igen gazdag és áldásos termelést remélhetünk.

Jelenlegi árak alsó-ausztriai mérőként a helybeli piacon: Buza 85—88 font 6 ft 10 kr 6 frt 30 kr, 6 ft 50 kr. Roza 78—79 fontos 4 frt 50 — frt — ft — kr. Kuricza 84—85 font ft — ft — kr 3 ft. 40 Arpa sorfőzéshez 1.. 70—73 font frt — 3 ft, 30 kr. Zab 45—47 font 1 . 70 kr 1 fr. 80 kr Pohánka 2 frt 85 kr. 3 ft 20 kr Pazuly fehér 4 ft, 75 kr. tarka 3 frt, 75 kr. Gubó első rendü mázsája 16 frt — Szilvapálinka 20 oku 26—28 frt hordóval együtt. Törkölypálinka 20 foku 1 8—20 frt hordóval együtt. Mák 19 ft. — kr. Borkó 62 frt ökörbőr mázsája 55 frt, tehénbőr 56 frt, tinóbőr 26 frt. borjubőr fejjel 105 fej nélkül 115 frt.

Borok. fehér és vörös (schiller) 1862- és 1865-ki — vidékünkbeli — termés 8—12 frt. Villányi és szegszárdi feketo 1866. 15 ft. — Uj boni bor vörös és fehér 1867-diki 4frt. 50, 5. 50 Balatonmelléki borok 1863- és 1865-iki fehér 8—12 frt akónként. Vlass 124 Közönséges gyapju határőrvidéki ára — 56 frt. Fehér röngy ára 11 — frt — kr. fekete 5 frt 50 — kr.

N.-kanizsai piaczi árak febr. 7-én

Borsó itczéje 14 kr. Lencse itczéje 14 kr. Bab itczéje 7 tarka 6 kr. Burgonya mérője — ft 80 kr. — Marhahus fontje 22 kr. Borjuhus fontja 20—22 kr. Sertéshus fontja 26 kr. Szalonna mázsája 42 frt — kr. Zsir fontja 30 kr. Királyliszt 0 sz. mázsája 15 ft 50 kr. Lángliszt 1, sz. mázsája 15 frt — kr. Lángliszt 2, sz. mázs. 14 frt 50 kr. Zsemlyeliszt 3. sz, mázsája 14 frt — kr. Zsemlyeliszt 4. sz. mázsája 13 frt 25 kr. Kenyérliszt fehér 5. sz. m. 12 frt 50 kr. Kenyérliszt 6. sz. m. 11 frt 75 kr. Kenyérliszt 7. sz. m. 11 frt — kr. Kenyérliszt 8. sz. mázsája 9 frt 25 kr. Rozslang 1. sz. 10 frt — kr. Rozs láng 2-dik szám mázsája 8 frt — kr. — Kukoriczaliszt fontja — 6 kr. Árpadara fontja 12 kr. Köleskása itczéje 10 kr. Rizskása fontja — 18 kr. Faolaj fontja 60 kr. Repocolaj fontja 32 kr. Lenmagolaj fontja 40 kr. Czukor 34 kr Uj bor itc. 10 kr. Ó bor itc. 16 kr. Pesti sör itczéje 14 kr Kanizsai sör itczéje 10 kr. Gabona-pálinka itczéje 40 kr. Törkély-pálinka itczéje 32 kr Szilva-pálinka itczéje 80 kr. Nyers faggy mázsája 22 frt. — kr Öntöttfaggyú-gyertya fontja 0 kr. Petroleum fontja 24 kr. Szappan fontja 26 kr Só fontja 14 kr. Kőményfa öle 9 frt — kr. Puhafa öle 8 frt — kr. Nyersfa öle 7 frt — kr. Faszén m rője 35 kr. Szénamázsája 1 frt — kr. Szalma m. — 70 kr. Kender fontja 24 kr. Len fontja 60 kr.

A „Haza" biztositó bank Január havi kimutatása: benyujtatott 832 db bevallás 1.109.805 ft tőkére 17 500 franc s 1100 db ar.; függőben maradt a mult hónapból 559 280 ft tőke s 600 db ar. Összesen 1.660.085 ft tőke 17,500 franc 1700 db ar. Ebből kiállittatott halálesetre 591.870 ft tőke 600 db ar. 10.000 franc; életesetre 203 224 ft tőke, tulélési csoportokba 92.961 ft tőke; ellenbiztositásra 83.201 ft tőke; függőben maradt 647.498 tőke 7500 fr; elutasittatott 51.340. Összesen 1.660.805 ft tőke 17.500 franc s 1700 db ar. A bank működésének kezdete óta benyujtott bevallások összege t. i. mult év september 1-től Január végig 5.302,729 frt 3700 ar 8800 tallér és 25000 francz.

Bécsi pénzárfolyam febr. 7-én.

5% metaliques 57.65; 5% nemz. kölcsön: 66.50, 1860-ki álladalmi kölcsön 82; 90. bankrészvények 6.92; hitelintézeti részvények 187.—; London 118.90; ezüst ágio 116.79; arany darabja 5 frt 69.

Heti naptár.

Febr. 9-től 15-ig 1868.

Hó- és hétnap	Katholikus napt	Protestáns naptár	Görög-orosz naptár	Izraeliták napt.	Holdnja
Kath. és prot. Ev. A szőlőmunkás-ról. Máté XX. 1-16. — Görög Ev. A pazar fiáról. Lukács XV. 11-32.					
9 Vasárnap	E Appolonia	E hetv. v.	28 G I Hetv v.	16 Jáfet	
10 Hétfő	Skolasztika	Árpád	29 Ipoly	17	
11 Kedd	Dezsér, Eufr.	Eufrosina	30 N. Vazul	18	
12 Szerda	Eulália szűz	Eulália	31 Czir. Ján.	19 Játon	
13 Csütörtök	Agáb. Barna	Barnika	1 Február	20 Jeremiás	
14 Péntek	Bálint	Bálint	2 Kriszt. b.	21	
15 Szombat	Faustin	Faustin	3 Szim. Anna	22 S. Mieput	

Vasuti naponkinti menetrend;

Indul N.-Kanizsáról Buda felé: délután 1 óra 22 perczkor.
" " " " estve 9 órakor
" " Bécs " reggel 7 óra 15 perczkor
" " " " déli. 3 óra 30 "
" " Triest " déli. 1 óra 50 "
" " " " estve 9 óra 25 "
Érkezik N.-Kanizsára Buda felől: reggel 5 óra 6 perczkor
" " " " délután 1 " 20 "
" " Bécs " délben 12 " 31 "
" " " " estve 7 " 28 "
" " Triest " reggel 5 " 21 "
" " " délben 12 " 52 "

Országos vásárok vidékünkön

Február 1868.

10-én Pápán.
12-én Szombathelyen.
13-án V. s prémben, Enyingen, Mura-Szombatban.
14-én Zala-Egerszegen.
20-án Muhin, Iháros Berény, Rajkon.
24-én Csepreghen.
25-én Csokonyán.
27 én Nagy-Vázsony és Baan.
28-án Letenyén.

Felelős szerkesztő: Wajdits József.

HIRDETÉSEK:

Különleges hathatósága az

ANATHERIN-SZÁJVIZ-nek

dr. Popp J. G. gyakorló fogorvostól Bécsben,

előadva Janet Gyula gyakorló orvos stb. által, *dr. professor* **Oppolzer Rector,** *magnif. kir. szász udvari tanácsos, dr.* **Kletzinski,** *dr.* **Brants,** *dr.* **Heller stb. által rendelve a cs. k. kórodában, Bécsben.**

A fogak tisztitására szolgál egyáltalában.

Vegytani tulajdonságainál fogva felöldöji a nyálkát a fogak közt és fogakon.

Különösen ajánlható annak használata az evés után, mert a fogak közt visszamaradt husrészecskék a rothadásbani átmenetkor a fog anyagot veszélyeztetik s a szájbol az oly kellemetlen büzt terjesztik.

Még azon esetben is, hogy ha a borkő a fogakon üllepedni kezd, nagy előnyivel alkalmazható; a megkeményedését gátolja s az ellen nagyban működik. Még akkor is: hogy ha a fognak legkisebb pontja csorbitva van, a szabadon álló fog a csontig á. által megtámadtatik, okvetlen elvész s az egészséges fogakat is megrongálja.

A fogaknak szép s természetes szinét visszaadja, minthogy azoknak minden idegenszerü burokjait vegyészileg szétbontja s leöblíti.

Különös haszonnal jár a műfogak tisztántartásánál, fentartja azokat eredeti s inükben, fényükben, s a borkő lerakodását gátolja, s az oly kellemetlen büztől megóvja.

Enyhiti nemcsak azon fájdalmakat, melyek az üres és fiszkös fogaktól származnak, hanem azok továbbterjedését is meggátolja.

Hathatósnak bizonyult be továbbá az **anatherin-szájvíz a foghus rothadása ellen,** biztos szer azon fájdalmak eltávolitására, melyek az üres fogaktól erednek, valamint csázos fogfájdalmak ellen.

Az **anatherin-szájvíz** csillapitja könnyen, biztosan, anélkül, hogy valamely káros következástól tartania kellene a fájdalmat a legrövidebb idő alatt.

Megbecsülhétlen legkiválóbb az anatherin-szájvíz a **lélekzet kellemes illatbani tartására,** ugyszintén a **megiepő kellemetlen büzü lélekzet emelésére s annak eltávolitására,** melyre nézve elégséges hogy ha szájé o vizzel naponkint többször kiöblittetik.

Nem eléggé ajánlható az, tapiós foghusnál. Az anatherin szájvizet alig á héten át utasitás szerint használva a beteg foghusról a halaványsig elenyészik, és kellemes piros s ujjép helyébe

Épen ugy jelesnek bizonyult be az anatherin szájvíz ingón fekvő fogaknál, ez oly baj melyben számtalan skrofulások szenvedni szoktak, valamint oly esetekben, hogy ha az előrehaladott korban a foghus elenyészése kezdődik.

Biztos szer az anatherin szájvíz könnyen vérző foghusnál, mely a fogedények gyengeségében keresendő. Még pedig ez esetben keményebb fogkefe használandó, miután a foghust karcolja, mely által tettleges vérzés idézetik elő.

☞ Az **„Anatherin-szájvíz"**, valamint az **„Anatherin-fogpászta** Kapható **Nagy-kanizsán:** Belus József gyógyszerész, Rosenberg, Rosenfeld A., Wajdits J., Welisch, Fesselhofer és Schwarz A. urak kereskedésében. **Pápán:** Tschepen J., Stampfl G. és Löwy I. uraknál, **Keszthelyen:** Singer M. **Zala-Egerszegen:** Antal F. gyógyszerész és Handler H. — **Kaproncz:** Werli gyógyszerész — **Varasdon:** Halter gyógyszerész. — **Szt.-Györgyön:** Nöthig. — **Sümegen:** Dorner Kajet. és Stamborszky. L gyógyszerész uraknál.

(64—4)

PÁLYÁZAT.

Muraközben, a Szt.-Mária rom. kath. szentegyháznál üresedésbe jött **orgona mesteri és tanitói állomásra,** melylyel össze van kapcsolva 315 ft. évi készpénzfizetés, kényelmes lakás, 7 öl tüzifa, szabad stóla és 1 hold szántóföld haszhasználat; a pályázók kellőleg felszerelt folyamodásukat, a magyar- és horvát-nyelvbeni jártasság különösen bebizonyitandó — legfölebb e f. évi február hó 29-ig egyenesen ide intézni sziveskedjenek.

Kelt Szt-Márián, 1868. évi február hó 1-én.

(64—3-1) **a fárabéli közönség.**

A „HAZA"

magyar életbiztositó bank

PESTEN,

1867-ben két millió alaptőkével alapittatván,

ajánlja magát

mindennemü élet- s jövedékbiztositás elfogadására,

továbbá általános belépésre életbe léptetni az általa szervezett „Tulélési csoportokat" mint szintén az általa képzett s eddig a birodalomban működő életbiztositó társulatok egyikénél sem alkalmazott „Temetkezési egyletekot", mely utóbbiak még a legvagyontalanabbaknak is alkalmat nyujtanak temetési költségük biztositására.

A „Haza" oly előnyöket nyujt biztositottainak, melyeket eddig más intézet föl nem mutatott, és dijtáblái a czélnak legmegfelelőbb müveleteken alapszanak.

Mint fényes bizonyiték szolgáljon, hogy 1867-ki september 1-től a mai napig

4,291,924 frt., 2600 arany, 8800 tallér és 8000 frank

bevallási ajánlat nyujtatott be a „Hazánal."

Biztositási föltételeket, dijszabályokat, s minden ide vonatkozó felvilágositást legnagyobb készséggel nyujt a bank igazgatósága Pesten, Deák Ferencz-utcza 5. sz., vagy pedig vezér-, fő- s alügynökei.

A bank közegei:

Elnökség:

Forgách Antal gróf, elnök. **Pulszky Ferencz,** alelnök. **Nádasdy Lipót gróf.** tiszteletbeli elnök.

A választmány:

Csapó Vilmos. Ertl Károly. Hollitscher Fülöp. Keglevich Béla gróf. Kern Leo. Mandl János. Maygraber Ágoston. Nádassy György. Nyiri Jóxsa. Sirháky E. M. Takácsy Miklós.

Igazgatóság:

Grabovszky György. Kohen Jakab. Koppél L. M. Roesznor F. M. Kiss Zsigmond, vezér-igazgató

Az eddig felállitott vezér- és főügynökségek:

Arad: Teleschi János urnál.
Beszterczebányán: Kotlers és Raner uraknál.
Brassóban: László Gyula urnál.
Debreczenben: Szathmáry testvér uraknál.
Eszékon: Laypczig urnál.
Győrben: Brunner S. és fia uraknál.
Kassa: Brjtlich Ferencz urnál.
Kolozsvárott: Bogdán István urnál.
Losoncon: Koller D. F. uraknál.
Miskolczon: Bede Lás ló urnál.
Marosvásárhelyen: Novák Bogdán urnál.

☞ **Nagy-Kanizsán: Neuberger Mátyás urnál.**

Pozsonyban: Günther M. Vilmos urnál.
Pécsett: Weidinger J. urnál.
Szathmárott: Weis: János urnál.
Szegeden: Burger Zsigmond urnál.
Székesfehérvárott: Peto Dániel urnál.
S.-A.-Ujhelyben: Villágfy Pál urnál.
Temesvárott: Magyar testvér uraknál.
Zomborban: Heind hofer urnál,
Zágrábban: Poverzanovic A. urnál,
Bécs és Prágában: Epstein L. urnál.
Triestben: Weisenfeld J. urnál.
Lembergben: Gablenes Gyula urnál.

KOHN IGNACZ

jó hírben álló

óra-üzlete

Pesten

Kigyó-utcza 6. szám.

Ajánlja dusan felszerelt raktárát kitünő, jó és olcsó órákból két évi garantczia mellett.

ÁRJEGYZÉK:

	Ft.
Ezüst hengerórára 4 köre	10
" " 4 köre rugóval	12
" " finom arany kerettel	13
" " kettős fedéllel	14
" " jegyczüveggel	15
" " 13 köre	15
" " kettős fedéllel	18
" " erős czilinderből	20
" angol horg. óra jegyczüv.	18, 20, 22
" " remontoir	24, 28, 32, 36

Órák 3 próbára aranyból.

Arany nőiórák 4—8 köre 24, 28, 32
" savonette 4—8 köre 38, 40, 42
" horgonyóra 15 köre 45, 50, 55
" remontoir nőknek 80, 85, 90, 100
" horgonyóra 15 köre 34
" " aranyfedéllel 42
" " savonette 54
" savon. az. fedéllel 58, 62, 66, 80, 90
" remontoir savonette erős az. fedéllel 100, 110, 136, 165

Ingyen és bérmentes minden 24 óra alatt felhuz. 11
" 8-ad napra felhuz 16, 19, 21, 24
" óra- és felébresztővel 28, 31
" óra- és negyedórára ütővel 36, 50, 52
" óra- és negyedóra ütővel 38, 40
" havi regulateur 29, 31

Ezüstös 5 frt. árával

Vidéki megrendelések előre beküldött az vagy postai utánvét mellett legpontosabban és legrosabban teljesittetnek. Órák cserébe és javitásra elfogadtatnak és oly órák, melyek most nem felelnek, másokkal pótoltatnak.

(90 6—3.)

Unterfribs-

Bruchsalbe betr.

ÄRZTLICHES ZEUGNISS.

Ich erlaube mir hiermit um ein Töpfchen Ihrer ausgezeichneten Bruchsalbe zu bitten, da ich bereits Wunder deren Wirksamkeit beobachtet habe, und da ich dieselbe wärmstens allen jen. Hilfe ohne d r mindesten Belästigung der leidenden Menschheit gewissenhaft anempfehle. Diese mehne medicinische Anerkennung wollen sie nach Belieben veröffentlichen.

Pawlowitz bei Prerau, Mähren, Österreich, den 20. August 1867.

Med. D. Fr. Przivanek.

Obige Salbe ist sowohl direckt vom Erfinder GOTTLIEB STURZENEGGER in Herisau, Canton Appenzell, (Schweiz) zu beziehen, als auch durch Hr. Fr. Formagy, Apotheker hell, Maria in Pest, Siebenbürgerg-Promenade 26, und Hr. A. Ullmay, Stadt-Apotheker zu schwarzen Adler in Temesvar.

Preis pr Topfl. 3.20 kr. gegen Einsendung des Betrages. Mehrere ohne Entzündung, in weissen den meisten Fällen sicher. Gebrauchsanweisung liegt bei. Wiederverkäufern wird Rabatt gewährt. Zeugnisse gratis. Reichhaltiges Lager in Bruchbändern.

(62 12—2.)

Wajdits József kiadó-, lap- és nyomdatulajdonos Nagy-Kanizsán

Nagy-Kanizsa. Hetedik évfolyam. 7. szám, február 15. 1868

Zala-Somogyi Közlöny

Kiterjedve
SOPRON- és VASMEGYÉKRE.
Vegyes tartalmu hetilap
a szépirodalom, kereskedelem, ipar, gazdászat, tudomány és müvészet köréből.

Megjelenik: minden szombaton, egész iven. Szerkesztői iroda és kiadó hivatal: WAJDITS JOZSEF könyvkereskedésében.

Előfizetési föltételek: Helyben házhoz hordással és vidékre postán küldve: Egész évre: 6 frt. — kr. Fél évre 3 „ — „ Évnegyedre 1 „ 50 „

Hirdetések A hat hasábos petitsorért 1-ször 7 kr. 2-szor 6 és minden további beiktatásért 5 kr. Bélyegdij minden egyes beiktatásért 30 kr. A „Nyilt téren“ egy petit sor beiktatási dija 15 kr.

Hirdetéseket elfogad: N.-Kanizsán: a KIADÓ-HIVATAL. Pesten: ZEISLER M. Bécs-, Hamburg-, Berlin-, Majna-m.-Frankfurt- és Baselben: HAASENSTEIN & VOGLER. Lipse-, Bern-, é Stuttgartban: SACHSE & TÁRSA.

A n.-kanizsai realgymnasiumnak részint alaptőkéje, részint épitkezési költségei fedezésére újabban adakoztak.

Tettes Barthodeiszky Gyula törvényszéki ülnök ur gyüjteménye és pedig: a gyüjtő maga, Nagy Károly, Árvay István, Szigethy Antal, Sibrik Adorján, mindegyik 5 frt. Vértessy Iván 2 frt. összesen 27 frt.

M. Gróf Széchenyi János ur 50 ft

M. Zalka János győri m. püspök ur 25 frt.

Kanizsai segélyegylet kötvényben 100 frt. kész pénzben 25 frt.

N. Slaby Ferencz kanonok ur 200 frt.

Győri Káptalan erdélyi urbéri kötvényben 100 frt.

N. Simon Zsigmond tihanyi apát ur 100 frt.

Veszprémi Káptalan 300 frt.

T. Lendvai Mátyás szolgabiró ur gyüjteménye: maga és Pöszér Ferencz 3—3 frt. Szilassy Károly, Péntek Mihály 2—2 frt. Dervarich, Gordignáni, Rosenberg B. Kiss Béla, Szalavári Felix, Prey György, Faczel István, Schmiedt, Guggenberger, Prey Henrik, Hofmann, Tonka, Bölcs József, Brenner György és Alszeghy János 1—1 frt. összesen 25 frt.

M. Gróf Szapáry Géza zalamegyei Főispán ur 1868-dik évre való hozzájárulását és nem mint végleges adakozást 100 frt.

Kovács János langvizi jegyző gyüjteménye: Pallini uradalom 100 frt. Glavina Lajos 20 frt. Kovács János 10 frt. Godina János 6 frt. Wolf József 5 frt. Velhofsits Adolf, Keményffy Iván, Hoffmann és Wagner Mihály 2—2 frt. Sarics Menyhárt, Schreiber Mátyás 1—1 frt. Péntek, tanitó 50 kr; összesen 151 frt 50 kr.

Valamint a kegyes adományzók, ugy a gyüjtők fogadják nemes szivü jótetteikért legőszintébb köszönetünket s midőn ezt nyilvánosságra hozni kedves kötelességünk, el nem mulaszthatjuk kijelenteni, hogy a nagykanizsai realgymnasiumi épület nagyobbitására szolgáló előleges intézkedések megtétetvék; a tavasz beköszöntével az épittetés is megkezdetik, mirenézve valamint az épitkezési költségek fedezése, ugy az iskolai alap növelésére történő kegyes adományok folyton elfogadtatnak s hálás elismeréssel nyilvánosságra hozatnak.

A tanügyi bizottmány nevében:

TÁRNOK ALAJOS m. k. alelnök.

(Folytattatik.)

Szózat az emancipált zsidó feleinkhez.

Föltünt végre a várva várt szabadság fénylő napja. A megdermedt tagokba uj élet száll s a mesterileg lekonyult honositott növény a tél fagya tüntével büszkén emeli fel rügyteltc ágait.

A Ghettó falai romban hevernek, névleg viselt szolgaság bilincsei összezuzvák s szinleg csörtetett láncaitok nyakékké változtak. — Szabadok vagytok! A szeretett hon édes fiai vagytok, „Árpád hős magzatjai“ mint édes testvéreket ölelnek dobogó keblükre.

Szent a béke, szent a szabadság köztünk. Templomaitok háladaltól visszhangzanak, mely e barátság megkötésének emlékeül kel föllelkesült kebletekből Israel Istenéhez.

A frigy létesült. De értitek-e az ebből eredő kötelmeket?

Oh igen, Israel hányatott magyarhoni ivadéka tudni fogja, mit tesz az, e drága honnak, a magyar nemzethez igy szólhatnia: „édes anyám!“ Israel vihardult nemzetsége megérti az anya szavát, viszonozni tudja az édes testvéri ölelést, már többé nem mostoha testvéreinek!

Kettőt kiván tőletek e hon.

Főleg két kötelem száll rátok e frigyből: a fiui, a testvéri kötelem.

„Szeresd a hazát!“ szól hozzátok a nemzet Kölcsey szavaival s Vörösmartyval

„Hazádnak rendületlenül
Légy hive!“

Ringó bölcsőtök fölött virasztó e hon; édes anyai emlőn nevel már nagygyá bennetek s elporladt hamvaitok fölött ő fakasztja fájdalmának szomorúfüz ágait.

Anyátok lőn. — Örömében osztozni, fájdalmában résztvenni tartoztok. — S ha ellenei száguldó sasaikat röpitik felé villámként sikra szállni kötelmetek, mint egykoron a megtámadott Sion ormain; s ha lantosai a hurokhoz nyulnak, s a „Talpra magyar! hí a haza!“ riadója veri föl a szunnyadó gyermekeket: pénzetekkel és véretekkel siessetek a haza oltárához, mint egykoron a halhatatlan Makkabeusok.

S ha fájdalmunkra vérünkben fürdik a tomboló győző s lerontja egyes őrtornyainkat: föll s ne csak sirassátok a gyászt, mint egykoron a vizek partjain fűzre akasztván föl összetöredezett lantjaitokat, hanem Nehemias szellemével siessetek fölépitni a szent templomot.

Anya lett nektek is e hon. Ha látjátok fölszaggatott vérző sebeit, vihartépte öltönyét, siessetek segélyére. — Ha a jótékony intézetek, a hazai müvészetek templomai, a hon fölvirágzását előmozditó tervek fiui karjaitokra is nehezedni fognak: örömmel vegyetek részt, s mutassátok meg akkor, hogy ti e hon édes gyermekei vagytok; mutassátok meg, hogy ereitekben a vér ép ugy lüktet a honért, mint Tuhutum legbüszkébb ivadékában; mutassátok meg, hogy a honszeretet férfias honerőre ébredt kebletekben a magyar haza iránt s ti nem szájhősök, de tettek gyermekei vagytok! —

Ha az anya iránt leróttátok adótokat: jö a testvér. — Az az egyszerü, őszinte, ha mindjárt koldus foszlány födi is tagjait, az a természetes pór nemzetünk zöme. — Megszünt reád nézve „goim“ lenni: egy anya viraszt mindannyiunk fölött; egyenlőn osztá el köztünk birtokát és jogát. Ne vonakodjál őt kebledhez szoritani, oly őszintén, oly forrón, mint a testvérérdemli. —

Mit? képes lennél e testvéredet tengazdagságodért vagyonából kifosztani? Ha szükség sötét éjjele reá ront s alázva kopogtat küszöbödnél segélyre, visszafizetés fejében: vajjon lesz-e most testvéri szived, nem fogod-e megszorult helyzetben, kifosztani őt mindenéből? s huszszoros ár követelése mellett őt családjával koldusbotra vinni? Valjon ha őszintesége vagy együgyüsége fondorlataid szövevényébe nem lát elfelejted-e tesvéri szived dobogó verését,

Nem! mi bizunk. A szabadság, melyet telt marokkal éreztetett nemzetünk veletek, frigyünk kötelmét veletek nem engedi elfelejtetni. Ti iskoláitok falai közt ifju gyermekeitek szivbe irandjátok láng betükkel: szeresd testvéredet! Hogy a nép, mely közt lakni fognak testvéri nép, testvérek, hogy ki nekik árt, önmagának árt.

S a gyermek ez elejtett magot, mit szive földjébe vetettek magas fává fogérlelni, melynek gyümölcsei fölvirágoztatandják édes magyar hazánkat.

E két kötelem száll rátok a létesült baráti, vagy testvéri füzér következtében. — Ha e kötelmeket teljesitenditek, nem fog többé a magyar „szomszéd“-nak nevezni, hanem mint valódi testvért fog szivére szoritani s áldani fogja a napot, melyen rozsdaemésztette békóitok névleg is összetörve lehullott lábaitokról. —

VÖLGYI.

A „HAZA“ életbiztositó bank.

(Folytatása.)

A szegény napszámos, a zsellérember, ki mindennapi munkájával, véres verejtékével keresi kenyerét, elfogult kebellel, fájó érzéssel néz a szomszéd gazdag gyermekeire, hej! mert azoknak lesz a levesbe mit apritani akkor is, ha édes szülőjök elhal; de mitévő legyen az ő gyermeke, ha pl. egy hirtelen halál által ki talál szólittatni az élők sorából?! Bizonnyára mások irgalmából tengődő nyomurult árva lesz belőle! És oly keserü, oly bősitó ez érzés, e sejtelem! — Csak vagy egy száz forintot hagyhatna reája, nyugodt lélekkel gondolna a megválás keserü perczeire, de igy oly ijesztő az. Lám, néhány krajczárért megvásárolhatja magának e nyugalmat, családjával pedig legalább szerény existentiáját, mert arra való az életbiztositó társulat, hogy ily anyagi boldogságot hintsen az emberek közé. Igen, mert csak néhány krajczárt kell fizetnie a „Haza“ életbiztositó társulat pénztárába s halála esetében az óhajtott száz forint özvegye vagy gyermekei számára azonnal pontosan kifizettetik; és ez összegből aztán még az adósságra hordott orvosság és a temetés költsége is kikerül és azonfölül a megmaradt összegecske még arra nézve is elégséges lesz, hogy árvája ne legyen a részvétlen emberek panaszos kenyerére szorulva; mert egy kis pénzecske mellett szivesebben akad ám valaki, ki az árvát magához veszi, könnyebben kerül egy jóravaló legény is, ki az árva leányt megkéri.

Ugy van, mert még a csekély vagyon is a jólét, a függetlenség alapja; mindenki szereti tehát a vagyont, mert mindenki szereti a függetlenséget; s vajjon az államra nézve is, nem jobb-e ha polgárai vagyonosak, függetlenek?

Igyekezzünk tehát magunknak biztos, független jövőt szerezni, hogy igy mind önmagunk, mind pedig az államnak terhére ne legyünk.

Távol legyen tőlem, hogy egyedül a vagyont állitsam a függetlenség absolut alapjának, igen jól tudván, hogy ezen fogalom, függetlenség, sokkal magasabb értelmü, semhogy muló vagyonhoz volna kötve; a léleknek magában rejlő eszményi tulajdonsága az; és még kevesbbé akarom azt vitatni, hogy aki az életbiztositó társulatnál biztositja övéit: az a jövő felé egészen nyugott rezignatioval nézhet, nem; én csak ezt mondom, hogy nyugottabban, mert a rögtöni segély, mi özvegye vagy gyermekeire háromlik halála után, legalább ideiglenesen biztositja a beköszöntő nyomor ellen; és mily megbecsülhetlen ilyenkor a segély már csak az idő nyerés szempontjából is! addig biztositván pl. mig valamit fordithat az ember magán, mig ellenkező esetben a rohamos inség martalékának áldozatjává esnék. De mindazáltal előbbi állitásomra visszatérve azt kereken merem álllitani, hogy az anyagi függetlenség biztos alapjaul szolgál a szellemi függetlenségnek, ki tagadhatja ugyan is, hogy az anyagilag független egyénnek félannyi lelkierejébe kerül szellemileg is függetleniteni önmagát? a ki tagadhatja vajjon, hogy már szellemileg függetlenitett egyén nem egyedül azért igyekszik-e anyagi függetlenséget szerezni, hogy emberi létében biz-

tos alapot rakhasson szellemi függetlenségének, melyet örökségképen akar maradékaira hagyományozni? A gondos, erkölcsileg hélyes nevelés igaz ugyan, hogy már magában képes a szellemi függetlenségre fogékonyságot adni, mint ezt már fölebb megjegyzém, ha az is igaz, hogy emberileg, kiváltkép családatyák vagyunk, csak anyagi függetlenséggel foghatjuk azt biztosithatni, állandósithatni. De magát a gondos erkölcsi nevelést, a szellemi függetlenség ez elkerülhetlen erkölcsi alapját is az anyagi jólétből épithetni föl; már pedig ennek föltétlen kelléke a vagyon.

(Folyt. köv.)

Levelezések.

Pécsi levelek.

I.

(r.) Egy futó pillantás Pécs népesebb utczáinak házsarkaira és meggyőződhetünk, hogy még e pénzszükvilágban is oly vig farsanggal dicsekedhetünk, minőt a „régi jóvilág" sem mutathat fel. Dalidó, dalidót ér Pécsett, alig buktatták meg a gázvilágitó részvénytársulatot, már is egy újabb, a kövjó előmozditására befolyót szervezenek. Légszeszvilágitás tehát lesz! A tervelő uraknak figyelmébe ajánlom meghozatni, a légszeszvilágitással biró városok szerződéseit, különösen a pestit, melyben a város 25 évre szerződik oly formán, hogy minden esti 6 órától hajnalig égő lámpáért fizet 52 frt 46 kr. pp. de ha a köszön 6 p. krral olcsóbb lesz ez idő alatt, a társulat tartozik a rájövő évben minden 3 pftnál 10 pkrt engedni; ha pedig hasznosabb, olcsóbb és jobb világitó szert találnak fel, azt 3 év alatt saját költségére beszerezni és a várossal uj szerződést kötni. Ugyan-e szerződés egyik pontja azt mondja, hogy: „Eltelvén a 25 év a város ujra szerződhetik, de fel is bonthatja, vagy más társulattal köthet szerződést, az első esetben a társulat az előbbi években használt árak $^2/_3$-évvel tartozik olcsóbban világitani; a 2. esetben a város köteles a beruházásokat becsárban átvenni. A 3-ik 25 év ha lejárt a társulat $^1/_3$-ddal olcsóbban világit; végre a 4. 25 év, az az 100 év mulva ingyen minden karpótlás nélkül tartozik világitni. Mindezeket azért is czélszerűnek tartottam megemliteni, ha majdan Nagy-Kanizsa is fölébred a sötétség chaosából, a mondottakat jó lesz, ha figyelemre méltatandja. — (A kegyes óhajtások közé tartozik. Szerk.) A dalidókon, légszeszvilágitáson kivül a baros-pécsi vasutról is beszélnek, igen élénken. Ha valami „elhárithatlan akadály" nem jő közbe, e vonal május hó elsejével a közlekedésnek adatik át, és igy egy lépéssel közelebb leszünk a fővároshoz. Sommer.

Heti szemle.

Február 14. 1868.

— A váczi siketnéma intézetben nyomda s könyvkötészet állittatik fel. — A magyar vasuti kölcsönre Magyarországban 26303400 frank iratott alá. — Gr. Hunyady Lajos Algirban agyonlötte magát. — Esztergomban irodalmi egylet alakult. — Pesten négy millió négy száz ezer levél adatott fel, ezenfeül 420,000 ajánlott, s 647 ezer szekérpostai küldemény. — A bremai tanács pincéjében van a legrégibb bor a világon; több hordóban őriznek 1624. és 1668-iki rajnai bort. Ezen bornak most gyémánt értéke van; egy kis pohárral — 1000 csöpp — 2750 tallér. — Pesten hölgybizottmány alakult, az ország minden hölgye köst gyűjtést kiván szaszközölni, egy fejedelmi bölcső megvételére. — Mersics győri lakos egy uj szerkezetü hátultöltő fegyvert talált fel, melylyel egy perczben 30 lövést tehetni. Ő Felségénél hallgatást kért. — Ebergényi Julia czimü könyben egy vizsgálat alkalmával levelekre találtak, melyekben a Chorinsky vizsgálatáról szóló tudositások foglaltattak, egyik levél az ő adta be neki. — Inkey Ferdinánd volt egy ipar lovag ugyancsak rászedett. Pesten egy gabnakereskedőt, kihez egy ember ment s Inkey nevében 3500 mérő kukoriczát ajánlott neki eladásra s bemutatá a tulajdonost is. A szerződést megkötötték, a kereskedő 3500 frt. előleget adott a most várja a kukoriczát. A jó madarak még nem kerültek horogra. — Haagban egy porczlán szelidtöt az állatok egyike előadáskor megrohanta s meghalt. — — A pesti vizvezetés harmadfél milióba kerül. — — Csalók ma már a legnemesebb óvatosságot is kitudják játszani. E napokban például egy hivatalnok budai lakásába benyit egy tisztességes külsejü és koru asszonyság, s a mint a szobába lép, elájul és összeomlik. A jószivü hivatalnok azonnal segély után lát, elhagyja szobáját, s mikor vissza tér, sem a tisztességes asszonynak, sem tárczájának, sem az asztalon fekvő gyűrűinek semmi nyoma. — A magyar vasuti kölcsönre tett aláirások majdnem száz milió frankot értek el. — Milanóban egy négert mutogatnak, kinek homlokán öz szarv van kinőve. — Svéd tengerparti vidéken a nap lehullását várták, mert egy jósnő 50 évvel ez előtt azt mondotta volt. — Mult évben honunkban a dohány monopolium jövedelme 900095 frttal emelkedett — Az aradi vértanúk emlékszobrára 18 ezer forinton felül gyült eddig be. — Az Amerikába való kivándorlási hajlam hazánkban is növekedő félben van, pedig hazánk népessége még nem oly tulnyomó, hogy az egyénnek létele a munka által biztositva nem lehetne — az erők szükségesek, — s azoknak tetemes csökkenése, kevésbülése káros volna. Azon élet, melyet az europai képzelet teremt Amerikáról, az uj világról, nagy részben csak is csalókony délibábként repül el, midőn az utánna futó azt elérni vágyódik. Valóban óhajtandó, hogy a kormány a telepitési ügyre is kiterjesszo figyelmét, de másrészt hazánk lelkészei és tanitóinak elutasithatlan kötelmük, népünk szivébe az „áldjon vagy verjen sors keze; — itt élned, halnod kell" — igazságát csepegtetni. — Henrik főherczeg febr. 4 én vette Hoffmann k. a. szinésznőt nőül. — Ő Felsége a király a pesti orvosnövendékek báljában nem ment el, noha megigérte, mert a cs. hadsereg tisztjeitől a belépési dijat megtagadták. — A magyar országgyülés hirszerint marczius 8-án fog ismét összeülni. — A Böszörményi per tárgyalása febr. 27-én leend. — Valaki összeszámitotta, hogy Pesten jelenleg 339 Klein, Neumann, 390 Pollák, 537 Schwarz, 600 Kohn és Weisz nevü izraelita van. — Meteor esett le Troppau mellett jan. 30-án esti 7 órakor.

Zala-megyei hirek.

— Nagy-Kanizsa város képviselősége f. hó 13-án ülést tartván, Zalamegyének azon határozata folytán melyen Nagy- és Kis-Kanizsa községe törvénykezési és közigazgatási tekintetben egymástól elkülönittetni, és a tisztujitás mindkét helyen külön megtartatni rendeltetett, a választási előmunkálatokat vette tanácskozás alá, mindenek előtt kimondatott, hogy Nagy-Kanizsa a lakósok számához képest, mint közép város rendeztetik, azután Tóth Lajos ügyvéd ur választási elnöknek egyhangulag megválasztatott, közmegállapodás jött létre azon hivatalokra nézve is, melyekre a választás ki fog terjesztetni, e szerint tehát lesz polgármester, városbiró, kapitány, főjegyző, a ki egyuttal törvénytudó tanácsos is, és ezen kivül még két törvénytudó tanácsos, a közigazgatáshoz választandó lesz 4 rendes és 4 tiszteletbeli tanácsos, és egy tanácsjegyző, a számadassaltartozó többi hivatalnokok pedig az 1848. XXIII-dik tör. czikk 17-dik §-sa szerint, ezuttal a városi törvényhatóságnak részletes elrendezéseig, eddig viselt hivatalaikban meghagyatnak, a tisztujitás f. hó 17-kén fog megtartatni és mivel igazolási jegyét sok választó elvesztette. Zöld szinü papirra ujjabbak nyomattattak és ezek a választó polgárok között kiosztattak, óhajtjuk, hogy a választással oly egyéneket nyerhessünk, kik kellő képességgel és szakavatottsággal birván, városunk ügyeit jól vezessék, azon nagy horderejü feladatot pedig, mely a: elválasztott két község közös vagyonának felosztásából áll az igazság és méltányosság alapján megoldassék.

△ A nagykanizsai tisztujitás, most már harmadszor, február 17-én leend megtartva.

— Koldusok olynyira szaporodnak Nagy-Kanizsán, hogy az azokrai felügyelet, avagy hatósági intézkedés városunk egyik sürgetőbb teendői közé méltán sorozható.

— Gőzfürdő. Örömmel registrálhatjuk, hogy Nagy-Kanizsán egy 100 forros kétszáz darab részvény kibocsátása mellett gőzfürdő létesitésére részvénytársulat alakult. Az előleges intézkedés melegen felkaroltatván, biztos hihető, miszerint városunkban e nagy hiány pótlására kényelmes s az itteni müvelt közönség igényeinek megfelelő gőzfürdő létesittetik.

△ Scherz Ignácz kanizsai kereskedő üzlet helyiségét a mult éjjelek egyikén felakarták törni, azonban jókor vétetvén észre, a tettesek, anélkül, hogy tudnák kik, elillantak.

△ A nagykanizsai tanitói testület már több izben folyamodott csekély fizetésök megjavittatásáért, azonban eredmény-telen. Hisszük, hogy a város atyái tekintetbe veendik az uralkodó drágaságot, s mihelyt a városi tisztikar alkotmányosan megalakulva leend, ez ügyet buzgóan felkarolandja.

△ Postáinkra sok a panasz, temérdek levél elvesztése sejtetik. Hol lehet a bibi? nem tudjuk.

△ Borju kinzás. Az állatkinzók megfenyitésére mivelt országokban egyletek alakulnak. Bch nagyon elkelne nálunk is! különösen Nagy-Kanizsán igen kellemetlen benyomást szül, amint mészárosaink a borjukat végig végig hurczolják utczáikon... Szelidebb érzést uraim! szelidebbet várunk a mai korban.

— Hangversenyt adott Nagy-Kanizsán a D'Ettore pár febr. 11-én Pyllemann és Samek urak, ugy Grünbaum zenetársulata közreműködése mellett. A zöldfai kis terem meglehetős telt volt, de a közönséget nem elégitette ki a müsorozat. D'Ettorenő hangja igen fátyolozott; az olasziskola azonban észrevehető rajtok.

△ A postakocsi február 9-én Nagy-Kanizsán a Tersanczky és Rácz orvos urak háza között felfordulván a kocsin ülő kir. postás lábát törte, sajnosan esett tapasztalni, hogy esetleg a két szomszéd orvos közül egyik sem volt ezen perczben hon, sem segitséget közelben nem kapván, huzamosb ideig utczán fekve kellett szenvednie a szerencsétlennek, mig végre Tersanczky ur jöve, a köz kórházba szállittatá.

— Keszthelyen Balaton fürdői részvénytársulat van alakulóban. Évek óta közóhajtás volt, hogy a Balaton vizállásának örökös változása következtében tönkre jutott keszthelyi fürdő a magány vállalati szükebb korlátok közül kiszabaditassék és társulati nagyobb erővel minden akadály daczára uj és ujabb virágzásba hozassék; néhány hét óta ez ügyben gyakoribb tanácskozások tartatván a részvény társulat végleges megalakulására f. hó 20-ka tüzetett ki. Egyelőre csak 150 darab 40 forintos részvény kibocsatása szándékoltatik, mivel a mult évben épült, tehát uj fürdő még egy évig annál is inkább fennállhat, minél inkább kezd a megfogyott Balaton ujabb miniszteri rendeletek, és erős esőzések következtében már is dagadni. Ha igy vizünk lesz, tán fürdővendég is csak több jön, mint eddig és ha a társulat felhasználja mindazon előnyöket, melyeket Keszthely fekvése és a város minősége nyujt, és igyekezni fog a fürdőnél jó vendéglőt és jó zenét, a városban tisztaságot és olcsó szállást eszközölni: ugy még visszatérhetnek a jó idők és Keszthely fénykora nem volt, hanem lesz. — Szóval a hosszu zsibbadás után mi is mozogni kezdünk, és erősen fogunk haladni, ha valami közbe nem jön és ha csakugyan könnyebb lesz folytatni, mint kezdeni a haladást.

— Keszthely, febr. 5. 1868. Nálunk is 1868-at irunk, nemzeti átalakulásunknak nálunk is voltak bár szerény, de mégis magasztos, lélekemelő jelenetei, melyek bizonyságul szolgálnak arra, hogy közönségünk a kor kivánalmainak iparkodik megfelelni, s mind az iránt mi nemes és szent, buzogni. Az emlitettem jelenetek közül különösen megemlitjük a helybeli izraeliták f. é. jan. 21-én tartott egyenjogositási hála istentiszteletét, mely alkalommal a rabbi igen szép alkalmi beszédet tartott német nyelven. Gyülési határozat folytán, a zalamegyei honvéd-alap javára 100 frt tőkét tettek le és a mi szintén dicséretes eljárása az „uj polgárok"nak, a városi szegényeket vallás különbség nélkül, jelentékeny összeggel segélyezték. Az ujonnan alakult dalárdánk felsegélyezésére 15-én zártkörü táncvigalom tartatik. Még egy alig nélkülözhető egyletre volna szüksége városunk közönségének t. i. a „polgári olvasó kör"re, melynek hiánya nagyon szembeötlő; de hiszszük, hogy Keszthely e tekintetben is megfogja mutatni e szép és hasznosra készséggel törekvést. A bióválasztás is megtörtént. Közszeretetü város-biránk, R. V. ur. f. évre is közakarattal megválasztatott, Óhajtottuk. Udvözöljük. Keszler Gyula.

— Zala-Egerszeg, február hó 10-én a harangok tompa zugása jelentő, hogy városunkban halott van. — Csak hamar elterjedt a nép minden rétegei közé a hir, hogy egy megyei díjnok neje kinos (szülési) fájdalmak közt szenderült a jobblétre. Nagy csapás volt ez az illető férjre, mert nemcsak hü nejét, hanem kisded gyermekeinek jó és gondos anyjokat vesztette el. Aggodalommal növelte e csapásokozta fájdalmait azon pénzszük helyzet, melyben takarékosságának daczára csekély díjnoki jövedelme miatt szenvedni kénytelenittetett. Ezen nyommasztó helyzetet tudva siettek jóakarói, barátai és ismerősei pénzadakozás által enyhiteni a sirankozó kisdedekkel környezett apa fájdalmain s rövid idő alatt meglehetős összeg gyült össze azörök álomba szenderült tetem tisztességes eltakaritására, folyó évi február hó 11-én, szépszámu halotti kiséret mellett ment végbe. Az adakozók neveit elhallgatva, különös emberbaráti szeretetet tanusitottak hasonnevü magasabb rangu tisztviselőtársai. — Meghatóbb temetést ez életben látni lehetetlen. Senkisem találkozott, ki könytől ázottan ne távozott volna a temetőből, egyetlen ajk sem volt, mely örök békét ne kivánt volna a szunynyadó porára! Ideje volna a díjnoki fizetéseket a megyének megjavitani. — Mit szóljanak ehhez a szegény családos díjnokok? nem várt csapások értekezletekre! Fenebbi soraim okozta lehangoltságomból kibontakozva tudositásom folytatását más tárgyra vezetem át. Azon reményem, melyet a vasárnapi iskola tekintetében lapja multkori számában kifejeztem, teljes valósulásba ment; mert a napokban tartott városi közgyülés — a minden szép, nemes és üdvös czélhoz vezető, de különösen a népnevelést hazafiui buzgósággal forrón pártoló ftdő Königmaier Károly tanfelügyelő ur elnöklete alatt a vasárnapi tanoda létesitése tekintetében — kiküldött ideiglenes bizottmány bevégzett tervezetének jelentésére — a vasárnapi tanodát f. évi marczius 1-től vallásküllönbség nélkül minden közmüves-tanuló számára megnyitottnak határozta s annak vezetését 3 osztályra osztva, 3 tanitóra, kiknek mindegyikét évi 80 frt tandij-elvezésében részesitette. — Hogy ezen ügy a czélnak megfelelő lehessen, szükséges a városi hatóságnak szigoruan közreműködni s a czéhmestereknek szigoruan meghagyni, hogy addig, mig az illető tanitók a lelkész által is aláirt bizonyitványt előmutatni nem tud, senkit fel ne szabaditsanak s az inasok, amennyi kötelező órát alapos ok nélkül elmulasztanak, ina idejüket annyival szolgálni kénytelenitessenek. — Ha ily szigoruasággal, mit biztos hiszek a város erélyességétől, jár el ez ügyben a hatóság, az eredmény czélhoz vezető leend. Szélig Ferencz.

— Zalaegerszegen Deák és Democrata kör felállitásán fáradoznak.

— Zala-Egerszegen a casinó febr. 20-án, az „Arany Bárány"-ban zártkörü táncvigalmat rendez. Belépti dij 1 személyre 1 frt. 50 kr. családi jegy 3 frt. o. é.

— Szerencsétlenség. Egy 13, 14 éves fiu pisztolylyel ment vadászni s a városhoz félóra távolságra eső Pozvai erdőben egy héti elveszés után kezen keresztül homlokba (agyon lövöldözve) lövé találtatott. Keblére imádságos könyv s egy zacskó sörét volt téve. — Eddig a gyanusitás közel áll a valósághoz. A vizsgálat folyt.

— Szent Örzsébeth hegyen $^3/_4$ óra távol Zala Egerszegtől, egy 18 éves, hajadon nő senkinek honn nem léte alkalmával, atyja puskáját nézegetve, magát véletlenül meglőtte; életéhez kevés remény van.

— A nagy-kanizsai tisztujitás előkészületi conferentiája febr. 15-én, szombaton délelőtt a szokott helyen ismét megtartatott, hanem az ez napi álarczos bálra tett decoratiók oly hatást idéztek elő, hogy azt hivők: az álarczos vigalom kezdetét vette. Sem elnök, sem végzés, ... de egy nappal előbbre vagyunk.

Somogy-megyei hirek

— Inke, február 11-én, 1868. Tisztelt szerkesztő ur! A mult napok egyikén önök arkadiájokban szerencsés voltam néhány boldog órát töltöni, az alkalommal önnél igéretet tettem, hogy a közelebbi időben becses lapja hasábjain igénytelen soraimmal, valamint a kegyes olvasót, ugy önt terhelni bátorkodom. Nekem ugyan mint erdőésznek, nem jutott osztályrészül azon szerencse, hogy irói phantasiával, vagy mint Cicero ékes szavakkal tudnám cecetelni azon egy éjszakát, melyet február 8-án a polgári egylet által rendezett táncvigalom alkalmával láttam, és élveztem, — a pompa, fény és látvány tekintetében oly nagyszerü volt a hölgykoszoru, mint a milyent egy tündér regében a képzelet gondolhat. Mi a tánczteremet illeti 300 személynek kellő tért nyujt a test egyingetésre, de miután az ujabb polgárok szabad belépteI tiszteltetének meg, e szerint oly látogatott lőn a tánczestély, hogy 600-on felül sorakoztunk össze, s miután bálban voltam, a szünórát közönségesen az ember finomabb, jobb étkek és italok költésével tölti, kivált, — ha van — magam is egy terítéket választék, a hozzám tartozókkal körül ültem és barátságos poharazgatás közt voltam, — midőn a mellékszobában, majd ismét a miszobánkban köz beszéd tárgyává lőn, miszerint a nagyméltóság Batthyányi Fülöp herczeg uradalmaihoz tar-

tozó szepetneki pagonyban ma tartatott a nyul vadászat, bizon meglehetős késő; miután már január utolso napjaiban a déli lejtőken tartózkodó félénk kis ártatlanok párosodnak; szolgáljon a vadászaton felügyelő személyzetnek figyelmeztetésül az „Erdészeti Lapok" 1865. év XI-ik füzet és 1866. év III-ik füzetében megjelent vadászati idészak törvényszerinti szabálya — egyszersmind ajánlom édes magyar hazánk anya nyelvén oly szakavatottsággal szerkesztett „Erdészeti Lapjainkat" olvasgatás végett az illetők figyelmébe. A nagykanizsai gymnasium építéséhez szerény állásomhoz mérten, itt küldök 5 forintot én is szerkesztő urhoz azon szives kérelommel, tegye azon oltár lábaihoz, melynek szilárd falai között a kiadod muzsák fejlesztésével egyetlen fiam egykoron szintén nyerheti a tanoktatást.*)

Neusziedler.

— A pécs-barcsi vasuttársaság igazgatótanácsa megválasztatott, tagjai: elnök Majláth György. Tagok: B. Rotschild; b. Wodianer Mór; Cassian M; Herz Gy.; gr. Zichy Ferd.; Harkányi; Holl; Szemler és Banffay S. urak.

△ Ebmarás következtében viziszonyba esett inkei ember, kinek szomorú s veszélyes betegségét lapunk 5-dik számában már registráltuk; ujabbi hiteles értesítés szerint kiszenvedett s közrészvét mellett eltemettetett.

Sopron-megyei hirek.

Sopronból, jan. 30. 1868.

— A népnevelési egyletnek Sopron megyében születésére, még sokféle küzdelmet kell kiállania (az az ha csakugyan egy ilyen egylet valaha születni is fog) az ember alig hinné ezt, s pedig ugy van. Megyénkben a haladási pártnak, mely az egylet létrejöttén elismerésre méltó kitartással dolgozik, két más párt áll homlok egyenes ellenében. Az egyik párt nem akar népnevelési egyletet, mely pedig a megyében létező minden vallásfelekezet érdekeit magába felfogná, ehez ürügyül azt hozza fel: hogy a katholikus iskolai czélokra felajánlott hagyományozások egyéb, nem épen katholikus nevelési czélokra is fordittatnának, ami természetesen a hagyományozó szándékát sértené, (minő éles elmüség!) A másik párt egy bizonyos számu protestánsból áll, kik a népnevelési egylet által, ahogy az czélöztatott, önhatóságukat látják veszélyeztetve. A körülmények ily állásánál fogva igen megbocsáthető, ha az ember ezen annyira kivánatos egyletnek léttejöttén általán kétségeskedik. Szomoru jelenség ez a társadalmi téren. Mi, kiknek még annyit kell helyre ütnünk, kik kitüzött feladatunkat csak is egyesitett erővel oldhatnánk meg, igen zokon vesszük ezen annyira hátrányos szétszakadást. —

— A soproni casinónak febr. 15-én tartani szándékolt 3-dik táncvigalma febr. 24-re halasztatott.

— Sajtoskálon Rupprecht ur gazdászatában mult hétfőn tüz ütvén ki, nemcsak a gazdászati épületek lettek a tüz martalékává, hanem kétszáz anyajuh részint megégett, részint tetemesen megsérült.

Vas-megyei hirek.

1868. Február hó 3. tartott vasmegyei honvédgyülés jegyzőkönyvi kivonata. A rendes havi gyülés délután 3 órakor a városház termében megkezdetett szép számmal egybe gyült honvéd társak jelenlétében, legelőször is Ujvári alezredes ur elnöki tisztétől magát felmenteni kérte, azonban a minden oldalróli felkérésnek engedvén, tisztét továbbra is megtartotta, s kijelentvén egyszersmind, hogy az egyletnek, mint 70 éves nesztora, ezentul is szivvel és lélekkel oda fog működni, hogy hajdani politikai hitvallásunk ágozatiba ütköző elvek ellen küzdeni fog, mely nyilatkozata áljenekkel fogadtatott. Határozatba ment továbbá a honvédlapnak az egylet általi 20 példányban leendő meghozatala azon kettős okból, hogy mig egyik részről anyagi gyámolitást nyer a lap, másik részről nagyobb sikerrel tanulmányozhatják vagyontalanabb honvédeink azon szükséges tudni valókat, melyek a nevezett szaklap tárgyát képezik. A 3-iki fényes siker koszoruzta honvédbál jövedelmei lettek az egylet elő terjesztve, mely összegből a rögtöni segélyezésre vagy 150 frt.o. é. kiosztatott, a többi része tőkésittetni határoztatott. — Köszönet szavaztatott, a többi közt ifju Nagy Sándor urnak, ki a haza rokkantjai részére 100 frt. o. é. küldött, valamint hazánk vértanujának özvegye gr. Batthyány Lajosné ő mltsga által küldött 5 frt kegyes adományok áljenzés közt köszönettel fogadtattak. Ezek után a posti első országos honvéd gyülésre küldött követeink közül Magassy Antal ur, egyletünk levéltárnoka az uti költségek s más kiadásokból eredő 60 frt. o. é. követelésétől a haza barczosai javára lemondott, mely ritka nemes tette az egylet méltó elismerését, s a nyomorral küzdő bajtársak hála közt rebegő áldását nyerte jutalmul, — legdrágább jutalmát lelje pedig az öntudatban, hogy önzéstelen hazafias tette által a nyomor emberein sanyarusag szántotta barázdákat, ha bár csak pillanatra is elsimitotta, s a szemeikbe gyülekezett fájdalom cseppeket öröm könnyekké változtatta. Végül a bál anyának tkts Tarafás József honvéd főhadnagy ur bájos nejének azon szives fáradozásáért, melylyel e bár kitünő, de nehéz tisztet elvállalni kegyes volt, meleg köszönet szavaztatott, melynek tudomására juttatás végett Ujváry, Pillich és Kéthelyi bajtársak felkéretteк s Tarafás József bajtárs pedig, másnap az egész tiszti kart szivesen meghivta. Ezzel elnök ur által a gyülés befejezettnek nyilatkoztatván, eloszlott. Szalmay Antal, honvédegyleti aljegyző.

* Kimutatás. A Szalmay ur által a Váczon felállitandó honvédszoborra gyüjtött nemesszivü adakozásokról: Vittnyédy József 1 frt. Antal Lajos 1 frt. Polányi Nep. János 1 frt. Zittrich Benö 1 frt. Spitzer testvérek 1 frt. Rudolf Ferencz 1 frt. Meer Károly 40 kr. Hetyey József 1 frt. Ulman Zsigmond 40 kr. Tretter József 50 kr. Pillich Ferencz 1 frt. Farkas Károly 1 frt. Czeke Mihály 1 frt. Petrik József 1 frt. Bertány Károly 50 kr. J. A. Tóbis 50 kr. Lesler N. 50 kr. Grünwald Józef 50 kr. Gallus Kálmán 50 kr. Tóbis József ifju 50 kr. Szabó György 1 frt. Gyuk Sándor 50 kr. Kronecker József 50 kr. Mayer József 1 frt. Nagy Sándor 40 kr. Laky Antal 50 kr. Karik Ferencz 50 kr. Szabó Ferencz 50 kr. Vörösváry István 40 kr. Szabó László 1frt. Kránitz József 50 kr. Eredits Ferencz 50 kr. Összesen 22 for. 60 kr.

— A vasvári olvasó kör február 5-én tartott közgyülésében Puly István ur az elnökségről, Lóránth József ur pedig a könyvtárnokságról mondván le; elnökké Szabó Imre, hegyháti járásbeli szolgabiró ur; könyvtárnokká Simon Gyula gyógyszerész ur, mindketten közfelkiáltással megválasztattak. Továbbá határozattá emeltetvén, a választmányi tagok szaporitása, Puly István, Kohn Jakab, Alassics Pál, Wittmann Mihály, Szajer György és Payer Károly urak szinte egyhangulag a választmányi tagok sorába felvétettek.

— Czáfolat. A „Zala-Somogyi Közlöny" 1868-iki január 25-éről keltezett 4-ik számában: „Fecsegő Bösko széptevője" aláirással ellátva, Vasvárról egy levelezés jelent meg, melyben többek közt az mondatik, hogy a tánczvigalom: „a casinói pénztár csökkentése, vagy is akarom mondani gyarapitására" rendeztetett. Erre nézve elég lesz a következőket megjegyezni: I. a vasvári olvasó kör mult évi december 11-én tartott közgyülésében, melyben a tánczvigalom megtartása elhatározva lön: a rendezőség magára vállalta a netán eredő deficit fedezését, vezérelvül lévén kimondva, hogy a tánczvigalom költségei semmi tekintetben ne terheljék az olvasó kör pénztárát; II. a folyó évi február 5-én tartott közgyülésben, a rendezőség számot adván bevételei és kiadásairól, a jelenvolt tagok többsége önlényes aláirás utján járult a kimutatott deficit törlesztéséhez, sokkal is inkább méltányolván a rendezőség ernyedetlen — bár anyagilag nem sikerdús — fáradozásait, hogysem a pénz áldozat egész sulyát is kizárólag a rendezőség vállaira nehezedni engedje. Ezek nyomán az idézett szavak vagy élezczé törpülnek, vagy pedig roszakaratu rágalomként tünnek fel! Valaszon az ismeretlen levelező.. Tiszteletteljes bizalommal kéretik, a tiszt. szerkesztőség ezen néhány sorának becses lapjában helyet adni. Kelt Vasvárott az olvasó kör február 5-én tartott közgyülésének megbizásából Gamauf Vilmos, jegyző.

— Sárvárra megérkeztek a györ-pápa molnarit vasuti vonal elömunkálatait teljesitendő mérnökök. Mint tudva van, felsőbb helyen elrendeltetett mind a szőllősi, mind a vasvári vonal felméretése, s ép azért feszült figyelemmel várjuk a kérdés eldöntését.

— Nem tehetjük fel, hogy a humbuggá növekedett helyi érdeket, szemfényvesztést fel nem ismerve, megfeledkezzék a m. kormány két megye igazi érdekéről. Itt el kell hallgatni a protectionak s vissza vonulni az önérdeknek. — Leend még alkalmunk bővebben s többször is szólni a dologhoz, addig is kijelentjük: ha Sümeg, mint megyénk érdekelett városa érintését kiszközölni lehetetlen volna, a szőllős jánosházi combinatiohoz erősen ragaszkodunk, mint a mely Zalamegye jelentékeny s gazdag részét még is képes lehetne kielégiteni.

* Vasut. A Györött alakult györ-grätzi vasut consortium Bocskay és Probszt mérnököket küldte Bécsbe, hogy a grätzi consortium megbizottjaival magukat érintkezésbe tegyék.

* Rablás. A katona laktanyát f. hó 10-én virradóra kirabolták, s több ruhanemüeket oroztak el.

* Csuda szülött. A napokban Kis-Kajdon egy pórnő egy csuda szülöttet hozott a világra, mely bár egészen kifejlődve volt, még sem élt tovább néhány óránál, — mint beszélik 4 kezo volna, kettő a testhez növe, — a muzeum számára fogják küldeni.

* Rabló gyilkosság. Folyó hó 5-én egy sertvés kereskedő névszerint Schwenk Ferencz kis ünyomi lakos üzleti utazásából haza kocsizván, vele egy házban lakó üzlet társa a sorki ujfalu és Hidvég közti uton öt hátul egy sulyos póznával főbe ütötte, mely ütés következtében a 64 éves öreg agyvelő rázkodás és szédülés miatt önkivületbe jött, ez alatt a gyilkos egy kötéllel nyakát a szerencsétlennek öteszörös hurók kötéssel a szekér oldalához crösitette, ekkor leszállván a kocsiról a lovakat magukra hagyta, 8 meg bujdoklott pár napig, a lovak a szerencsétlen ösz hullájával ösztönszerülog haza mentek, — órája s körül belül 70—100 frtig nála volt pénz hiányzott, — a gyanuba vett társ azonnal elfogatott, s bünnét bevallá, s most a fogságban várja a biróság itéletét

* Természeti tünemény. Folyó hó 12-én reggeli, 8 órakor mutatkozott a köszegi hegyek felől egy az égből a földig lenyulni látszó tejfehérségü óriási oszlop, mely körülbelül egy német mérföldnyi szélességben rohanó sebességgel s nagy széllel közelgett városunkhoz, a sok néző közül egyik igy, a másik masképp vélekedett felőle, még egyszerre előttünk állt, ez egy tömörült hó eső volt a legnagyobb viharral, elsötétitette ½ óráig a látkört, egyszerre azonban elviharzott fejünk felett s utját Vasvár felé vette, s távoztával szinte szép látványt nyujtotta, — alighogy elvonult, ismét kisütött a nap, és a legszebb idő lett.

* Kinevezés Főispán ur Ő mltsga február hó 4-én folytatva tartott gyülésen Koromlay Sohey Károly izraelitát megyei tiszteletbeli jegyzővé, és Hochsinger Salamon szinte izraelta ügyvéd jelöltet tiszteletbeli esküdttó kinevezte.

TÁRCZA.

Sipol a szél . . ,

Sipol a szél, hideg őszi este van,
Üzi, hajtja a felhőket magasan;
Mintha sötét bánat volna mindenik,
Oly szomorun hullnak alá könyeik.

Sir a felhő, üldözi nagy keserve;
Titkos érzés bordi az én szivemre,
Keletkezik bennem egy bús gondolat,
S száz sohajjá válik lelkem az alatt.

Száll a sóhaj, megtalál-e valaha?
Téged keres, boldogságom csillaga.
Ott hunytál le, ott ut iszor láttalak,
Hol bucsut vett az a kedves gyöngyalak.

Hajh! azóta borús az én kebelem;
Őszi virág benne minden érzelem.
De ha egykor birhatom még üdvömet,
Szerelemből lesz az öröm kikelet.

Pipát kezembe.

Pipát kezembe s borral telt kupát,
E két erő, mi nékem kedvet ád:
A bút leöntöm, mely szivembe vágott,
S ki füstölöm e vén álnok világot.

Huzd rá czigány! ne ülj hiába itt,
Hadd sirjanak helyettem hurjaid. —
Vagy huzd vigan: ki tudja meddig élünk,
Örömbe, búba lesz-e többet részünk!?

Leányt ölembe, szépet kedveset,
Ki lángra gyujtja a borús szivet
Csókba, borba temetem a keservet,
Hogyha rövid, legyen édes az élet!

HAJGATÓ SÁNDOR.

Zalai leánykérés és lakodalom.

Minél jobban vizsgáljuk magyar népünk életét, észrevesszük, hogy a hány megye, annyiféle szokás, különböző tájszokások divatoznak, sok helyen nyelvünk kiejtése egészen más. Mi zalaiak szeretjük az édes káposztát hussal vellával; a somogyiak pedig mög-öszik a mögyet előlünk, nem adi belőle; a vasiak nagyon szeretik a répát és a bort, azért fent is tartják ám a szőgöt; nem vagyok én nyelvész, hogy szokat vizsgáljam, melyik megyébe beszélnek szebben, és ejtik ki a szót divatosabban, amit én keresztem a népben, megtaláltam, én azon romlatlan szivet, mely nem adja oda hiu számitásból érzeményét. — Megkisértem leirni népünk életéből a legvigabb napot, a lakodalmat, Zalának azon tájáról, hol én lakom:

A faluban csak azt mondják a lányok,
Hogy én mindég, menyecskék után járok,
Új korába repedjen el a csizmám,
Ha én többet járok menyecskék után.

Édes apjokom a mi Jancsink, ha jól emlékszem most virágkender nyövéskor lesz 24 éves, jó lesz megházasitani, lássa ked öregek vagyunk, sehol semmi segitség, Istenemre mondhatom, hogy a napestig tartó házi gond engem is kifárasztott. — A családi értekezlet, az öregek közt megtartatván, az apa beszóllitja az istálóban foglalkozó fiát. — Édes fiam már szüretkor gyanithatád, hogy nem okoskül hagytam meg e két süldőt, melyet anyád oly gondosan és szépen felnevelt, a kose tinót is azért abrakoltam burgundi répával, hogy eladjam, hanemhogy jó zsiros levesse legyen a lakodalomkor, ezekből tudhatod, hogy elhatározott szándékom téged megházositani, láss utána fiam nem mondom, hogy kit, azt te ugy is tudod, tégy engem öreg napjaimba urrá, tied legyen az élet gondja, az én kezemen megmaradjon a pincze kulcs. — Szemlesütve kipirult arczczal hallgatá a jó fiu az atyai tanácsot, csak ennyit mondott, legyen a ked akaratja szerint; nem ellenkezik-e, ha meghivom hegymester uramat és kántor uramat kérőnek? hisz ezek voltak nevelő atyáim.

Nyukupi Dávid épen ujság olvasással volt elfoglalva, a népnevelési czikkre sóhajtott egyet — egyszer valahára a tanitó is megkapja fáradsága diját, nincs már több mostoha gyermeke egy is e hazának, népnevelés jöjjön el a te országod, elérzékenyülve olvasgatott, midőn Berkenye János, házasulandó, bekopogtatott.

Jó estét kivánok kereszt atyámnak és anyámnak, és a kéz csókot, mesterné asszonynénem kezén szépen is teljesité. Mi jó hirt hoztál János öcsém szegény hajlékomba? Nem egyebet, ha szóval nem vétenék, s nem tiltaná fáradságát eljönne nékem leány kérőbe Szőkéjékhez.

Szivesen édes fiam, ezt tenni keresztény kötelesség, jól teszed tois, ha polgári kötelességedet teljesited, napjainkban a paszkonczaembernek nincs semmi becsülete, szaporodjék e szegény magyar, ugy is sok ellensége van; megteszem pedig szivesen, s tudod, hová kántor botommal belépek, ott szóna szokott lenni, a kutya nem szokot engem megugatni, mint egy drótos tótot, ezen önbizalmilag mondott szavak után a völegénynek való is neki bátorodott s határozatba ment, hogy holnap estvére Szőkéékhez bekopogtatnak.

Mi pápisták azt hisszük, hogy a házasság isteni eredetü, s van is benne valami. Szőke Agnes soha nem fordított magára annyi gondot mint e napon, öltözékje csinos volt, a konyha kimeszelve lett, a pitvarajtó csinosan kiseperve, a szobában a festett képek letörölve, a vetett ágyon meg nem szenvedett a kis lány semminemü rávetett ruhadarabot, rokkája orsója majdnem egészen teli fonva, ugy várta ő szive választottját.

Kevés vártatva az utczán érkezőknek léptei hallatszanak, a lécz s kerten megnyilik a kis ajtó, Bodri a ház komondora nyihogva s farkcsóválva fogadja a nap hőseit, Nyukupi Dávid mestrom uram ezen örvendetes jelt szónélkül nem álhatta meg, nem mondtam szóval figyelmeztető a völegényt — de mielőtt a szobába lépne egyet stimmel torkával, mintha orgonálni készülne, kopogtat, bent hallatszik e szó, hogy szabad!

Dicsértessék a Jézus neve, mindörökké Amen. Minek köszönhetjük e ritka szerencsét szegény hajlékunkban? Hogy mi járatban vagyunk elmondom röviden: az anyaszentegyháznak régi szokása szerint ezen becsületes jámbor ifju legény eljegyezni kivánja, kegyelmetek hajadon leányát Agnest tiszta szivből, és szeretetből, minthogy a leányok végrendeltetések az, hogy asszonyok legyenek, vegyék ezt mind tekintetbe s bennünket üres kézzel ne erészszenek el.

(Folyt. köv.)

Nyilt posta.

— Pécs r. Csak röviden és tényeket. Bocsánat a kihagyásokért!

— V. B. Szabadka. Vidéki levelet lapunk szük tere miatt csak a közel vidékről közölhetünk. Inkább más dolgozatot kérünk

— Sp. J. Ugyanott. Üdvözöljük! Magán levelet irunk!

— Sz. A. Keszthely. Eltörött s igy nem készülhet.

— K. J. Keszthely. Sajnáljuk de kérelmének nem tehetünk eleget. A levélirója nevét szerkesztői titok fed.

— Nagykanizsai február 15-ki tisztujitásra irt becses czikket, későn érkezvén, nem vehettük lapunkba be. Az elnök megnem jelenése e szónok nemléte nagy hátrányul szolgált városunk jelenlegi nagyhorderejü alkotmányos tisztujitására.

* Adja Isten! — Az 5 frtot átvettük s tek. Tárnok Alajos urnak kezbesitettük. Szerk.

ÜZLETIHIRNÖK.

NAGY-KANIZSA, febr. 14. 1868. Utóbbi tudositásunk óta a gabna ára, kivéve az árpát, lejebb ment, de ez nem tarthat valószinüleg soká, mert a tavasz közeledtével a fogyasztás többülni szokott.

Az adásvétel, illetőleg a gabnaforgalom csekély volt, mivel az eladók még mindig magas árt remélve, olcsóbban adni nem akarják.

Borkereskedés csendes.

Jelenlegi árak alsó-ausztriai mérőként a helybeli piacon: Buza 85—88 font 6 ft — kr 5 frt 30 kr, 6 ft 50 kr. Rozs 78—79 fontos 4 frt 25 4 frt 40 4 ft 50 kr. Kukorica 84—85 font 3 ft 30 kr — ft. — Árpa serfőzéshez való, 70—73 font 3 frt 10 3 ft, 20 kr. Zab 45—47 font 1 ft 70 kr. 1 fr. 75 kr. Pohánka 2 frt 80 kr. 3 ft — kr Pasuly fehér 5 ft, — kr. tarka 3 frt, 90 kr. Gubó első rendü mázsája 16 frt — Szilvapálinka 20 fokon 22 — — frt hordóval együtt. Törkölypálinka 20 fokú 18 — — frt hordóval együtt, Mák 19 ft. — kr Borkö — frt ökörbőr mázsája 55 frt, tehénbőr 56 frt, tinóbőr 118 frt borjubőr fejjel 105 fej nélkül 115 frt.

Borok: fehér és vörös (schiller) 1862- és 1865-ki — vidékünkbeli — termés 8—12 frt. Villányi és szegszárdi fekete 1866. 15 ft. — Uj honi bor vörös és fehér 1867-dik 1 2frt. 80, 5. 50 Balatonmelléki borok 1863- és 1865-iki fehér 5——frt akónként. Vlasac 124 Kö ünséges gyapjú határőrvidéki ára — 52 frt. Fehér rongy ára 11 — frt — kr. fekete 5 frt 50 — kr.

N.-kanizsai piaczi árak febr. 14-én.

Borsó itczéje: 0 kr. Lencse itczéje 14 kr. Bab itczéje 7 tarka 6 kr. Burgonya mérője — ft 80 kr. — Marhahus fontje 22 kr. Borjuhus fontja 20 — 00 kr. Sertéshus fontja 26 kr. Szalonna mázsája 40 frt — kr. Zsir fontja 46 kr. Királyliszt 0 sz. mázsája 14 ft 50 kr. Lánglisztt 1, sz. mázsája 15 frt — kr. Lánglisztt 2. sz. mázs. 14 frt 50 kr Zsemlyeliszt 3. sz. mázsája 14 frt — kr. Zsemlyeliszt 4. sz. mázsája 13 frt 25 kr. Kenyérliszt fehér 5. sz. m. 12 frt 50 kr. Kenyérliszt 6. sz. m. 11 frt 75 kr. Kenyérliszt 7. sz. m. 11 frt — kr. Kenyérliszt 8. sz. mázsája 9 frt 25 kr. Rozslang 1. sz. 10 frt — kr. Rozs láng 2-dik szám mázsája 8 frt 80 kr. — Kukoriczaliszt fontja — 6 kr. Árpadara fontja 12 kr. Kölcskása itczéje 10 kr. Rizskása fontja — 18 kr. Faolaj fontja 60 kr. Repczeolaj fontja 32 kr. Lenmagolaj fontja 40 kr. Czukor 34 kr Ujbor itc. 10 kr. Ó bor itc. 16 kr. Pesti sör itczéje 14 kr Kanizsai sör itczéje 10 kr. Gabona-pálinka itczéje 40 kr. Törkély-pálinka itczéje 32 kr Szilva-pálinka itczéje 80 kr. Nyers faggy mázsája 22 frt. — kr. Öntöttfagygyú-gyertya fontja 40 kr. Petroleum fontja 22 kr. Szappan fontja 26 kr Só fontja 10 kr. Keményfa öle 9 frt — kr. Puhafa öle 8 frt — kr. Nyersfa öle 7 frt — kr. Faszén mérője 35 kr. Széna mázsája 1 frt — kr. Szalma m. — 80 kr. Kender fontja 24 kr. Len fontja 60 kr.

A SZOMBATHELYI piaczon elkelt gabonáraknak árjegyzéke febr. 11-éről. Buza 1. rendü 6 ft 80, 2. rendü 6 ft 40, 3. rendü 5 ft 80 kr. — Rozs 1. rendü 4 ft 65, 2. rendü 4 ft 45 kr. — Árpa 1. rendü 3 ft, 2. rendü 2 ft 80 kr. — Zab 1. rendü 1 ft 70, 2. rendü 1 ft 50 kr. — Kukorica a 1. rendü 3 ft 10, 2. rendü 2 ft 85 kr.

Bécsi pénzárfolyam febr. 14-én.

5% metaliques 57.10; 5% nemz. kölcsön: 66.—, 1860-ki álladalmi kölcsön 82; 20. bankrészvényuk 7.09; hitelintézeti részvények 186.90; London 117.65; ezüst ágio 115.50; arany darabja 5 frt 60.

Heti naptár.

Febr. 16-tól 22-ig 1868.

Hó- és heti-nap	Katholikus napt.	Protestáns naptár	Görög-orosz naptár	Izraeliták napt.	Hold útja
Kath. és prot. Ev. A szőlőmunkásokról. Máté XX. 1-16. — Görög Ev. A pazar fiuról. Lukács XV. 11-32.					
16 Vasárnap	E Juliana	E hetv. v	4 G 2 Mkes,	26 Böjt 10 t. ha-	
17 Hétfő	Donát vért.	Theodul	5 vaj hét k.	27 bor m.	
18 Kedd	Simon, Fláv.	Concord	6 Bukol p.	28	
19 Szerda	Mans, püsp.	Zsuzsa	7 Pártén pk	29 Jónás	
20 Csütörtök	Eleuther pk.	Eukário	8 Tivadar	20 Jónatan	
21 Péntek	Eleonora	Eleonora	9 Nicephor	21 Epidh. hal	
22 Szombat	Péter székf.	Csz. Péter	10 Sföropus	29 Sab. Ant.	

Vasuti naponkinti menetrend:

Indul N.-Kanizsáról Buda felé: délután 1 óra 22 perczkor.
" " " " estve 9 órakor
" " Bécs " reggel 7 óra 15 perczkor
" " " " délu. 3 óra 30 "
" " Triest " délu. 1 óra 50 "
" " " " estve 9 óra 25 "

Érkezik N.-Kanizsára Buda felől: reggel 5 óra 6 perczkor
" " " " délután 1 " 20 "
" " Bécs " délben 12 " 31 "
" " " " estve 7 " 28 "
" " Triest " reggel 5 " 21 "
" " " délben 12 " 52 "

Országos vásárok vidékünkön
Február 1868.

20-án Mohács. Iháros Berény, Rajkon.
24-án Csepreghen.
25-én Csokonyán.
27 én Nagy-Vázsony és Baan.
28-án Letenyén.

Felelős szerkesztő: **Wajdits József.**

HIRDETÉSEK:

SOMMER JÓZSEF

Nagy-Kanizsán Kórház-utczában,
ajánlja legjobb minőségü
NORINBERGI RÖVIDÁRU
raktárát nagyban és kicsinyben,
(En Gross und Detail) legjutányosabb árakon.

Továbbá különösen ajánlja legnagyobb raktárát
fehéritett és fehéritetlen VÁSZON- és GÉPCZÉRNÁI-nak,
a hol is a
a legjutányosabb árok mellett
igen előnyös bevásárlások történhetnek.
(68—1)

SCHLESINGER VILMOS

(66—1)

VÁLTÓÜZLETE N.-KANIZSÁN
a minden nagy városban igen kedvelt sorsjegytársulatot itt is NAGY-KANIZSÁN megalakitotta.

Husz havi 5 forintnyi részletfizetés mellett azon kedvezményben részesit, hogy a jegybirtokosa **20** darab **1864**-diki **államsorsjegy** nyereményeire, melyek a társulat ideje tartalma alatt kisorsoltatnának, igényt tarthat; húsz hónapon áti rendes befizetés után a résztvevő egy eredeti sorsjegy birtokába jut.

Különösen: 1864-ki sorsjegy **9** huzására **5** frttal; Hitelsorsjegyre **8** huzásra **8** frttal; 1860-iki ötödre **6** frttal 3 huzásra és húsz hónap után a t. cz. résztvevők szelvényeikkel együtt 10 frt vissza fizetés mellett; Salmsorsjegynél **4** huzásra **2** frttal; Waldstein sorsjegyre **1** frt. **40** krral **4** huzásra; Rudolf-sorsjegyért **4** huzásra **1** frttal és Clary sorsjegynél **4** huzásra **2** frttal részt vehetni.

A n. é. résztvevő közönséget tiszteleteljesen meghivja az e tekintetbeni megvántató értekezlet végett váltóirodájába N.-Kanizsán a „ZÖLDFA" szálloda mellett

Mindennemü kamatos és **kamat nélküli allam- és kölcsönpapirok, földtehermentesitési kötelezvények, sorsjegyek** és **részvények gyüjteléke, szelvények,** különféle **bankjegyek,** „**ARANY**" és „**EZÜST**" pénznemek **be- és fölváltása.**

ZERKOWITZ V. & A

NAGY-KANIZSÁN
gyarmat-, festék- borkereskedése.
Felvállalnak bizományokat a bel- és külföld minden irányaiban.

Ezen fölül ajánlják mindennemü friss gazdasági- és kerti vetemény-magvak
ugy
közvetlen hozatott **veres marha-só-**, valódi kufsteini s a legfinomabb portlandi **vizhatlan mesz** (cement) **RAKTÁRÁT.**

(67—1)

Jelentés.

Alulirott tisztelettel jelentem a nagyérdemü közönségnek hogy Szombathelyen a piaczon fennálló kereskedésem mellét uri utczában egy fiok
füszer-, anyag- és festék-
KERESKEDÉST
a „Magyar Király"-hoz
czimezve nyitottam, kereskedésem czikkeit a legelső raktárakból szerezvén be, azok minőségre a legkitünőbbek. — Egyuttal kijelentem, hogy áruczikkeimet sürü keresettségük folytán a legjutányosabb áron adhatom.

Szombathely, novemb. hó 1867.

(45—13-3) tisztelettel
Tobis József.

PÁLYÁZAT.

Muraközben, a Szt.-Mária rom. kath. egyházközségy házánál üresedésbe jött **orgona mesteri és tanitói állásra,** melylyel össze van kapcsolva 315 fl. évi készpénzkezelés, kényelmes lakás, 7 öl tüzifa, szabad stóla és 1 hold szántóföld használat; a pályázók kellőleg felszerelt folyamodásukat, — a magyar- és horvát-nyelvbeni jártasság különösen bebizonyitandó — legfölebb e f. évi február hó 29-éig egyenesen ide intézni sziveskedjenek.

Kelt Szt-Mária 1868. évi február hó 1-én.

(64—3-0) **a farabéli közönség.**

Die von vielen medicinischen Autoritäten anerkannte und durch glänzende Zeugnisse bewährte
Bruchsalbe für Unterleibs-Bruchleidende
von **Gotti. Sturzenegger** in **Herisau,** Canton Appenzell (Schweiz) ist fort **während frisch** und **ächt sowohl von demselben** zu beziehen, als auch durch Herren **F. Formágyi,** Apoth. z. heil. Maria in **Pest,** Szechényi Promenade **26, A Quirlny,** Stadt-Apoth. z. schwarzen Adler in **Temesvar. Max** von **Horváth,** Apoth. in **Agram** und Hr **Joh. Witkowitz,** Apoth. z. heil. Dreifaltigkeit in **Schemnitz.** — Preis pr. Topf 0. 8. 20 kr.

Enthält keine schädlichen Stoffe, Heilung ohne Entzündung in den meisten Fällen sicher. Gebrauchsanweisung und Zeugnisse zur verherligen Ueberzeugung auf Verlangen **gratis. Reichhaltiges Lager** in Bruchbändern.

PUBLICITÄT.

Wir empfehlen unser Institut dem inserirenden Publicum zur **Uebertragung von Insertions-Aufträgen jeden Umfanges,** und führen nachstehend die hierdurch erwachsenden Vortheile zur gefälligen Berücksichtigung an.

Durch die uns von sämmtlichen Zeitungs-Expeditionen günstigst gestellten Conditionen sind wir in den **Stand gesetzt,** die uns überwiesenen Aufträge unter folgenden **billigen Bedingungen** auszuführen:

1. Wir berechnen nur **die Original Preise.** 2. Porto oder Spesen werden nicht belastet. 3. Bei grösern und wiederholten Aufträgen **entsprechender Rabbatt,** — **Special-Contracten mit besonders günstigen Bedingungen bei Uebertragung des gesammten Insertionswesens.** 4. **Belege werden** in allen Fällen für **jedes** Inserat von uns geliefert. 5. Eine **einmalige Abschrift** des Inserats gefügt auch bei Aufgabe für **mehreren Zeitungen,** 6 Ungesäumte Realisationen am Tage der Auftragertheilung. 7. **Uebersetzungen** in allen Sprachen werden **kostenfrei** ausgeführt. 8. **Kosten-Anschläge** werden bereitwilligst auf Wunsch vorerst aufgestellt. 9. **Correspondenz franco gegen franco.**

Unser neuester u. correctester
INSERTIONS-KALENDER
Verzeichniss sämmtlicher Zeitungen und Zeitschriften mit genauer Angabe der Auflagen und sonstigen für die Inserenten wichtigen Notizen stets gratis zu Diensten.

Sachse & Co.
Zeitungs-Annoncen Expedition.
Leipzig.

Filialhandlungen vorläufig in:
Bern und **Stuttgart.**

Annahme von Inseraten für die Allgemeinen Anzeigen der „Gartenlaube." Auflage 230,000 Exempl.

KOHN IGNÁCZ
jó hirben álló
óra-üzlete
Pesten
Kigyó-utcza 6. szám.
Ajánlja dusan felszerelt raktárát kitünő, jó és olcsó órákból két évi kezeskedés mellett.

ÁRJEGYZÉK: frt.
Ezüst hengerőra 4 köre 10
" 4 köre rugonyával 12
" finom arany kerettel 13
" kettős fedéllel 14
" jegyezüveggel . 15
" 15 köre . . 15
" kettős fedéllel . 18
" erős ezüstből . 20
" angol horg. óra jegyezüv. 18, 20, 22
" remontoir. 24, 28, 36
Órák 8 köbös aranyban.
Arany horgonyóra 8 köre 34, 38, 40, 42
" savonette 4-8 köre 38, 40, 42
" horgonyóra 15 köre 50,
" remontoir nőknek 80, 8[illegible] 10,
" horgonyóra 15 köre
" aranyfedéllel
" savonette . . . 5[illegible]
" aron. az fedéll 58, 92, 66, 80, 90
" remontoir savonette erős az. fedéllel . . 100, 110, 136, 165
Ingaóra minden 24 óra után felhuz. 11
" 8-ad napra felhuz. 15, 19, 21, 24
" óra- és felébresztővel . 28, 31
" óra- és negyed-ra üt. 46, 50, 52
" óra- és negyedóra ütővel 38, 40
" havi regulateur . . 22, 3[illegible]
" Ébresztő 5 frt. órával
Vidéki megrendelések előre beküldött ár vagy postai utánvét mellett legpontosabban és gyorsabban teljesitnek. Órák cserébe és javitásra is elfogadtatnak és az órák, melyek meg nem feleltek, másokkal pótoltatnak.
(60 6—2)

Wajdits József kiadó-, lap- és nyomdatulajdonos Nagy-Kanizsán

Nagy-Kanizsa, Hetedik évfolyam. 8. szám, február 22. 1869.

Zala-Sómogyi Közlöny

Kiterjedve
SOPRON- és VASMEGYÉKRE.
Vegyes tartalmu hetilap
a szépirodalom, kereskedelem, ipar, gazdászat, tudomány és müvészet köréből.

Megjelenik: minden szombaton, egész éven. Szerkesztői iroda és kiadó hivatal: WAJDITS JOZSEF könyvkereskedésében.

Előfizetési föltételek: Helyben házhoz hordással és vidékre postán küldve: Egész évre: - 6 frt. — kr. Fél évre - - 3 „ — „ Évnegyedre - 1 „ 50 „

Hirdetések A hat hasábos petitsorért 1-ször 7 kr. 2-szor 6 és minden további beiktatásért 5 kr. Bélyegdij minden egyes beiktatásért 30 kr. A „Nyilt téren" egy petit sor beiktatási dija 15 kr.

Hirdetéseket elfogad: N.-Kanizsán: a KIADÓ-HIVATAL. Pesten: ZEISLER M. Bécs-, Hamburg-, Berlin-, Majna-m.-Frankfurt- és Baselben: HAASENSTEIN & VOGLER. Lipcse-, Bern-, é Stuttgartban: SACHSE & TÁRSA.

A n.-kanizsai realgymnasiumnak részint alaptőkéje, részint épitkezési költségei fedezésére újabban adakoztak.

T. Vasdinnyei Lajos zalalövői járási szolgabiró ur gyüjteménye: ő maga és Paslek János 2—2 frt. Székelyi Iván, Berger Ignácz plebános, Dobronak. Szeray, Rédics község, Belosics János, Pokomándy Mihály Soos Pál 1—1 frt. Brückner Mihály Szijártó János 50—50 kr. Szent-Györgyvölgy, Török József 40—40 kr. Szakály János, Szaivald, Somogyi Gyula, Zsuppan Ferencz, Tóth János 20—20 kr. Baka Ignácz, Soos István, Czigán István, Pápai István. Toth István, Kanosal Károly, Völgyi Károly, Mayer Ferencz, Bot József, Tüske György és Péter 10—10 kr. összesen 16 frt.

T, Konyáry Mihály főszolgabiró ur gyüjteménye: Csáktornya város 50 frt: Szy Sándor 3 frt. Gänez Lajos, Horváth Lajos, Tausz Izidor 2—2 frt. Hochsinger Leo és Salamon, Bass Adolf, Hirschmayer, Deák József, Strachin Ferencz, Szeivert Antal, Klein Ignácz, Czigler Lajos, Fodor Rechniczer, Podusiczky B. B. Huszár Sándor, Hegedüs József 1—1 frt. össz 74 frt.

T. Polák Ferencz rádi lelkész ur gyüjteménye: Polák Ferencz és Rád község 10—10 frt. Tánczos János 1. frt. összesen 21 frt.

T. Simon Ferencz zm. pénztárnok ur gyüjteménye: névtelen, Dr. Mesko Izidor, Rosenthal Ignácz, Weisz Izidor, Rosenthal Albert, B. Stern, 1—1 frt. Weisz Ede 50 kr. összesen 6 frt. 50 kr.

N.-kanizsai t. cz. csizmadiaczéh testületileg 400 frt.

Főt. Farkas György kanonok és galamboki esperes 50 frt.

Ft. Vogronics Antal esperes ur Marczaliból 10 frt

Valamint a kegyes adományzók, ugy a gyüjtők fogadják nemes szivü jótetteikért legőszintébb köszönetünket s midőn ezt nyilvánosságra hozni kedves kötelességünk, el nem mulaszthatjuk kijelenteni, hogy a nagykanizsai realgymnasiumi épület nagyobbitására szolgáló előleges intézkedések megtétetvék; a tavasz beköszöntével az épittetés is megkezdetik, mirenézve valamint az épitkezési költségek fedezése, ugy az iskolai alap növelésére történő kegyes adományok folyton elfogadtatnak s hálás elismeréssel nyilvánosságra hozatnak.

A tanügyi bizottmány nevében:
TÁRNOK ALAJOS m. k.
alelnök.

(Folytattatik.)

Nagy-kanizsai tisztújitás.

A tisztujitást Nagy-Kanizsa városa már Kis-Kanizsától elkülönitve e hó 17-én tartotta meg.

Köztiszteletben és szeretetben álló megyei alispánunk személyesen nyitván meg a közgyülés, komoly és őszinte szavakat intézett a választó közönséghez, felemlitvén, miszerint reményli, hogy most már Nagy-Kanizsa hivatásához méltólag fogja legszebb alkotmányos jogát gyakorolni, üdvözlé a nagy számmal megjelent izraelita polgártársainkat, kik most először élvezik politikai jogaik gyakorlatát. A tisztujitás eredménye: polgármester lett Halvax József, törvénybiró Gózony Ferencz, törvénytudó tanácsosok Wlasits Eduard és Koch Adolf, közigazgatásiak Weisz Manó, Kollarits József, Gáspár Ferencz Dr. Neustadl, rendőri tanácsos: Wagner Károly. Jegyző: Bisztricsanyi Ignácz. —

A választók egy nagy része még a városi közgyámot is óhajtotta volna restaurálni, de szoros értelemben városi hivatalnok nem lévén, és számadással tartozván, a törvény értelmében tisztujitás alá nem esik, s igy a kivánatnak e részben elég nem tétethetett.

Az egész tisztujitás — habár minden egyes tisztségre a törvényes titkos szavazat megtartatott, hét óránál többet nem vett igénybe, az egész közgyülés a legszebb rend és csendben folyt le, s ha párhuzamot vonunk a mult évi junius 6-ki s f. évi január 31-ki tisztujitási kisérletek között teljesen bebizonyult tény körülmény lesend, hogy a tek. zalamegyei közönség különösen mélyen tisztelt első alispánunk igen helyes nézetben valának, midőn az eddigi viszályokat Kis-Kanizsávali szövetségünkben keresék, mert alig oldatott fel a kötelék, Nagy-Kanizsa választó polgársága fényesen bebizonyitá, hogy az eddigi bonyodalmaknak nem ő vala az oka, — mit első alispán ur zárbeszédében meleg szavakban önmegelégedéssel beismert.

Estve a választó polgárság fáklyás menetet rendezett, mely alkalommal a város nevében Koch Adolf ur szónokolt köszönetet alispán urnak azon feláldozó türelem és jó akaratért, melyet a város eddig már tapasztalt, és melynek sikerült a viszályok örvényéből az alkotmány és törvényes állapot biztos kikötőjébe soká hányatott városunkat bevezetni; e megtiszteltetést alispán ur szivesen megköszönvén, a város közönségét állandó jó akaratáról biztositotta.

E tények orvoslása után hirlapirói tisztünkhöz képest egy kérdést vagyunk bátrak koczkáztatni. Ugyanis biztos tudomásunk szerint a városi képviselői testület e hó 13-ki ülésében elhatározá, hogy a közigazgatást a törvénykezéstől elkülönitvén, a város biró melló a város élére egy polgármestert állit, ezentul pedig a már rendszerezett városi főjegyző, s kapitányi hivatalokat is betöltetni fogja. — Köztudomás szerint a városi képviselő testület van jogositva a város minden ügyeiről intézkedni, a választó polgárság hivatása pedig csak a tisztikar és képviselő testület megalakitásában öszpontosul.

Lehetett-e tehát, s minő jogalapon a candidaló bizottmánynak a képviselő testület határozatától eltérni? mert ugy hallottuk, hogy nem városbiró, hanem törvénybiró, s nem városi kapitány, hanem rendőri tanácsos lett candidalva, s megis választva, mig külön főjegyző se candidalva, se választva nem lett. — Ugy hisszük ezen az ősi hazai gyakorlattól, sőt fenálló positiv törvényektől eltérő elnevezések az illetékes körök figyelmét felébresztendik s a normalis állapot itt is helyre állittatni fog.

Izraelita polgártársaink a választói joguk gyakorlatát nem csak elnem hanyagolták, hanem a tisztujitásba tevékeny részt vettek, minek elég bizonyitéka már az is, hogy a megválasztott 81 képviselő közé, ha jól emlékezünk 34 jelöltjöket sikerült akkor bevinni, midőn a városi inteligentiának egy része a bizalommal meg nem tiszteltetett, sőt egy kettő sértő modorban mellőztetett.

Szerdán (19-én) öszvegyült a megyei küldöttség, mely a politikai s törvényszerü tekintetben már tényleg szét választott Nagy- és Kis-Kanizsa között s hatósági határvonal ideiglenes kijelelésére s a többi közös ügyek elintézésére a megye közönsége által oly utasitással küldetett ki, hogy a felek között az egyezséget megkisértse, ennek nem sikerülte esetén pedig a megyét illető jogkörrel ennek nevében ideiglen intézkedjék. E küldöttség alá mindegyik község részéről bizonyos számu megbizottak lettek meghiva, Nagy-Kanizsa eleget tőn a felszólitásnak, a képviselőség részéről a kivánt szám megválasztatván, mig a kiskanizsaiak közül egy egész tömeg jelent meg.

Helytelen volt ugyan eljárásuk, de egy körülmény kideritésére mégis szolgált arra t. i. hogy a kiskanizsai polgártársaink tulnyomó többsége az elválasztásba szivesen bele nyugodott és kijelenté, hogy igen is ők elválni, s e közösöket felosztatni óhajtják.

A küldöttség előtt, ha jól emlékszünk, csak azon két pontra nézve sikerült az egyezség, t. i. hogy Kis-Kanizsa ezután is, mint mezőváros, és nem mint falu fogja magát szervezni s hogy a közös vagyon, egy közös küldöttség által kezeltessék, (van tehát városunknak is delegatiója), mig a többi kérdések felett a küldöttség kitartó fáradozásainak nem sikerült megállapodást létrehozni, s most már ennek áll tisztében egy provisoriumot behozni!

Igen fontos már magában e feladat s mert nehéz leend egy oly aránykulcsot kitalálni, mely mindkét rész kivánatainak ily életkérdésekben megfeleljen, de annál tapintatosabb megoldást igényel, mivel mind a két fő ünnepélyesen kijelenti, hogy a küldöttség elhatározásában megnyugszik; — a küldöttség öszveállitása kizár minden aggodalmat, miután megyénk legkitünőbb férfiaiból van öszvealakitva — Baroza, Sümeghy. Inkey László, Glavina, Gaal Endre, Há-y József urak — (Séllyei László ur betegsége miatt a közreműködésben gátolva van) s azért nyugodt szivvel várjuk a pillanatot, melyben ennek megállapodása kihirdettetni fog, mégis közlésünk vég soraiban nem hallgathatjuk el a feletti sajnálkozásunk kijelentését, hogy kiskanizsai polgártársaink egy némelyikére még e fényes küldöttség sem birt oly behatást gyakorolni, hogy a tartozó tisztelet és illem korlátai között állandóan megmaradott és a tanácskozás folyamát többszörös intések daczára felkiáltozásaikkal ne háborgatták volna.

Készséggel hozzuk a lefolyt tisztujitásról irt alábbi czikket is, mely mintegy kiegészitőjeül szolgál a fentebbinek, közölvén azt, mi amabban nincs. Ez által nem hisszük, hogy kedves és tekintélyes munkatársaink megsértve éreznék magukat, noha az ismétlések elkerülése miatt a szerkesztőségi veres ónt alkalmaznunk kellett. Szerk.

Nagy-Kanizsa, február 17-én.

Kanizsa városának tisztujitása végre ma jött létre, miután már aggódni kezdtünk, hogy most is meghiusul. Lapunk utolsó számában emlitettük, hogy a mult szombaton tartandó volt értekezlet a választási elnök megnem jelenése által eredmény nélkül szétoszlott, e szerint könnyen történhetett volna, hogy a választók sem az elvek, sem pedig a választandó tisztviselők személyei fölött tisztában nem levén, vagy épen nem tudtak volna választani, vagy pedig elégületlenek lettek volna a választás eredményével.

Ezt sokan belátván, más napra uj értekezletet hivtak össze a kereskedelmi egylet helyiségébe, melyre a választó közönség nagy számmal meg is jelent.

Az értekezlet vezetése Valbach Mór urra bizatott, ki is az egész tanácskozást tapintattel jesen vezette.

Megállapodtak abban, hogy polgármestert és törvénybirót s ehhez két jogtudó tanácsost választanak, az első helyre az ideiglenes városbirót Halvax József urat a birói hivatalra pedig Babochay György ügyvéd urat kijelölvén. Küldöttségileg fölkérettek mindketten, de csak az első jelent meg, a rá esendő választást elfogadni kész levén, Babochay ur pedig nemis várván be a küldöttség felszólllitását, akármi városi hivatalt jelenleg elfogadni vonakodott.

Ez alatt Imrei, a mult tisztujitás alkalmakor Cséry és társai hatalmas kortese lépett a szószékre s nagy pathossal jelentette be tiltakozását a mostani választás ellen, melyett ő addig törvényesnek nem tart, mig a kiskanizsai választók nem vesznek részt benne, de miután a józan gondolkozásu választó közönségbe elvbarátokra nem igen talált, kénytelen volt izgatási tervével felhagyni és eltávozni.

Nagy vita támadott, mig a választandó törvénybiró és jogtudó tanácsosok személyében megegyezkedtek; könnyebben ment az egyezkedés a közigazgatási tanácsosok neveire nézve.

Még zajosabban ment a választandó 51 városi képviselő kijelölése; mindenki magát, rokonait vagy jó barátjait akarván behozni; a választás vezetői különösen magukról gondoskodtak, s a választandók jelleme és képességére nézve nem voltak tekintettel.

Ezen értekezletet azért irtuk le oly részletesen, mivel ez hű mintája volt a másnap következendő választásnak, megkiséreudjük ezt is hiven lerajzolni.

A városi templomban tartott isteni tisztelet után 9 órakor a választó közönség már türelmetlenül várta a választás kezdetét, melyet nemsokára Tkts. Barcza Sándor I. alispán ur megnyitott.

A vasárnapi értekezlet eredménye nemsokára mutatkozott zöld papiron nyomatott névsorok kiosztása alakjában, mely névsorok szerint a szavazat szedő és candidaló bizottmányok választattak meg.

Erre a választás gyorsan haladt előre, mely alkalommal, minthogy minden hivatalra három cand dáltatott, két ügyvéd ur tiltakozott kijelölésük ellen, egyik erősen is kikelt a választási elnök ellen, de nem foghatjuk föl, mi volna abban sértő, miután ugy se aspiráltuk a hivatalra és ismeretes volt, hogy kit fognak választani; a mint tudomásukra jutott a dolog, barátságos módon lőn kiegyenlitve.

A választott tisztviselők megköszönték a bennök helyezett bizalmat s mindegyik megigérte azt ki is érdemelni, a miben nem is kételkedünk. Igen jó benyomást tett, hogy ujonnan választott biránk a polgármester urral egyetértve a városnak javáért működni igért, nem különben igen tetszett Neustadl tanácsos ur rövid, de szivből eredt és igy szivre ható beszéde, melyben többek közül azt mondá, hogy ő, mint a népnek fia, ki már sokat próbált életében és már megkóstolá a szegénység keserü kelyhét, különösen és minden alkalomnál pártját fogandja.

A képviselő testület választása, a mint előre volt látható igen zajosan ment véghez, különösen azért, mivel az értekezleten megállapitott névsor néhány ur által egészen meglőn változtatva.

Igen feltünő volt, hogy egy családból négyen, öten kivoltak jelölve, egy kereskedelmi czégből hárman, s hogy az értelmiség osztályából aránylag igen kevesen vétettek be a névsorozatba.

Még inkább növekedett a zavar, hogy ujonnan választott polgármester ur többek felkérése folytán kezdé fölolvasni a képviselők névsorát, miben azonban a választási elnök ur által szakittatott félbe, ki a törvény szerint titkos szavazást sürgetett, mely kivánsága tisztelt alispánunk erélyes közbeszólása által támogattatott. Azonban még is elnök ur engedvén a közakaratnak felkiáltás által hagyta végbe vinni a képviselők választását, de ez a mint másképen nemis képzelhető nagy rendetlenség és zavar közt történt: sokan kimaradtak, kiket általánosan akartak, mások ismét becsusztak, kiknek az asztalhoz közel álló egy—két uri ember kedvezett. Ez nem tulzás, hanem tény, a miről számos jelenlevő választó adhat tanubizonyságot. Előbbi állitásunkat is, hogy a képviselő testületben az értelmiség háttérbe szorittatott következő számok bizonyitják be: választattok a kereskedelmi osztálybol 29- a földmives és mester emberek osztályából 38 az értelmiség osztályából 14-et. Ehhez semmi megjegyzést nem akarunk tenni, csak tényeket registralunk; talán azoknak volt igaza, kik az értelmiséget háttérbe szoritották? civilizált országokban nem ugy szokott lenni.

Vasut ügyben.

Jánosháza, febr. 18. 1868.

Zalamegye közelebbi bizottmányi ülésének határozatánál fogva, küldöttséget indit Pestre, mely küldöttségnek feladata kieszközölni, hogy a függőben levő vasutkérdés Zalamegye részére előnyösen oldassék meg. Miután pedig ezen küldöttségnek kötelességévé tétetett, első helyen, oda hatni, hogy Sümeg érintése megállapittassék, kivihetlenség esetén pártoltassék azután a Szőllős-jánosházi combinatio: — kivánatosnak véljük ide vonatkozó igénytelen nézetünket elmondani.

Mindenek előtt előre kell bocsátanunk, hogy ezuttal csak a második stadiumba lépett győr-pápa-molnarii s illetőleg győrgráci vasutvonalról lehet szó, ennek miként alakulása fogná azután kilátásba helyezni a balatoni rész kiépittetését, vagy pedig — az ellentörekvések felülkerekedése esetén — annak végképen meghiusultát.

Két kérdést lehet felállitani: lehet-e kilátás arra, hogy Sümeg érintése kieszközöltessék? — s másodszor: czélszerü-e, az ügy jelen állásában, mind a kormány, mind pedig a vállalkozó társulat szándékát túl szárnyaló külön kéréssel lépni fel?

Kinek a vasutak irányzata, szükséglete, idő és tér meggazdálkodási főelvéről némi fogalmai vannak, lehetetlen, hogy a kérdéses utasitás első részét feleslegesnek, sőt időszerütlennek ne tartaná. Két három mértföldnyi kerülő azon előnyökért, melyek mind a vállalat, mind pedig — nagyon csekély különbséggel — az érdeklett vidék részére, anélkül is biztositva vannak, egyáltalán nem szolgálhatnak rugóul nagyobb épitési költekezések tételére.

Felesleges volna e tételnél tovább időznünk; térjünk át a helyett a második kérdésre. — Iparkodni fogunk eléggé világosan rajzolni Vasmegye magatartását.

Előre kell itt is bocsátanunk, habár nagyon is távol áll tőlünk védeni akarni a győri [társulat eljárását, melynél fogva a szőllősi pontot kiköti előmunkálati kérvényében; sőt inkább elismerjük, hogy az által mindenek felett saját érdekére gondolt; de még sem tehetjük, hogy megne jegyezzük, miszerint még is, és csak ezen combinatió fogna Veszprém, Zala és Vasmegye érdekeinek helyes és arányos előnyöket nyujtani. De menjünk tovább.

Alig értesült F. kemenes, hogy a vállalkozó társulatnak nincs akarata az ugynevezett Cser érintésével koczkáztatni vállalata jövőjét, azonnal kitüzte a vész zászlaját. Holott, mellesleg, de helyén megjegyezve, a 192 ezer holdat kitevő, nagy territorium Csert a világ bármelyik vasut vállalata is kiejtené combinatiójából, miután az termékenlensége miatt, sem producens, sem consument vidéknek nem fogadható el.

A ki ismeri a helyi viszonyokat, vagy a döntő körök ez idő szerinti alakulását, tudni fogja, minő jelentősége van F. Kemenes — Cser zúgolódásának Vasmegyében.

Az érintkezések Pest- és Bécsesel egymást érték, s az itt, ott sürün tartott értekezletek utóbb, egészen érdektelen vidékek belevonásával is, rendes és gyakori gyülésekké nőtték ki magukat, melyekből azonban, e vidék, mind végig, nagy következetességgel kizáratott. — Részvény-társulat alakittatott; aláirások gyüjtésére a megye összes járásbiráit utasitotta az alispán, de sőt, — ugy halljuk, hogy az engedélyt kapott társulat mellőzésével, az előmunkálatok e pillanatban teljesittetnek is. — E sorok irásakor is, Szombathelyen, 2—3 bécsi bankár jelenlétében nagy gyülés tártatik.

Lehetetlenség, hogy e rendszeres mozgalmat egy magasabb, eddig láthatlan kéz ne vezesse; mert annyi bátorságot, minden elismerésünk mellett sem tehetnénk fel, különben, az illetőkben, hogy egy kormányi rendelet mellőzésével, annak világos szavaival ellenkezőleg járjanak el.

Szóljunk világosabban. $^{5615}/_{96}$, ministeri szám alatt Eszterházy gr. és társai, fél évi időtartamig szóló engedélyt kapnak a győrpápa-molnarii vonal előmunkálataira, azon kikötéssel, hogy a felméretés mind Vasvár, mind Szőllős irányában teljesittessék. Valami természetes, hogy az engedély csak is a folyamodók nevére szól, azoknak adatott meg: s igy — mi ugy vesszük fel a dolgot, az előmunkálati jognak más általi használását, részvénytársulat alakitását, alig lehet egyébbnek, mint az engedélyt nyertek jogaival — s a kormány akaratával ellenkező, s illetőleg törvénybe ütköző ténynek tartani.

Vagy hát mi ez? Szemfényvesztés, szembekötösdi, comoédia, vagy miféle játék a természetben?

Ezekután méltóztassanak határozni: czélszerü-e, az ügy jelen állásában *külön* kéréssel lépni fel? Nem mutatkozik-e inkább kivánatosnak összetömörülve, kérésünk egész sulyával lépni mind a kormány, mind pedig — Vasmegye szemkápráztató példájára — az országgyülés elé?

Ki kell mutatnunk, hogy ezen fenhangú mozgalmak alatt alig lappang egyéb szemfényvesztésnél, s hogy mindezek nem Vasmegye, de csupán a f. kemenesi Cservidék érdekében történnek, miután Sárvár és vidékének alig $1\frac{1}{4}$ órányira már különben is van vasútja. — Láthatóvá, de egyuttal ügyünkre nézve ártalmatlanná kell tennünk azon kézt, mely nemcsak e hasonlithatatlanul több előnyt felmutatható vidék; de sőt Zala- és Veszprémmegyék rovására eregeti a szálakat.

A kérdés mind Zala-, mind Veszprémmegyére nézve rendkivül fontos, egyes vidékeiket illetőleg pedig bátran életkérdésnek mondható. Ezt Jánosháza és vidékeinek közelebb e lapokban is megjelent emlékirata bővebben is megvilágitja.

Zalamegye tekintélyes s kitünő férfiakból álló megyei küldöttséget indit Pestre. Higyjük, e küldöttség, habár megfelelve is a nyert útasitásnak, de számba véve a fenyegető körülményeket, fog módot találni arra nézve, hogy közös ügyünk kérdése, a lehetőséghez képest előnyösen oldassék meg.

De ez szerintünk, csak is a szőllős-jánosházi combinatióval, s ahhoz való szoros ragaszkodás által érhető el. — O —

Fölvilágositás a „Szózat emancipált zsidó feleinkhez“ czimü czikkhez.

Még égett kezem a meleg kézfogástól, még dobogott keblem az őszinte testvéri öleléstől, melylyel honunk többé-kevésbbé mostohán tartott, a legjobb reményekre följogositó fiait honfi érzelmektől áradozó szivemhez szoritottam; s ime! egy baráti szó legnagyobb meglepetésemre figyelmeztet, hogy a testvéries meleg kézszoritást uj testvéreink hideg s fájdalmas szoritásnak; az őszinte ölelést gúnyos marczangolasnak, a szeretettől áradó egyszerü testvéri őszinte figyelmeztetést sujtó rágalomnak veszik.[1])

Oh! valóban érzékenyek, tulérzékenyek vagyunk egymás iránt, testvérek testvérek iránt! — Mily csekély a bizalom, mely köztünk honol, melynek pedig megrendithetlennek kell lenni. — Annyira sajog keblünk az átérzett szenvedések sulya alatt, a tapasztalt megvetés sujtó villáma folytán, hogy midőn testvér őszinte, melegen átérzett minden sértő utógondolat nélkül kivánalmait tárja föl; egyes, tán kevésé világos vagy messziről valamely sértő kifejezésére reflectálni látszó, de mindezt épen nem rejtő nyilatkozatra, fölrezzen azonnal a titkos fájdalom s az ölelést hidegen vagy sértve viszonozza.....[2])

Az ily fölfogásra kötelességem, mint sértni nem akaró fálnek szavaimat világosan föltárni s minden félreértést eloszlatni.

Multkori czikkem, mint bár ki is futólag átolvasva megengedi, — sértení nem akart. Nincs abban semmi kitétel, mely fölszabaditott honfitársainkat vétségekről egyenesen vádolná. Mi csak kérdőleg említének egyes kihágásokat, melyeket a közvélemény, vagy ha jobban tetszik a bal- s elő-itéletek sötét köde hoz hullámzásba s azonnal megjegyzék: hogy nem hisszük ezeket feleinkről,[3]) s mi bizunk, hogy nem fog ez megtörténni; mely kivételeken ne ütközzünk meg annyira, hogy a bizalmat oly korán megsemmisitjük.

Legyünk őszinték! Az, vagy talán azok, kik kérdéses czikkemben sértőt betüztek ki, vagy nem értenek magyarul, s egyes szavakat nyakon csipve, önmagokat ámitják s ingerlik föl, vagy gyéren, igen gyéren olvasnak magyarul.[4])

Avagy privilegiáltatni akarja néhány magát s mintegy fölényt képezve „ne nyolj hozzám“ virágként akar fejlődni? nem gondolják meg azt, hogy nem az a jó barát, ki örökké hizelegve bókol, hanem az, ki férfias nyiltsággal egyesek hibáit feltárva, jóakarattal figyelmeztet. Ez esetben általánosságban levén szó, egyesek önmagokra nem vehetik, ha igen, azokon csak sajnálkozni lehet.

Egyébként erős meggyőződésem, hogy a mivelt s magyarul jól tudó s igy velünk tisztánérező izraelita honfitársaink nem találják magokat sértve,[5]) mert a nevezett czikkben sértés foglalva nincs, de azt tenni szándékomban nem is volt s nem is lehetett, midőn az egyenjogositás felett örömemet tolmácsolni siettem.

VÖLGYI.[6])

N.-Kanizsa, február 20.

A mult héten valóban különös dolgok történtek velem és én azoknak elbeszélését legörömesebb tárczába raknám, ha nálam tárczáról valamikor szó is lehetne. Már pedig arról egyáltaljában nálam szó nem lehet, mert nincs, nem élek vele. De hát minek is, mikor soha sincs pénzem; szégyen, gyalázat! zsidó létemre nincs pénzem. Ime, az emancipatio kártékony következményei! alig emancipálnak, már is kivetköztettem minden hagyományos előnyökből, már is nincs pénzem. De hát, kérdem, minek aggódom én most ezen emberi gyarlóságon, hogy t. i. pénzem nincs, hisz ugy se vehetném hasznát még egy kis uzsoráskodásnak is, becsukódott mindenütt, miután ki lett mondva a testvériség elve. Testvérek vagyunk a szó teljes értelmében, testvérek közt pedig ezen rut pénzsáfárkodás még a Biblia szerint is szigoru tilalom alá vettetik, a mit én laicus voltamban is minden erőtetés nélkül bebizonyitani kész vagyok. De még ezen bizonyság is szükségtelenné válik; ha egyszerüen kijelentem, hogy akárki keresztény hazámfiai közül pénz megszerzése végett hozzám fordulna, én annak azonnal pénzbirságom nem csak felét, de de egész összegét minden kamat vagy uzsora nélkül kölcsön adni kész vagyok. — Ad vocem uzsora, eszembe jut, hogy tulajdonképen történetet elbeszélni volt szándékom, és hogy ilyeténképen szükséges, hogy szerény üzleti viszonyaim mellőzésére szánjam magamat. Történt, t. i., hogy a lefolyt választásokban olyannyira bővelkedő héten az utczára rándultam azon titkos meggyőződés-

---

1) Csak néhány s az is inkább ignorálandó Szerk.

2) Szerencse, hogy nem a velencei dogeleány erejével bir ez egy-kettő, Szerk.

3) Ez benne lévén a czikkben, kiviláglik, hogy az illetők ezt vagy nem olvasták, vagy nem értették. Egyébiránt ez nem újság nálunk, kik ha előfizetési könyvünket feldtjük, egy neme a piruláznak futja át arczunkot, hogy a helybeli izraeliták közöl oly csekély számmal járatják lapunkat. Alkalmilag kijelenthetjük, hogy egy kicsit furcsán jő elő, miszerint mi az izraelitákat érdeklő közleményeket magunkévá tesszük, mig ők (tisztelet a kivételeknek!) későbbre halasztják magukévá tenni most már „közös ügyünket.“ Mi tényekkel szeretjük illustrálni állitásainkat s nem személyes bántalmazással s neveletlenséget eláruló gorombáskodással, mint ezt Rosenfeld Adolf tette e lapok felelős szerkesztőjével, mely tette által műveltségének szegénységi bizonyitványát adta ki, s hogy ellenében ez uttal komolyan fel nem lépünk a helybeli izraeliták s az ügy iránti figyelemből tesszük. Mint ő, mi nem szentségtelenitjük be az egyenjogositási ünnepély törvényesitését, melyet ő ugy látszik szinleg üdvözölt s a szabadságolás jógát nem értve, durva és goromba hetvenkedéssel opponál saját becses énjének! Szerk.

4) Ha Rosenfeld Adolfról kellene itéletet mondanunk — magyar lapot soha! Szerk.

5) Hogy önnek teljes igaza van, tanusitja az alább közlött s egyik n.-kanizsai tisztelt izraelita honfitársunk élénk tolláról folyt tárczaszerü czikk, melyet ön „Fölvilágositásához“ csatolni jónak láttunk Szerk.

6) Csurgóról t. munkatársunk Singer Samu izraelita főelemi tanitó urtól is jött egy czáfolat, mely élénk színnel festi, hogy 1848-ban a zsidók már harczoltak a hazáért, mely nem az övék volt, mennyivel inkább remélhető most. Jelen közlemények eléggé világosak levén, t. munkatársunk megbocsát, ha „szerevételeit“ egész terjedelemben nem közöljük. Szerk.

sel, hogy engem is megválasztanak, ha csak fáklyásnak is. Keresztül kasul evezek*) a pincezon, szinte érzem, hogy joginknak elismerése óta édes hazám éltető göröngye jobban ragaszkodik hozzám; meg-megállok az egyik és másik választócsoportnál, hallom, mint gyakorolják magukat zsidó atyafiai a magyar ékesszólásban és ebbeli sikerük oly meglepő, hogy nem csodálnám, ha találkoznék olyan is, aki, miután csak kevés idéje ezelőtt azzal védolta őket, hogy nem tanultak magyarul, mert ezen magyar nyelvben hamarjában megszerzett jártasságukat csaknem sokallaná, a mint mondám, ájtatosan bámultam ezen a hazafiság szülte csudákat, midőn röktön egyik vérmes ismerősöm rám tör s menykövezett hangon kérdi tőlem:

„Ugyan, uram öcsém, hallott-e már valamit a szózatról?"

„Hallja az úr," volt feleletem, „ön ingerkedik velem, már hogy ne ismerném én a szózatot, ha tetszik el is énekelem."

„De hogy is tetszik, de hogy is tetszik!" mondja rá, „Hadura kérem, ne tessék ilyenkor tréfálni, nem Vörösmarty szózatáról van itt szó, hanem a Völgyi-féle czikkről a „Z.-S. Közlönyben," a mely borzasztó sérelmeket tár fel hitfeleink ellen; hát ön nem tud semmit efelől?"

„Egy mákszemnyit sem!"

„Ugy ön nem is zsidó."

„Sajnálom, hogy zsidó voltomat kétségbe tetszik vonni; pedig mi könnyen czáfolhatnám meg önt, ha otthon volnánk."

„Ugy hát tessék azon czikket elolvasni, fogadom, ön higgadt létére is haragra fog gyulni. Igy megleczkézni bennünket, hogy ezentul ne uzsoráskodjunk; ha Völgyi álnév alatt ir is hirlapczikket, mégis kiviláglik, hogy prédikatió!"

„De hát hol kapható az a lap, hogy olvassam el én is; kivánesi vagyok tudni, mi gerjeszthette fel önt annyira."

„Valahára! hát csak támadt egy kis kivánesiság ön keblében is. — No, köszönöm alássan! ohen van az a drágalátos lap, bizony nagy fáradságomba került hozzá jutni, ugy eltetszik szem elől, mintha csupa bankó vagy patkánymérog volna. — Menjen föl a polgáregyletbe, ott nem háborgatja önt senki, kényelmesen elolvashatja, mig visszajön, helyben megvárom önt."

Erre távozék. Nem volt kedvem barátom tanácsát követni, s valamelyik casino falai mögé meghuzni magam; hanem egyenesen hazafelé siettem. Amint szobámba lépék, azonnal szivarra gyujtok, mert a füst legbölcsebb utmutatója a felindulásnak, és ugy látok az olvasáshoz. Elöveszem az elhirhedt lapot, szegényke oly alázatosan konyitja le fejét, hihetőleg sokat göngyolgették, és még azt is facsarták ki belőle, a mi benne sem volt.**) Olvasom a czikket, gyönyörködöm szivreható, valódi költői kifejezéseiben, és végre feltalálom azt is, mi rontotta el kedves hitsorsosim jókedvüket. Igaz „fondorlatai szövevényébe" elolvasásánál onmagamat torkon fogtam. Lásd, mondván, Völgyi ur azt hiszi, hogy minden zsidó szüntelen azon töri az eszét: „kifosztani keresztény testvérét mindenéből," te is egyik vagy azon haramiák közül, habár még nem igyekeztél is valakit „koldusbotra vinni." — Mondhatom, nehezemre esett tapasztalni, hogy Völgyi ur illatos virágkoszorujába ezen csalánt***) is belefonta, de azért se baj, felelhetek én még valamit felbőszült atyámfiának; gyerünk! —

Kilépek a harczmezőre, már is ott vár engem derék „szomszédom"

„Nos, mit szól ön?" kérdi tőlem ágyulövésnyi távolságról, „miféle feleletet hoz?"

„Feleletet még nem," mondám, „előbb legyek oly merész egy kérdést intézni önhöz. Valjon mit gondol, ki irhatta ezt a czikket?"

„Valószinüleg pap."

„Ugy hát feletem kész."

„Hát mit tart ön e czikk szerzőjéről?"

„Hogy pap."

„Hogy-hogy?"

„Hát ugy, hogy keresztény pap létére a tényeket ily bőlcs elismerését nem vártam volna a zsidók egyenjogositását mint a „várva várt szabadságot" dicsőiteni, ily magas belátásra a világ minden papjai közül csak magyar pap emelkedhetik; sem német sem angol clericus nem ismerné soha a zsidókat a „szeretett-hon édes fiainak", de soha, azt elhiheti ön!"

„De hát mit felel ön arra, hogy Völgyi ur a zsidókat egyáltalában ugy tekinti, mintha azok mindeddig csupa tigrisek lettek volna, és hogy a szabadság ajándoka következtében várja ő ezen vadállatok megszeliditését."

„Erre is csak azt felelem, hogy pap. A pap nem ismeri a gyakorlati életet, s többnyire mint népembere azt teszi, mit a magyar nemzet nagyrésze még mindig mond****) t. i. a magyar pór, ha egy gazdag zsidót lát, mindig ilyformán vélekedik; „beh sok pénze van ez embernek; jószántából csak nem adta neki senki" és azzal végzi be elmélkedését:

„Már bizony csak ugy lopta vagy csalta ki más ember zsebéből!" No lássa édes Várbulcs Izsák, csupa balfogalom, félreértés; nincs mit nehezteni! higyje el!

HEGYI.*,*,*)

*) Eltalálta, valóban evezünk kell a sárban boldogult Petrichevichként még a nagy-kanizsai tipratyúnak is, mert bizony ezt járdának, vagy műnyelven trotoirnak nevezni nem lehet. Helyén talán megemlíteni, hogy a merre az emberek járnak az élénk városban, hordattassék legalább időközönként a sár el, ha már az utcákat nem kivánjuk is, mert akkor az egész Kanizsa oda lesz. Szerk.

**) Igaz, e tételekre különösen felhivjuk a sértetteknek véltek figyelmét. Szerk.

***) Ha az alkotó jó s üdvösnek találta a csalánt teremteni, miért ne alkalmazhatná azt az iró is!? Szerk.

****) Reméljük s erős meggyőződésünk, hogy csak nevés ideig tart még e vélemény, mely a sötét középkor maradványa. Szerk.

,,*) Az álnévválasztás mély czélzását értjük s hiszük, hogy Völgyi munkatársunk élénk czikkben válaszoland. Szerk.

Heti szemle.

Február 21. 1868.

— Gratzban febr. 8-án egy 74 éves nyugdijazott póstaigazgató nőül vette a posta ellenőrének leányát s minthogy ennek nővérét korábban egyik fia vette el, a fiatal menyecske most saját nővérének anyósa, sógorának pedig anyósa és mostohája. Ez aztán czifra atyafiság. — Gróf Zichy Ferraris Bódog győrmegyei főispán saját kérelmére felmentették s helyébe Gróf Viczay Héder nevezték ki. — Az esztergomi bazilika kupolájának összedöléséül is tartani lehet A kijavitási költségvetés legalább 120 ezer forintot tesz. — Csiszár József veterán szinész meghalt. — Az országos összeirásnál, segélyezésre 22 ezer honvéd jelentkezett. — Lengyelországban a tanulóknak cautiót kell beadni a gymnasiumokban, hol nem szabad lengyelül beszélniök, ha igen, ugy e cautióból fognak le. Budán e napokban két siketnéma tördelt Hymen zsámolyán. — Schwarzer bécsi minister leánya inséggel küzdve a pesti irgalmas nénék kórházában halt a napokban meg. — Gróf Forgách Antal volt cancellar e hó elején kelt egybe Rómában Ederer Florentinával, prágai izraelita kereskedő leányával, ki előbbi férjétől Glaser hamburgi bankártól elvált. — A pozsonyi Neippergfélé affaire békés uton kiegyenlittetett a hadparancsnokság által adott magyarázat következtében. — Pozsonyban a napokban katonai őrjárat a panduri őrjáratra tüzelt, mert ez nem adta át elfogott csendzavargóját, kit egy korcsmából kisértek be. Egy pandur megsebesült. — Bécsben febr. 13-án reggel a villám irtózatos csattanással leütött a sz.-István templom távirda vezetésére. — Hamis bankjegyek vannak forgalomban következő ismertető jelekkel: a bányász arczа feltünő roszul van rajzolva; a hüntetésre figyelmeztető irat felül mindkét oldalon olvashatlan, vizjegy nincs, a „Zehn Gulden" fölötti kétfejű sas összefutott; a zöld foglalvány hiányos. — A németországi sajtót élénken foglalkoztatja a Franczianországban gyülekező francia legio. — 5—6 százan menő 13 tisztel először Hollandban akartak megtelepedni, azonban a porosznyomás a kormányt kiutasitára kényszerité. Aztán Schweitzba költöztek, de ott is ugy jártak; magukat György király tántorithatlan híveinek tartják.

Zala-megyei hirek.

— Zala-Egerszeg február 16-án 1868. A sokak által várvavárt nap, február 15-ke elérkezett és a zalaegerszegi dalárda-egylet legelső dalestélyét szigorúan az alapszabályokhoz ragaszkodólag hozott közgyülési határozata szerint (mi sok uj pártoló tagot szerzett), csak is az összes tagok s családjaik mulattatására megtartotta. — A dalok 4 szakaszba osztva egy egy szakaszba három dalt sorozván, következő rendben adattak elő: I. Induló. (Hogyha vérmezőn csatában ...) 2. A kápolna. 3. Nincsen kedvem .. II. szak. Szózat. (Hazádnak rendületlenül ..) 2. Hazánk (Szent az őrszt) 3. Vadászdal (Tell Vilmostól.) III. 1. A virág megtiltani nem ... 2. A nyár ... 3. Riadó (Szittya vitézek.) IV. Hymnus (Isten áld meg a magyart ... Viszontlátás. 3. Záronok. — Minden szakasz után ¼ óra szünetelés tartatott, mely idő alatt a zenészek szerepeltek, a tagok pedig kedélyesen társalkodtak A daleستély igen élvdusan s szép rendben folyt. A nagy számban megjelent uri és polgári osztály folytonos tapsvihar, megszünni nem akaró éljenzések—, s hogy volt 11 féle felkiáltásokkal nyilvánitotta a dalárda 3 havi fenállási ideje alatt tanusitott elömenetele feletti megelégedését. Felköszöntésekot is lehetett hallanunk, tek. Szigethy Antal, Hrabovszky Flóri ügyvéd urak és több mástól. Éltették t. Izóó Ferencz elnök urat, a dalárda összes tagjait és a dalárda vezetőjét, Szentgyörgyi József karmester urat Legszebb szavakban nyilvánitá tek. Szigethy Antal ügyvéd ur, a másodszor történt felköszöntés alkalmával a dalárdaegylet czélirányos előhaladása tekintetében szivbeli örömét, tapasztalván, hogy egyletünk nemcsak nemzeti dalaink müvelését, hanem a társadalmi élet feléleztését is czélul tüzte ki magának. A dalozás befejeztével közszeretetben álló elnökünk inditványára a teritékek a teremből kihordattak, a zene működését megkezdte, és a táncz széles kedv közt minden feszültség nélkül kivilágos kiviradtig tartott. Végezetül ki nem hagyhatom az estélyből azon meglepő jelenetet, melyet négy különfaju állat (lárvával) fellépése idézett elő. — Csak a bevezető kezdő szavai után sikerült megtudnunk, hogy nagy fáradság mellett botanitott quártettel szándékozik a t. társaságnak előadni s pedig minden állat a maga természetes hangján fogja a müvész. centralisatiot bemutatni. Az I. tenor macska, II. tenor tyuk. I. Bass, kutya. II. Bass disznó. — E jól sikerült müelőadást nem akarom kritika alá venni. hanem annyit őszintén elmerek mondani, hogy az állatok bemutatása a szemérmes nők irányában kissé alkalmatlan volt. — Azonban férfiak hahotázva álltuk körül a csudaszörnyeket s figyelemmel hallgattuk mind végig Sz. F.

— Kisfaludy Sándor siremlékére történt ujabb adakozások: Gyüjtésekben: soproni lyceumigazgató 3 frt, 30 kr. debreczeni polgári casino egylet 6 frt., Békésmegye jegyzői hivatal 63 frt. Farkas György galambosi plebános 8 frt, Kallós Lajos Debreczenből 12 frt. 20 kr. Somogymegyei első alispán 9 frt. Balog Alajos ügyvéd Sopronból 12 frt. Trencsenmegyei első alispán 25 frt. 5 kr. Pozsonymegyei első alispán 5 frt. 65 kr. Miskolczy Lajos bihari első alispán 19 frt. 20 kr. Esztergommegye 8 fr. 70 kr. Veszprémmegye 56 frt. Temesvárosa 27 frt. 54 kr. Veszprémi casino egylet 30 frt. Gróf Károlyi Alajos 50 frt. Gróf Festetich György 50 frt. Körmendi kasino egylet 7 frt. 50 kr. Bocz János torontáli főbiró 1 frt. Hátzky Kálmán Genesről 60 frt, Mezeritzky Péter 5 frt, Nógrádmegye első alispánja 17 frt. 96 kr. Adományok: Földvári Károly 10 frt. Kulcsár Mihály pötöndi esperes 5 frt. Zalka János győri püspök 25 frt. Ghyczy Kálmán 10 frt. Az előbbi közlemények kkel együtt összesen 3526 frt. 90 krajczár.

Az e hó 11-én a keszthelyi „Társaskör" által rendezett tánczvigalom, melynek tiszta jövedelme felo részben a „zalamegyei honvéd segélyző egylet" alaptőkéje növelésére, felo részben pedig a „Társaskori könyvtár" gyarapitására, továbbá, f. hó 15. a Keszthelyen alakult „Dalárda" alapja felsegélyezésére sorsolással egybekötve rendeztetett, e mai vigalmaink legszebb, legfényesebbjei közé méltán sorozható!*) — Egyesülve volt itt mind az, mit városunk s vidéke lelkest és szépet magában foglalni képes. Szépeinken kivül a „Georgicon" lelkes ifjai emelék a bál becsét, melyben a társalgás jelenleg fesztelen és mondhatni nyájas volt. Jelenben nálunk az osztatlan figyelem az országgyülésre és a honatyákra van függesztve. A gondos és értelmes civisek jobbjai komoly képpel olvassák a hirlapokat.. Epedve várják a testvérnemzetek egyesülésének nagy napjait és egy jobb jövőnek biztos remenyében öröm sugárzik szemeikben. Magyar tengerünkön még erős jégkéreg van. Heti vásárinkban szembetünőleg több az eladó, mint a vevő. Annyi a szép eladó leány is, kiknek szemében a szerelem lakik, mint a kék égen a csillag. Furcsa nép ez a mi népünk, hölgyét is veszi, paripáját is veszi, azért van aztán a házasságban annyi veszteség. Azonban kérem a nyájas olvasót, ne tessék ezt megszólásnak venni, mert éjjel irom e sorokat; minthogy az éj biztositéka az álomnak, és igen természetes, hogy ennyi bál után aludni szeretünk, levelemet Morpheus ur volt szives helyettem befejezni. Majd ha fölébredendek, szerkesztő ur engedelmével, ujra bekopogok.

Sz. Aurél.

— Tisztujitás. A nagykanizsai tisztujitás f. febr. 17-én következő eredményuyel folyt le: Polgármester: Halvax József, Törvénybiró: Gózony Ferencz. Törvénytudó tanácsosok: Wlasits Edé, Koch Adolf — egyuttal főjegyző. Aljegyző: Bistricsányi Ignácz. Tanácsosok: Vagner Károly rendőri tanácsos, Weiss Manó, Gáspár Ferencz Neustadl orvos, Kollaríes János. A számadás és kezelési hivatalokban levők, kik választás alá nem estek, tisztjeiket folytatják. Szállás biztos: Plichta Károly, Kamarás: Bartos János. Pénztarnok és adószedő: Tsausner Henrik és Oszeszly Aurél. Erdőmester: Botti Károly.

Nagy-Kanizsa város képviselőinek névsora: Albanich Flórián, Axonti György, Ács János, Babochay János, Blau Pál, Buvári Ferencz, Bernandics Ferencz, Berányi József, Blau László, Föt. Berzsy Elek, Benczik Ferencz, Bolus József, Brunner Ignácz, Czápári József, Csemits Károly, Darás Zsigmond, Engländer Lajos, Ebenspanger Manó, Ekker Antal, Gödörházy István, Fürst Simon, Fesselhofer József, Fischer József, Friedenthal Jakab, Franosics József, Guttman S. H. Hegedüs József, Hauser János ifj. Horváth János, ügyvéd, Harsai György, Halvax Károly, Herczeg György, Kaan Károly, Kiss János Koch Mihály, Lövinger Izrael, Löwy József, Martinkovics Károly, Mayer József, Muraközy József, Markbreiter Jakab, Nagy Ferencz, Nagy Károly, Nusecz János, Plaszer Ignácz, Pavics János, Pressburger Jakab, Pollák Fülöp szabó, Rosenfeld Sándor, Kis Ignácz, Rosa Ferencz Rosenberg Izrael, Reiz Antal, Reichenfeld Markus, Rottman György, Sarecz György, Samu József, Schertz Albert, Stern J. M. Stern Kázura, Somogyi Henrik. Seitl János, Szücs József, Szommer Sándor, Szivos Ferencz, Tárnok Alajos; Tóth Lajos, Tersánczky József, Tánczos Gergely, Volf István, Velisch Samu, Weisz Samu, Vas Károly, Volheim Ernő, Valbach Mór, Vlasics Antal, Veisz H. I, Virág József, Vilsmayer Mark, Blau József, őr. Horváth József.

— Kenyérből készült óra látható Nagy-Kanizsán a „Korona" vendégfogadó egyik szobájában. A kivitel szép és a türelem jutalmazott; fogságban készült.

— Szép adomány. A nagy-kanizsai czizmadia-czéh, mint lapunk első czikkében olvasható, a helyben létesitendő realgymnasium épitési költségei fedezésére 400 frtot szavazott meg és biztositott. E szép és nemes szivü adomány önmagában hordja az elismerés édes érzetét, mindemellett nem mulasztjuk el különösen meg nem emlékezni e körülményről. Adja Isten, hogy a tisztelt czéh érdemes tagjai sokszor és sokáig élvezhessék a családi és honpolgári örömet, melyet gyermekeik okozandnak az által, hogy a tudomány e szentélyében földi életük kiesbitésére e hiterkölcsös müvelődésükre önmaguknak szorgalmas méh gyanánt alapos ismeretet gyüjtögetve, magasb fokú szellemi képzést nyerendenek. Körünkben csak az haladhat biztosan előre, ki minél szélesb és alapos mérvbeni tudományos készülettel bir s ha ez jelenben már elismert tény, mennyivel inkább életkérdés a jövőre nézve!

— Az izraelita értekezletre báró Eötvös József közoktatásügyi minister által meghivott egyének névsora közt örömmel olvastuk Nagy-Kanizsáról Löwy József ur nevét, ki a szabadelvüség egyik higgadt előharczosa, s nem nyilvános lárma s meggondolatlan kifakadásokkal, hanem szerénységgel párosult tettekben tesz és hat.

— Kérelem. Kérjük tisztelettel előfizetőink közül azokat, kik lapunkat nem gyüjtik össze, hogy az idei, különösen a 6 ik számot használatunkra bocsátani szivesked jenek.

— A nagy-kanizsai két egyesült casino febr. 20-án választmányi ülést tartott, mely alkalommal egy 5 tagból álló bizottmány küldetett ki, hogy egy nagyobbszerü épitkezési tervezetet készitsen, és egy négy tagu bizottmány az alapszabályok újabb kidolgozására.

— Bucsúztató. Szomorúan jelentjük, hogy journalistikai pályánk különben is mesterségesen csinált tövisei után az illatos és bájos rózsák hervadt levelei után csupán tövisei maradnak nekünk, a mennyiben a báli tudósitások elmaradnak, a farsang végét éri! E szomoritó körülményt már éreztetni kezdék e lapok felelős szerkesztőjével, és akarván csipdesni tövissel, valamely üvegházban nemde? Ah dehogy! kereskedelmi casinoban, a férfiak szorakozó helyén, a finom társaséleti eszmecsere, annyi sok szép és nemes inditvány születés helyén, mégpedig a nyelv tövisével; mely veszedelmes növényt Rosenfeld Adolf ápolván, fejlesztvén, csodaszörnyként dicsekszik velo. Gyönyörű, nem irigylendő tulajdon! Uram, uram, Rosenfeld uram! napjainkban nem elég ám, hogy sok, sok, sok pénzünk légyen, hanem müveltség, finomság, emberies bánásmód az, mely a tiszteletet megszerzi és biztositja, különben a durvaság, gorombaság, fajankóság vagy neveteséget, vagy megvetést, megvetést és ismét megvetést arat! —

*) Ujabb tudositás szerint a tiszta jövedelem 200 forint. Szerk.

— A lasnaki kápolna mellett február 21-kén egy újonszülött gyermek hulláját találták fel; a köszivű anyát nyomozzák.

Irodalom.

— Mai számunkhoz van mellékelve egyik tevékeny s tehetséges munkatársunk Hajgató Sándor előfizetési felhivása „Kikelet" czimű költeményfüzérére. E költemények nagyrészt eddigelé már megjelentek, főleg lapunk több izben közlött belőle, azért t. olvasóközönségünk előtt ismeretesek. A fiatal szerzőre nézve, kitől e téren sok szépet várhatunk, buzditás leend, ha minél nagyobb pártolásban részesülend. A husvétra megjelenendő munka előfizetési ára 80 kr. A kiállitás minden várakozást fölülmul. Ajánljuk t. olvasóink figyelmébe.

Somogy-megyei hirek

— Lengyeltóti, febr. 17. T. szerk. uri — Jótékony czélu táncz vigalmunk e hó 15 én fényesen megtartatott. A helybeli és vidékünkről összejött mindkét nembeli vendégek száma mintegy 160-ra tehető; a terem nagyságahoz aránylag oly mennyiség, hogy majdnem csak szorosan férhetünk el. De ez mit sem vont le a jókedvüségből, mit a fesztelen otthoniasság általánossá tett. — Hölgyeink szépsége s az ahoz kedvesen illő, elegans magyar öltözékek ünnepélyessége, a jó zene és a müvelt izléssel berendezett decoratio mind oly öszhangzólag hatottak kedélyeinkre, hogy lehetetlen volt nem lelkesülni főleg a közös öröm felett, mely feltünően ragyogott. Szóval nagyszerü volt ez éj gyönyöreivel, miuöt csak ábrándos képzelem teremthet magának egy vigalomról; s azért feledhetlen emléke maradand minden résztvevőnek; emléke az uj polgárokkali testvéresültség szeplőtlen szeretetének is, kik a czél iránti kegyeletből számos megjelenésükkel szintén iparkodtak a kivánt eredményt biztositani. Ki volt a bálkirálynő? Ugy hiszem, legtöbbek véleményét osztom, ha P. Gizella kisasszonyt nevezem meg, ki bájaival minden tekintetben kitünt a diszes hölgykoszoruban. Ennyit táncz vigalmunk szelleméről. Ami a sikert illeti, a kegyes felülfizetésekkel együtt 300 frt. tiszta jövedelem maradt fenn a kis-berényi és hácsi tüzkárosultak közt kiosztatandó. S most nincs más hátra, mint forró köszönetünket nyilvánitani a haza és a megvigasztalt szerencsétlenek nevében. Fogadják azt a n. t. rendező urak! különösen pedig szivesen kezdeményező tek. Perlaky József helybeli tisztartó ur, ki mint felügyelő is mindent elkövetett, hogy a mulatságot lehető kedvessé tegye, s kinek a szünóra alatti szivélyes felköszöntések viszhangjaul ismételve kivánjuk, hogy őt, a minden szép és jóért nemesen buzgó hazafit az egek ura mindnyájunk örömére még igen sokáig éltesse!! Hajgató Sándor.

— A csurgói dalegylet f. évi febr. hó 24-én az egylet helyiségében dalestélyt tart. Belépti dij tagoknak családdal 1 frt., nem tagoknak fejenkint 1 frt. A dalestélyt táncz vigalom követendi.

— Szigetvár, febr. 1868. Mióta utolszor irtam Szigetvár már egészen más város, azóta a casinón kivül egy olvasó egylete is alakult még pedig tekintve, hogy egy éve sincs fenállásának, még is egy casinosan butorozott nagy és egy kisebb terme van, tagja lehet minden becsületes ember, kit egy tag ajánlatára a választmány befogad, s tagadhatatlan hatása van a kézmüves osztály szellemi kiképzésére, kik most nem kénytelenek korcsmározásba keresni szórakozást. — 14 lapot tart, melyek közül 12 magyar, 2 német, s igy régebben fenálló casinót majd nem elérte, melynek 12 magyar 4 német lapja van. Mivel farsang van, megemlitem, hogy a casinó febr. 8-án fényes táncz vigalmat rendezett, melynek az alapitandó korházra szánt tiszta feleslegje mintegy 140 frt. tesz. Az olvasó egylet is adott egyet szintén felerészben a korház javára f. hó 15-én. Ebből láthatja szerkesztő ur, hogy kórházunk is akar lenni, s lesz is. Vasutunk készen lesz a nyárra, no akkor mi is, összeköttetésbe jövünk a nagy világgal. Csak azután meg köszönje: nem ön, hanem a világ. Különben a vasuti munkálat a vidékre eddig is már azon jó hatással volt, hogy kis, pénz forgalmat okozott, mihez az is járult hogy mindennek jobb ára lévén, a munkás nép könnyebben jutott pénzéhez. P. P.

Halálozás. Inke, februar 13-án 1868. Tisztelt szerkesztő uri Nem oly könnyü egy bucsuvét a szép gyermekkor napjaiban, nem oly könnyü lemondani az életről, habár sokszor fájdalmakat szül, — és oly kedves leélnünk azt, mit a rendeltetés egy perczben megtagad és bucsut mondat velünk! Egyetlen sóhaj és Isten veletek!., Ily szomoru esetnek valánk tanui folyó hó 13-án a kérlelhetlen halál elragadta szeretteit köréből a leggyöngédebb virágot az egyetlen szülői örömet; Mezőszegedi Szegedi Effiquonia kisasszonyt élte 5-ik évében, a szerető szülők fájdalmait enyhitse azon jó öntudat, a siron tul kedves leend a találkozás egykoron. A boldogult testemei folyó hó 15-én Vasmegyében Acsádon a családi sirboltba tétetett. Az elenyészhetetlen világosság fényeskedjék neki! N.

— Eljegyzés. Mint értesülünk, de a „P. Lloyd." szerint is a szépremény ü ifj. Nádasdy Ferencz gróf, Komárommegye örökös főispánja gróf Nádasdy Lipót egyetlen fia eljegyezte magának Somogymegye egyik legtelkesebb s honleányi erényekben tündöklő bájos hölgyét gróf Zichy Ilona urhölgyet. Aldást kivánunk a szent frigyre!

— Bosszu. Mint értesülünk Horváth Gyula ur őnagysága inasa Beloznán a szobaleányt bosszúból agyonlőtte.

Sopron-megyei hirek.

Sopron, febr. 20. 1868.

Ma 20-ra a casino helyiségeiben a jogászok és hivatalnokok bált rendeznek, mely az idény minden báljainak legfényesebbikévé vállni igérkezik.— Farkas Miska jeles zenekarával lett lefoglalva; — a meleg ágyak, a fakasztó üvegházak, a mesterkélt parkok kizsákmányoltatnak; a nőiszabók kezei telvék munkákkal; — a hozzájárulhatási összeg 20 forintban állapittatott meg. Szombaton, 22-én a casino termeiben lesz szinte az évek óta annyira szeretett dalárdakoszorú is rendezve. Az ember látja, mennyire egymásra sietnek az élemények, szja, a farsang végéhez közelg!

Egynehány nap előtt az itteni vámhivatalhoz a tiz hónappal azelőtt egy innen Sorbiába kiköltözködött orvos czime alatt Belgrádba feladott ládacska vissza érkezett, mert ott kézhez nem szolgáltathatott. A vámhivatal igen természetesen a ládacskát hivatalos eljárás végett felnyitotta, s képzelje csak valaki a hivatalnok meglepetését: a ládacskában fürészpor közé jól elhelyezve s megőrizve volt egy nagy üveg, s ebben a nagy üvegben egy körülbelül hat hónapos gyermek hullája a szesz által tökéletesen megóva. Ezen esetről a bejelentés azonnal megtörtént a városkapitányi hivatalnál; — a ládácska küldöjére nézve a vizsgálatok folyamatban vannak; — miután ugy hiszik, hogy a küldeményben feltalált névtelen levél a tettes nyomára vezet. Az egész város kivánesi ezen titokteljes esemény kifejlődésére.

= Folyó hó 15-én a casino helyiségekben megtartott a kereskedők- s iparosok bálja ez idénynek tagadhatlanul a legfényesebb vigalmai közé számitandó, és annyira látogatott volt, hogy a casino helyiségei csak alig fogadhatták be a mulatni vágyókat.

= Sopronban legközelebb az iparos élet kamatozó tevékenységet mutat fel; ugyanis: Ullein ur egy gőzpilát [gőzfürészmalmot] épit, melyet már eddig is nélkülözni nagyon érzékeny hiány volt.

= Szapora istenáldás A „H." szerint Egyeden a napokban egy szegény asszony három gyermeket szült, kinek eddig is négy apró csemetéje levén ez által a családi gyermekvilág egyszerre hét tagra szaporodott. Mind a három ép és egészséges mint a makk. A kis háromságot, mint értesülünk, Gróf Batthyányi Gézáné ő méltósága vette áldásos pártfogása alá. Itt önkénytelenül is eszünkbe jut a „Mihály dalnok" (Lonkaytól) czimü versnek, az agglegényeket illető, azon refrainje: „Házasodjék még, mint Isten rendelé, a nem borul enyészet magyar nemzet fölé!" —

Vas-megyei hirek.

* Gróf Batthyány Lajos özvegyének Vasmegye Honvédegylete a következő köszönő levelet küldött: Méltóságos Grófnő! Azon szent kegyelet, mely méltóságod honleányi lelkében mint veszta tüz, olthatlan lánggal ég ismét jelentkezett azon kegyes felsegélő adományában, melylyel a nemzet rokkant harczosainak felsegéléséhez járult.

Kétszeres öröm s hálával fogadta Vasmegye Honvédegylete a felsegélendők nevében a könyör adományt, mert mig egy részről az alap növekedett, más részről alkalom nyujtatott neki némileg leróhatni azon köszönetet, melylyel nem csak az egylet, de az egész haza tartozik a nemzet egyik legnagyobb vértanuja özvegyének. — Fogadja tehát méltóságod kegyesen hazafiui üdvözletünket, melylyel lenni megnem szününk Méltóságodnak Szombathelyen, 1868. február 18-án, mély tisztelője, Ujvári István honvéd alezredes, Vasmegye honvéd egylet elnöke.

* Ifju Nagy Sándor urat Vasmegye Honvéd egylete szinte a következő köszönő levéllel tisztelte meg: Nagyságos Nagy Sándor urnak! Ha valami van az életben, mi a nemes szivet lázas dobogásba hozza, mi a lélek fenségét dicsfénynyel környezi, bizonnyára nem más, mint a haza szeretet, s a nemzet mult dicsőségének emléke iránt őrzött kegyelet. E nemes jellem ismételve nyilvánult Nagyságod személyében akkor a midőn saját nemes ösztönétől indittatva oly szép öszeggel járult rokkant harczosaink felsegélyezéséhez. Meghatottan fogadtuk a nemes ajándékot, mely annyival is inkább felköltö lelkünkben a tiszteletet, mert Nagyságod, ki ama nagy idők eseményett ifju koránál fogva csak a történelemből ismeri, s e nemes tett csupán a magától ébredő szent érzés sugallatának kifolyása volt. Fogadja tehát Nagyságod a béna honvédek nevében az Egylet hálás köszönetét, melylyel maradtunk Nagyságodnak. Szombathelyen 1868 ik évi februar 20-án igaz tisztelője Ujváry István, mk alezredes, Vasmegye honvédegylet elnöke.

* Piquo, niquo. T. Smalkovits urnőnek f. hó 16-án tartott zártkörü táncz vigalma a legsikerültebbek egyike volt, melyek mint ilyenek létezhetnek: mert a nevezett urnő estélyén csak is a haute crème volt jelen és nevezetesebb családok gyermekei, valamint az intézet növendékei. — A házi ur szerepét Főtisztelendő Sebessy premontrei kanonok, mint intézeti vallás tanár viselte. — Két teremben folyt a táncz az egyikben a gyermekek, másikban az ifjuság, — a katona tisztek közül is többen jelen voltak: Szállott a zene reggelig, Vajda kezében az a száraz kis fa darab ugy jajgatott, mintha nyuzták volna, — csak ugy lógott azon a vonyon a Böszörményi s a „Csömötei szabó de megjárta" csárdások. — Ejféltájban a lucullusi asztalokat foglaltuk el, s az üveg és sodor barricadok voltak a roham első tárgyai, melyek nagy számok daczára az ostromlóktól rövid ellentállás után elfoglaltattak, — a kedves házi kisasszony, ki örökös thea készitéssel foglalkozott kedves mamájával oly jó izü örömét nem titkolhatta el jó étvágyunk felett, mulattatott és felszolgált egy iránt, — csak az csudálni való, hogy oly apró teremtésben hol férhet el az a nagy szeretetre méltóság. — Világos reggel volt mikor az utolsók elhagyták a termeket.

* Országos vásárunk 18-ik februárban tartatott meg, — oly ritka nagyszámmal egybegyüllt ember tömeget és vásári czikkeket, mint ma, rég nem láttunk, — különösen feltünt a vonó marha drágasága, mig aránylag a vágó hizott ökrök sokkal olcsóbban keltek; — igen ohajtandó volna, ha a husár valahára 22 xrol lejebb szállittatnék.

* Ritka nemes tett. A f. hó 18-án kis Czellben a honvédek javára tartott fényes táncz vigalomra Sitkei idősebb Nagy Sándor ur ő Nagysága 1050 ft. o. é. fizetett egy belépti jegyért. — Le a kalappal uraim e jellem előtt, mely egy, ez ideig a maga nemében, — mig e nemes áldozatkészség legszebb példáját Clio bevésendi a történelem lapjára, addig is szivünkbe hordjuk a hála és tisztelet érzetét.

* Büvészet. Kövessy Ede magyar büvész, s Árad városa diszpolgára f. hó 19-én Szombathelyen honvédek javára, valamint az aradi 13 vértanu emlékszobrának felállitására büvészi eladást tartott.

* Vasvár febr. 15-én 1868. Ma reggeli 3 órakor az egész kis város rozsaszinü fényben uszott. Megkondult a vész harang, tudtára adandó a lakosságnak a tüzvészt; bár nekem nincs sok félteni valóm s én is elmondhatom a híres bölcsesel hogy: „Omnia mea mecum porto"; de mivel énünk és az emberiség iránti kötelmeink parancsolják, veszélyben rajtok erőnk- s tehetségünkhöz mérten segiteni, siettem én is a tüzvész szinhelyére. Sajnosan kello tapasztalnom mily elfogult az emberek többsége, alig csoportosult néhány, s a azok is összedugott kezekkel bámulták, szóval az egész tüzóltás kellő rend és fegyelem nélkül történt. Hogy az egész utcza lenem égett, nem az oltók buzgalma, — hanem az akkor uralkodó legynagyobb szélcsend az előtte való naponi esőzésnek tulajdonitható. Leégett két ház, két pajta, egy istálló a benne levő marhákkal együtt. Az égő házban feledett kis gyermekeket, csak nehezen tudták a már füsttel telt szobákból kihozni. Alkalmilag látom itt megjegyezni, miszerint az oly szegények, akik a tüz által mindenöktől megfosztattak, bármint iparkodjanak is, sohasem képesek magukat regresérozni. Üdvös és óhajtandó volna! hogy akiknek a véletlen minden szorgalom mellett egyszerre a koldusbotot nyujtja, azokat embertársaik annélkül hogy ez nekik áldozatba kerülne fölsegélnék. Ami pedig könnyen elérhető volna: ha valamely járásban a tüzeset oly ártatlan áldozatai vannak, akik mindenöktől megfosztatva a szó szoros értelmében földhöznragadtaknak nevezhetők, az illető biróság a járásban minden adókötelesre csak 10 krajczárt is vetne ki, s annélkül hogy ezt megéreznék, az emberiség legszebb kötelességét gyakorolva, hány szerencsétlen embertársuknak törölnék le véres könyeit?! — *) Tán t. olvasóim e nézetet téves-, és czélszerütlennek fogják tartani, ám legyen! De szentesitse ez egyéni nézetemet az: hogy én bár mint igénytelen porszem a szerencsétlen emberiség ügyét szivemen hordozom, — akit a sors akkor is sujtott, midőn szegénnye teremtett, hogy a sorsüldözötteket a legbensőbb résztvéttel nézzem, s netudjak rajtok segiteni!!

* Egy körmendi bankó hamisitó társaságot fedeztek fel legközelebb. Egy fényképész photographirozása után készültek a bankjegyek. Zalaegerszegen jöttek nyomára. 4-en vannak befogva. Jövőre többet

TÁRCZA.

SZERB NÉPDAL.

Hányszor mondták már neked te kis leány,
Hogy ne menj el vizért a legény után;
Hideg a viz azután meg messze van,
Egészen a szabadkai határban.

Azt is tudod, hogy bolond az ifjuság,
Magát könnyen engedi vigságnak át.
Tudom, öreg anyád is haragudnék,
Hogyha sokáig hoznád hideg vizét.

Azután az udvart nem söpörted el.
A leányka kedvesének igy felel:
Oh kedvesem, hallgasd mit mondok neked:
Három solymom van s igy beszélnek ezek. —

Az egyik estve, a másik éjfélkor,
A harmadik pedig hajnalban igy szól:
Az első estvénként azt mondja nekem:
Öleld kedvesed, de szép csendesen.

A másik éjfélkor azt mondja nekem:
Öleld kedvesed, de szép csendesen. —
A harmadik hajnalban igy szól nekem:
Váljatok el egymástól szép csendesen.

Öreg anyád elhagyta a fekhelyet,
S hozott is már a patakból friss vizet,
A hidegviz ott benn áll a konyhában,
Öreg anyád ott benn van a szobában.

SPITZER JÓZSEF.

*) Helyeseljük, ám de magunknak is lehet a véletlenre gondolva, szorgalmunk gyümölcseiből néhány forintot évenkint megtakaritani, biztositván a vagyont, sőt vagyon nem létében aggnapjaink nyugalmát is megszerezhetjük, mint mindez épen most tárgyaltatik lapunkban a „Haza" biztositó társulatról irt czikkben. Jó volna, ha e czikksorozatot a nép minden rétegében olvasnák! Szerk.

Nyilt posta.

— P. P. Szigethvár Bocsánat a kivonatos használatért!

— K. J. Jánosháza. Ugy cselekvénk, fálávra jegyeztük elő.

— V. J. Keszthelyre. Ujolag készséggel megküldöttük.

— B. E. Hahót. Háromszoros vivát!

— I. F. Pest. Hatásos levelét köszönettel vettük.

Piaczi helivásár és keletárok.

NAGY-KANIZSÁN, február 21-én, 1868-ban.

Alsó-ausztriai mérőnként.

Termények: Buza 83—84 fontos 6 frt. — kr. 85—86 fontos 6 fr. 46 kr. 87—88 fontos 6 fr. 60 kr. Rozs 78—79 font 4 ft. 25 kr. 79—80 font. 4 fr. 50 kr. Árpa serfőzőnek 70—71 fontos. 3 fr. 15 kr. 71—72 3 frt. 25 kr. Árpa közönséges 65—66 fns. — fr. — kr. 67—68 fns. — frt. kr. Kukoricza 3 frt. 30 kr. Kukoricza olasz (csinquantin) — forint — krajcz. Zab 45—47 fns 1 frt. 70 kr. 47—48 fns. 1 frt. 75 kr. Pohanka 66—68 fos. 2 frt. 80 kr. 68—70 fontos 3 frt. kr. Paszuly fehér 5 frt — kr. Paszuly tárka 3 frt. 90 kr. Gubó elsőrendü 16 frt. — kr.

Lisztek: mázs. Királylisztt 0. szám 15 frt. 50 kr. Lánglisztt mázs. 1 sz. 15 frt. — kr. Lánglisztt mázs. 2 sz. 14 frt. 50 kr. Zsemlelisztt 3 szám — frt. — kr. Zsemlelisztt 4 sz. 14 frt. — kr. Konyérlisztt 5 sz. 12 frt. 50 kr. Konyérlisztt 6 sz. 11 frt. 75 kr. Kony.-l. m. 7 sz. 11 frt. — kr. Kony.-l. m. 8 sz. 9 frt. 25 kr. Rozslánglisztt m. 1. szám 10 frt. — kr. Rozslánglisztt mázsája 2. szám 8 frt. 50 kr. Kukoriczalisztt m. 5 frt. — kr.

Czikkeink sürgős volta miatt szokott rovatainkat kénytelenek voltunk kihagyni.

SZERK.

Felelős szerkesztő: **Wajdits József.**

Wajdits József kiadó-, lap- és nyomdatulajdonos Nagy-Kanizsán

Nagy-Kanizsa. Hetedik évfolyam. 9. szám. február 29. 1868.

Zala-Somogyi Közlöny

Kiterjedve

SOPRON- és VASMEGYÉKRE.

Vegyes tartalmu hetilap

a szépirodalom, kereskedelem, ipar, gazdászat, tudomány és müvészet köréből.

Megjelenik: mizden szombaton, egész iven. Szerkesztői iroda és kiadó hivatal: WAJDITS JOZSEF könyvkereskedésében.

Előfizetési föltételek: Helyben háshoz hordással és vidékre postán küldve: Egész évre: - 6 frt. — kr. Fél évre - - 3 „ — „ Évnegyedre - 1 „ 50 „

Hirdetések A hat hasábos petitsorért 1-ször 7 kr. 2-szor 6 és minden további beiktatásért 5 kr. Bélyegdij minden egyes beiktatásért 30 kr. A „Nyilt téren" egy petit sor beiktatási dija 15 kr.

Hirdetéseket elfogad: N.-Kanizsán: a KIADÓ-HIVATAL. Pesten: ZEISLER M. Bécs-, Hamburg-, Berlin-, Majna-m.-Frankfurt- és Bázelben: HAASENSTEIN & VOGLER. Lipcse-, Bern-, és Stuttgarthan: SACHSE & TÁRSA.

A n.-kanizsai realgymnasiumnak részint alaptőkéje, részint épitkezési költségei fedezésére újabban adakoztak.

(Folytatás.)

Ngos Palini Inkey Lajos ur készpénzben 100 frt.

Mantuanu Rezső ur földt. ment. kötvényben 100 frt.

T. Ujváry Illés ur gyüjtött Nagy Kanizsán: Mattosch Jósef, Fischer Jósef, Gödörházi István, Benesik Ferencz, Nagy Ferencz, Csizmadia Ferencz, Gudlin Ferencz, Márkovics György, Imrey Ferencz urak egy—egy 100 fr.

Hencsey Anna kisasszony 100 frtot.

Nagy Károly, Rothman György, Stern Károly urak egy—egy 50 frt.

Pavics János 25 frtot. Magánkötelezvények utáni — évi kamattal a tanárak fizetéséhez járulni kötelezték magukat.

Rátz Antal orvos ur 200 frt.

Neusziedler János fővadász ur Inkéről 5 forint.

Klucse József 5 frt.

Koch Mihály ügyvéd ur 100 frt.

T. Barcza Sándor zalamegyei 1-ső alispán ur 100 frt.

N. Inkey József ur 200 frt.

N. m. Báró Sina Simon ur 200 frt.

N. Simon Vincze csornai prépost ur 50 frt.

Csikasz János szentmihályi plébános ur gyüjteménye 21 frt. 50 kr.

Berényi Frigyes ur Tapsonyból 10 fr.

Korpavár község 3 frt 80 kr.

Langviz-község 5 frt. 40 kr.

Homokkomáromiközség 3 frt. 70 kr.

Esztregnei község 5 frt.

Némethszentmiklósi község 5 frt. 50 kr.

Füzvölgyi község 2 frt. 10 krajczárt.

Valamint a kegyes adományzók, ugy a gyüjtők fogadják nemes szivü jótetteikért legőszintébb köszönetünket s midőn ezt nyilvánosságra hozni kedves kötelességünk, el nem mulaszthatjuk kijelenteni, hogy a nagykanizsai realgymnasiumi épület nagyobbitására szolgáló előleges intézkedések megtétetvék; a tavasz beköszöntével az épittetés is megkezdetik, mirenézve valamint az épitkezési költségek fedezése, ugy az iskolai alap növelésére történő kegyes adományok folyton elfogadtatnak s hálás elismeréssel nyilvánosságra hozatnak.

A tanügyi bizottmány nevében:

TÁRNOK ALAJOS m. k.
alelnök.

(Folytatása következik.)

Tervek Nagy-Kanizsa jövőjéhez.*)

II.

Közeledik azon időszak, melyben városunk a szép Velenczéhez igen hasonlit, csak az kár, hogy utczáinkat fekete tenger boritja, mely sürübb hogysem rajta gondolákkal közlekedhetnénk. Ezen szép tavaszi korszak, melyben szálitással járó munkát végezni, utazni, vagy unalmunkat sétálással üzni, hijába próbálnánk, igen alkalmas arra, hogy csendesen elmélkedjünk sárözönös állapotunk korszerütlen és káros volta fölött és erőket koholjunk, hogyan lehetne segiteni magunkon, ha akarnánk.—

Azon erővel és költséggel, mely egy éven át megtakarittatnék, ha a vasuttól városunkba jó uton 20—30 mázsát lehetne szállitani a mostani 4—8 mázsa helyett, ez egész ut hosszában a legjobb granit kocskakövezet volna kiállitható; azon vám fejében, melyet mindenki szivesen fizetne, ha a kórház-utczán életveszély nélkül mehetne végig, nemcsak kövezetet, de ép oly hosszu hidat is lehetne épiteni; azon csizmák, czipők, és ruszályok értéke, melyeket rögös járdánk tönkre tesz, egész város szegényeinek ellátására elég volna. Ez nem tréfa avagy éloz, hanem szomoru valóság; tessék csak egy kissé utána számitani.

Elismerem, hogy utaink képtelen rosszasága egyrészt eddigi nyügöző belviszonyainknak tulajdonitandó, mig Kis-Kanizsa azzal felelt, hogy a kinek utunk nem elég jó, fogjon be négy lovat; mig a lakosság tehetősb része, mint izraelita, elzárva volt a közügyektől addig erősen nem haladhattunk; az is világos, hogy nehéz nálunk jó utat csinálni; de mi tagadás benne az akarat és erély, a szorgalom és értelem hiányos volt.

Épen egy éve, hogy a korház-utcza kikövezése nyilvános árlejtés utján biztosittatott, a költség fele az inséges alapból volt födözendő, a város nyerhetett volna ily módon 6—8000 forintot, — és mégis abban maradt az egész. Mult ősszel egy darab csatorna készült a fapiaczon, ez igen helyes, hanem hogy fölibe járdát csináltak és két oldalt számtalan kerékvető fát alkalmaztak, az már mégis luxus, midőn a járdának se kezdete, se czélja, se vége, és a sok drága czöveknek alig van más feladata mint ember és ló oldalbordáit folyvást feszegetni. Ezeket csak például hozom fel, hogy ne lássék alaptalannak azon vakmerő állitásom, miszerint eddig rendszerünket kritizálni igen könnyü, és szükséges is.

Régi krónikák szerint, „ponunt lutum super lutum et dicunt viam." elődeink sárt sárra halmoztak és nevezték vala utnak; mennyivel cselekszünk mi helyesebben mikor murai laza kaviosot hordunk feneketlen utainkra, s azt hisszük ezzel mindent jól végeztünk; és ha már Árpád korában rőzsét raktak össze és ezt hivták hidnak, mennyit haladt azóta csatornázási iparunk, melynek remekei nyitott árkok és a járdákat átszelő ferde tölgyfapallók? — Tisztelem a régi jogokat, az ősi alkotmányt, de már a technika terén mégis a haladást és ujitást bátorkodom ajánlani és mindenek fölött azon elvet, hogy többet észszel, mint erővel,

Az utépitésnél első tényező a talaj, második a burkolatanyag.

Talajunk a lehető legroszabb, homokos agyag, más szóval iszap, mely a vizet hamar beveszi, soká megtartja és általa egészen kásává ázik. Nehéz tehát az utépités, kiváltképen mert kásává ázott alapon semmi burkolat meg nem áll, és a mint tapasztalásunk bizonyitja, kavics, tégla, ló, kocsi elsüllyed. E nagy veszedelem ellen csak két orvosság áll rendelkezésünkre; vagy a sár fölé oly vastag szilárd burkolatot hordani, melyen át a kerekek nyomása nem hathat, vagy a mit inkább ajánlanék s a mit eddig nem próbáltunk: a sár képződését vizhatlan burkolat által meggátolni.

Burkolatanyagunk murai vagy drávai gömbölyü kavics, melynek kiváló rosz tulajdonsága, hogy a vizet rögtön átereszti és egymáshoz legkevésbé sem tapad. Két lábnyi vastag ily kaviosréteget egy sulyosabb kocsikerék könnyen átszel, 3—4 lábnyit behorpaszt és kimélyit, ha pedig régi szokás szerint 3—4 hüvelyk vastag kaviosréteg jön az utra, ez 3—4 nap alatt nyomtalanul alásüllyed: hogyan legyen igy jó utunk?! Tétetett kisérlet téglaburkolattal is, eredménye kielégitő, és még jobb volna, ha a téglák nem szárazon, hanem malterba rakattak volna; miért nem alkalmazzuk e modot, talány előttem, de talán még jobbat is lehet kigondolni.

Egybevetve talajunk és kaviosunk sajátságait, gyökeres javitás gyanánt csak is a vizálló mésznek mindenütti alkalmazását ajánlhatom; ez lesz vizkórságos állapotunk egyetlen sikeres gyógyszere, melynek mikénti alkalmazását röviden leirni megkisértem.

Az uj ipartörvény érdekében.

Sopron, 1868. januar hóban.

A hazai ipar, vagy tulajdonképen az iparállapot egész országszerte mozogni kezd, anélkül, hogy mi a kijelentnek látszó törekvési czél által valami különösen épülhetnénk.

A legtöbb nagy városban, hol a sajátlagos ipar otthonos, az iparüző testületek emlékiratokat, kérvényeket készitnek, melyek általán több, kevesebb nyiltsággal, és szinlett nyomós okokból a veszedelmes kinövésü avult czéhrendszer visszaállitása mellett emelnek szót.

Az igaz, hogy hazánkban az iparállapot nem épen rózsás! de ezért forduljunk még is el azon nézettől, mintha a régi czéheknek minden lényegtelenségükkel együtti visszabehozatala iparunkat kedvezőbbé alakithatná át.

Az elszomoritó jelenség okai kevésbé találhatók fel a mai ipartörvényekben s legkevésbé lehetnének elháritható a létezett czéhügy felébresztése által, keresnünk kell azokat leginkább a jelen követelményeinek megfelelni kellő közlekedési eszközök hiányában; a tetemes államadósság miatt folytonos növekedésben volt adóteherben;—az e miatt mindig összébb s összébb aszott fogyasztási képességben; a közigazgatási, a politikai s törvényes formáknak a rövid évek sorával aránytalanul sokszoros változataiban; — az ezekkel karöltve járó jogbizonytalanságban; — az előbbi kormányrendszer alatt bekövetkezett országgazdászati érdekek teljes elhanyagolásában; — az évek termelési mostohaságában; és még egyebekben.

A rosz állapoton azonban egy életre való népgazdászati politika, kedvező évek, s a társulati hatalmas szellem még segithetnek, de nem szabad, hogy a müipar terén vele természetszerü kifejlődésnek, általános elméleti alaptételek után hozott, s a mi gazdászati viszonyainkkal ellentétes ipartörvények és közigazgatási rendszabályok utjában álljanak, s a legjobb törekvéseket meghiusitsák.

Ilyeneknek kellene feltétlenül kijelentenünk az ipartörvényekbe netán beférkőzhető, a régi czéhrendszer mellett annyira gazdag sorozatu tiltakozó rendszabályokat, s pedig annál inkább, mert éveken keresztül a hatályban volt, s még levő osztrák ipartörvény alapján sokszerü társadalmi, s magánjogi viszonyok szövődtek, melyeket megingatni, kivált egy alkotmányos államban, legkevésbé sem szabad; — különösen, s főkép pedig azért, mert iparunk, csak is az államszervezésnek megfelelő szabadság mellett képes diszleni s erőt nyerni.

Mi nem csak, hogy nem akarjuk magunkat az osztrák iparrendszer védelmezőjeül feltolni, s annak netáni tökélyt küzdeni ki, — ettől nagyon is távol állunk, sőt inkább annak egynehány igen jelentékeny hiányát rójuk meg; — a régi czéhrendszerrel szemközt azonban egy félre nem ismerhető haladást mutat fel; — mert még a czéh-

*) L. Lapunk mult évi nov. 2-án kelt 32-ik számát. Szerk.

rendszer egy önálló iparosnak a kebelébe felvétetett minden kigondolható módon megneheziti, s a mi több: többeknél azt az által elérhetlenné tette: mert képesek nem voltak a mestermü, a remek kiállitásával összekötött sok költséget; a remekmüben csakugyan felfedezett, vagy csak felfedezni akart hiányokért kiszabott pénzbüntetéseket, a kötelességbeli vendégelés terheit sat. viselni, minek egyedüli jutalma a várvavárt mesterlevél volt. Az uj ipar rendszer üzlete terén az egyéni munkásságnak egy majdnem korlátlan szabadalmat engedett.

Bár mennyire is méltassa azonban az ember a szabad kézmü iparnak erőre emelkedett alaptételét, a törvény életbe léptetési módját gáncsolni kell, mert ez készületlenül történt, még mielőtt az iparüzletekre hitelintézetek állittattak volna fel, mégmelőtt az iparos általán értelmi miveltséggel birt, hogy igy az anyag, és a szellem ezen két hatalmas eszközével felvértezve tusát fogadhatott volna el a kikerülhetlen versenynyel.

(Vége köv.)

A „HAZA“ életbiztositó bank.

(Folytatása.)

Vagyont igyekszik szerezni a bankár, a gazda, a tudós, tudatlan, szegény, vagyont a müvész, iparos, kereskedő, egy szóval mindenki, legyen bár magas vagy alacsony ágból született, mert tudja, hogy ha erre épitheti föl jövőjét, biztos alapon nyugszik az.

Ha anyagilag veszszük a vagyonszerzést, semmi kétség, hogy az nem a legnemesebb czélu törekvés; de ám ha azért iparkodunk vagyont szerezni, hogy az által szellemi függetlenségünk alapját vethessük meg, nem azért tehát, hogy egyedül életkényelmünk eszközeül szolgáljon, be kell vallanunk, hogy a czél megvan nemesitve.

Nem nagy fáradságunkba kerül, hogy tapasztalást szerezhessünk magunknak a felöl, miszerint sok egyén, szellemileg független, tudós, iparkodó értelmes, egyedül bölcs összes, fáradságos munkája és szorgalma után ép oly helyesen neveli gyermekét, mint akármelyik vagyonos; sőt sok esetben nevelése okosabb, előnyösebb és nemesebb is; ámde nemes fáradozásának csak akkor leszen áldásdus sikere, ha az Isten életét és keresetét még évek hosszu során át egészségesen föntartja de hány véletlen eset jöhet, hány nem várt szerencsétlenség, nem remélt veszély akadályoztatja meg nemes munkáját? egy sulyos betegség ágyhoz szegezheti, s egyszerre meg vagyon akadályozva eddigi működése terén; avagy egy hirtelen halál porba sujtja és a ma még gondatlanul élő család holnap már bűnak lesz áldozata és legjobb esetben nyomoru életük, ha egyebet nem is, elvesztette anyagi függetlenségét.

És ez az a borzasztó tudat, mely éjeken át nem bocsát álmat a családatya szemére, mely a legédesebb örüm közé is egyszerre, amint a jövő e bús sejtelme megjelen, ürmöt kever.

Igyekezzünk tehát magunknak biztos egyéni jövőt szerezni, igyekezzük jelen nyugalmunkat biztositani s ezzel függetlenségünket.

Az életbiztositás eszméje kétségkivül jótékonyság elméletéből lépett élethe ép ugy pl. mint a takarék-pénztár, vakok intézete, lelencházak, és sok más jóirányu intézet, melyek mind az államra, mind az egyéniségekre, mind végre magára az erkölcsiségre nézve messze kiható és kiszámithatlan jótékonyságuknál fogva megbecsülhetlenek; s ha bár az alapitók, a hosszabb ideig élők befizetett fölös filléreink némi nyereséget élveznek is, ki az, ki ezt irigyelje tőlök buzgalmuk s fáradságukért? s kérdem nem méltó-e a munkás az ő bérére? s kérdem van e szorgalmasabb munkás annál, ki mások boldogulása és boldogitása után igyekszik magu is boldogulni? S ha van intézet, melynek jótékony czélját lehetetlen el nem ismerni ugy bizonyára az életbiztositótársulatét csak a legelfogultabb vitathatja, de még az sem vitázhatja el.

Ki átnézia „Haza“ életbiztositó bank szabályait az egyszersmind azt is látni fogja, hogy a társulatot nem önzés vezérli, mert kiviláglik abból, hogy még a nyereséget is megosztja bizonyos összegig az elhagyottakkal, özvegyekkel és árvákkal.

Ha valaki biztositja életét, 30 éves korában bizonyos összegig pl. 1000 fr.-tig, ezen összeg, bár mikor történjék halála, ha a következő nap is, családjának kifizettetik. Azonban ha a rendes arányt vesszük is fel, mely szerint még 30 évig is élhet, évenkint befizetendő összege oly csekélyre van szabva, hogy — beszámitván a kamatok kamatját is — legalább is 25 évig kell még élnie, miszerint az az 1000 for. le legyen fizetve, mi családjának, mint föntebb is emlitém bármikor történendő halála esetén, rögtön és pontosan kifizettetik.

Igaz ugyan, hogy oly eseteknél, hol t. i. az egyén biztositása után még vagy 30—35, sőt 40 évig is él: a társulat nyer; de az is igaz ám, hogy a biztositás utánni hirtelen halálozások által e nyereség nagyon is ellensulyoztatik és mondhatjuk, hogy ugyancsak megapad, azonfölül, ha kedvez a véletlen a társulatnak azaz, ha a biztositók hosszuéletűek levén, számban sokkal fölülhaladják azokét, kik csakhamar elköltöztek, a tetemesbben megszaporodott nyeremény nem egyedül a társulat pénztárába szivárog, honnan bizonyos rész az özvegyek- és árvákkal megosztatik, mint föllebb előadtam.

Van-e tehát egyetlen eset, egyetlen árva ok, mit e társulat szemére vethetünk? Ezt csak a roszakaratu teheti, ki a legszentebb czélt is bemocskolja alávaló rágalmával. Ám itéljünk, de itéletünk legyen elfogulatlan; és ha az, akkor be kell vallanunk, hogy az életbiztositó társulat azon valóban nemesemberbaráti részvéte által, melynek következtében fölös nyereményének egy részét, mi különben őt jogosan és igazságosan illetné, megosztja az árvákkal és özvegyekkel, mig vesztesége esetében egy fillérrel sem követel többet fizető tagjaitól, hanem tartaléktőkéjétől fedezi veszteségét: a tisztán nyerészkedő hason vállalatok körén tul felülemelkedve, mint a nap a delelő ponton, culminal.

Igen — válaszol valaki — de hát ha keservesen keresett filléreim, miket magamtól és családomtól megvonva az életbiztositó társulatnál leraktam, ugyancsak bukása következtében elvész, én szegény mitevő legyek akkor? avagy megtéritik azt nekem? s hogyan, miután a társulat maga is oly állapotba jutott, melyben követelni tőle már csak azon egyszerü oknál fogva sem lehet, mert inkább a biztositók veszithetnek kevesebb összeget, mely veszteség őket ugy sem teszi tönkre, mint a társulat oly tömérdek összeget, melynek természetes következménye a koldus bot.

Ha csak ez az ok aggodalmadra édes olvasóm, ha egyedül ez riaszt vissza az életbiztositástól, ha egyedül ez hüti le buzgalmadat s szül némi ellenszenvet iránta ugy hiszem egy kis magyarázat és meg vagy nyerve a jó ügynek.

Az életbiztositó társulatnak ugyanis és pedig mindenek előtt biztos alapja, letett tőkéje vagyon, melyből tehát még ily szerencsétlenség esetén is az az illetők aránylag kárpótoltatnak; de másodszor s azt jól meg kell jegyezni, a számadások nyilván kezeltetnek, minek az a természetes következménye, hogyha észrevétetnék, miszerint a kifizetendő összeg felülhaladja ama megkiváutató pénzmennyiséget, melyet az életbiztositók leraktak, a társulat alaptőkéjét a szükséges arányos mennyiségig megszaporitja, mely szerint tehát a bukás nem következhetik be. Továbbá az so kevés lelki nyugalmadra szolgálhat, hogy e társulat részvényeseinek sorában, hazánk előkelőbb ismert családok neveit találjuk, hogy a kezelést szinte ismert tekintélyek vezetik, kikben ámbár már magukban is elégséges garantia vagyon, mindazáltal csak a legnagyobb nyilt ajtóknál tartott közgyülések és hirlapi jelentések és kimutatások ellenőrzése mellett müködhetnek.

Ime tehát nem vesz el a keserves keresménynyel megtakargatott öszvegecs ke, mert annak ujólag, még pedig hasznos birtokába juthatnak, e szerint az életbiztositó társulat minden esetben csak áldást osztó intézet.

De ez csak föltét volt s nem is lehet más, mert ha van közhasznu intézet, mely egyszersmind szilárd alapon is nyugszik; ugy e társulaté valóban sziklára vagyon fölépitve.

De mégis — kérem szépen — ellenveted ismét — csak ugy van biz a, hogy a befizetett összeg értékesithetlen levén ott hever a nélkül, hogy csak kamatját is élvezhetném, és ha pl. annyi tehetségem volna, hogy csak vagy 10000 forintig biztosithatnám magamat s élni találnék még vagy husz évig e 10000 forintot egészen befizetném, és reám nézve holt anyaggá válnék, mert nem értékesithetném, nem vehetnék belőle gyermekeimnek pl. egy kis fekvő jószágocskát, mig ellenkező esetben, ezen összegnek kiszámithatlan hasznát vehetten volna.

Erre mindenek előtt azt felelem, hogy könnyü már akkor argumentizálni, mikor a multat átéltük, mig az előtt mikor még csak jövő volt a mult is nagyon különös arról föltétesen okoskodni, miről bennünket senki sem biztosithat; ámde azért; eltekintve az ellenvetés helytelenségétől, és jónak tevén azt föl, hiszem, hogy kielégitőleg fogom azt megczáfolni.

(Folyt. köv.)

Heti szemle.

Február 28. 1868.

— Wilnában megkezdette az orosz kormány a lengyel birtokok eladását, mely kegyetlenségeo- és irtási szándokának koronája. — Kis-Kajdon egy gyermek született 4 kézzel. Néhány óráig élt. — A magyarország-gyülés marczius 9-én hivatik össze — A debreczeni Csokonai szoborra a bizottmány 3500 frttal rendelkezik. — Perczel Mór a delegatio albizottmányában inditványozta a gellérthegyi czitadella lehordatását. Jegyzőkönyvbe vétetett. — A győrvidéki gazdasági egyesület f. évi majus 13-án ekeversenyt rendez Zalka János püspök ő mga tákói birtokán. — Brassó is kutyaadót hoz be, a jövedelem a szegények felsegélyezésére fordittatik. — Türr Bécsen keresztül ismét Pestre érkezik. — A mennydörgős ménkü mint reclame csináló. Néhány évvel ezelőtt egy komáromi nyomdász kiadott egy naptárt, melyben minden napra szóló időjóslatok is voltak. Midőn a szedő a kézirátot a nyomdában olvassa, észre veszi, hogy februar 13-ra nincsen jóslat. Menten küldi a nyomda inast: fusson urához s kérdje meg mit irjanak az üres helyre. Az inas elfut s urát kártyázva találja. Előadja a dolog mibenlétét. A nyomdász azonban nem is hallja, mert elvan merülve kártyáiban. „Gusztálja“ és észreveszi, hogy rosz „blatt“-hoz jutott. „Ejnye mennydörgős ménkü!“ kiált fel haragosan. Az inas ezt feleletnek véli és visszarohan a nyomdába. Beleteszik, hogy febr. 13-án menydörögni fog. A naptár megjelenik s a gazdavilág bámul. Feb. 13. s menydörgés. A világ nevet, hanem a vélett en tréfát csinál, a feb. 13-án csakugyan menydörgött. Azóta a csallóközben elfogy az egész kiadás. — A távirdai tanfolyamra 200-nál több hallgató van bejegyezve. — Magyar rendjelt kétszülnek alapitani. — Kairóban veszélyes himlőragály tört ki. — A születendő királyi csecsemő számára tápláló dajkát Dr Balassa Szegszárdon választott. — Debreczen vidékén egy 100 éves aggastyán él, unokája lakodalmán vigan táncolt a lefolyt farsangon. — Böszörményi Lászlót az ismeretes perben egy évi fogság és 2 ezer forint birságra itélték.

Zala-megyei hirek.

— Kuthy Emil honvédhadnagy Nagy-Kanizsáról nemcsak egyik erdélyi hegynek törvényesen „Bem-hegynek“ leendő elismerésén buzgólkodik, hanem a piskii csata szinhelyén emelendő emlékoszlopra egy 10 frankos arányat is küldött, melyet a Hunyad-Zarándmegye és Szászváros egyesült honvédegyletének közgyülése lelkesült örömmel vette. Üdvözöljük a „kiszolgált cserepárt“ a tettek mezején.

— A keszthelyi országos gazdászati tanintézetének hallgatói tavaly folyamodtak, hogy a katonakötelezettség alol mentessenek fel, azonban eredménytelenül; most ismét az ipar- és kereskedelmi miniszteriumhoz fordultak. A katonakötelezettség miatt valóban pályájuk megszakitást szenved.

— Balaton-Füreden nevezetes ujitások léptettetnek életbe. Az eladott telkeken több uj és igen izletes házak és nyaralók fognak még az idén épülni. A fürdői idényre Farkas Miska zenetársulatával köttetett meg a szerződés. A Balaton viz csekélységén hivatalosan lesz segitve, a menynyiben a zsilipeken csak a fölösleges viz eresztetik ki.

** Bajcsi község az ellenük lefolyt urbéri rendező perben hozott igen kedvező itéletek végrehajtásának ellent állván, őket makacs ellenszegülésüknek következményei utolérték, mert Zalamegye közgyülése ellenük a karhatalmat elrendelvén egy osztály lovas katonaság f. hó 20-án miután a hozzájuk kiküldött megyei választmánynak felvilágositó oktatása sikertelen maradott, a községet megszállotta és a végrehajtási munkálatok most ennek fedezete alatt teljesittetnek, feletto sajnos, hogy az ily nagyszerüen sujtott, különben is szegény község egy kontárkodó oly izgatásának esett áldozatul, ki magán érdekét hajhászván tőlük 140 ftot kicsalt, és ügyükön segiteni nem tudott; azonban jól értesülttektől hallottuk, hogy az izgató elfogatott és a törvénynek már átszolgáltatott.

** E napokban az anglo magyar hitelbank egyik igazgató tagja Wodjaner ur Nagy-Kanizsán megjelent és néhány itteni tőzsérrel értekezvén, ezekkel tudatta, hogy a fentirt hitel társulat itt egy fiok bankot akar felállitani; egyuttal mintegy 12 kereskedelmi czég által nevezetes mennyiségü részvényeket aláiratott. — Mi üdvözlünk minden pénzintézetet, mely hazánkban megtelepül, de sajnosan vesszük, hogy városunk többi lakosi is, kik részt venni óhajtanának a vállalatból kirekesztettek. Figyelmeztetés okáért jónak látjuk e helyen felemliteni, hogy városunk számos polgárja ez előtt néhány evvel „leszámitoló intézet“ felállithatására engedélyt nyertek, és hogy a szabadalom ideje még nem járt le, helyén látnók, ha ezen társaság jogaihoz ragaszkodva, magát más által kisodortatni no engedné.

— A farsang utolsó napjaiban egy inast mestere a szőlőhegyre küldötte kf borért, azonban ő is öntött a garatra, olyannyira, hogy az uton szivkereke megakadván, szegény a borfizákosság kora áldozata lett, meghalt.

— Zala-Egerszeg, febr. 25. Farsangi életünk, mely az idén vigan folyt, február 23-án az arany „Bárány“-hoz czimzett vendégfogadó szépen feldiszitett termében az uj-korház javára tartott táncvigalommal fejeztetett be. — A jótékony czél-, vagy a farsang utolja birt-e varázserővel? — Nem tudom; annyit azonban biztos merek mondani, hogy a terem s mellék szobái zsufolásig tömve voltak. Vendégfogadósunk jó italai- és izletes ételeivel magának érdemet vivott ki. Bálkirálynő — a pompát mellőzve — mégis diszes nőkoszoruból választani nem tudtunk, mert a tiszta egyszerüség csaknem mindennyit bálkirálynővé tette. A begyült összegből kifizetvén minden néven nevezendő kiadást — maradt a város rendelkezésére 207 frt. o. é. tiszta jövedelem, mely az uj kórház szervezésére leend forditva. Vig farsangunkat csendes böjti napok váltották fel, mely idő alatt keresztényi kötelességünk teljesitésén kivül egyedüli élvezetünk leend az, a mi télen a falusiak-e t. i. lapok olvasása. Sz. F.

Somogy-megyei hirek.

— Somogymegye a koronázási banderium diszruháját a budai népszinháznak adományozta.

— Egy somogymegyei kereskedőnek 50 kros pere van a kir. táblánál.

— Lengyeltóti, febr. 25. Községünkben a farsang utolsó vasárnapjának estvéjén egy dicséretesen említésre méltó ünnepélynek voltunk tanui. Ugyanis a helybeli izr. iskola növendékei derék tanitójuk rendezése s felügyelete alatt szinjátók,- szavalmányok és énekkel egybekötött táncvigalmi estélyt tartottak, melyen az érdeklett szülőkön kivül számosan megjelentek ugyannyira, hogy sokan csak a kedvesen feldiszitett termen kivül hallgathaták az érdekes előadást. A kis múzsafik meglepő ügyesség s tiszta kiejtéssel adták elő szerepeiket. Ezek bevégeztével a formalis szinpad tánczhelylyé alakittatott át. — Ritka lelki élvezet volt látni mind a tánczra kerekedett kisdedek, mind pedig a jelen volt szülők lelkesült örömét. Az elismerés általános volt, mi az illető tanitó ur fáradhatlan szorgalmát a legnagyobb mérvben megjutalmazá. Adjon Isten több ily szép tehetségü s buzgó egyént a nevelészeti pályának! Községünkben a fársangi utolsó napok általában zajos mulatságok közt folytak le. H. S.

— Csurgó, 1868 február hó 26-án Tisztelt szerkesztő ur! A helybeli daláregylet f. h. 24-én dalestélyt tartván, inditva érzem magamat, mint annak tagja arról referálni, már azon okból, mivel karmesterünk Pásztor A. ur ez alkalommal bebizonyitotta, mit lehet bizonyos szakban értelmesség és szakadhatatlan buzgalom által véghez vinni. Gyermekek ugyan nem tartoznak egyletbe és nem is azért mondom, mintha a helybeli dalaregyletben, ezek képeznék a tagokat, söt nagyon is derék férfiakból áll, — kik közül csak egyet vagyok felemlitendő t. i. t. Tóth Károly urodalmi pénztárnok urat, ki kellemes és érzetteljes tenor hangjával akármely dalárdának is diszére válnék, — hanem azért, mivel ez alkalommal a helybeli gymnasium énekkara, melynek karmestere szintén P. ur lévén s közreműködött az előadásban. Csak is két dalt énekle a kar, de ezek, bár nagyon complicalt, de még e mellett igen nehéz hanglejtések valának, ép oly nagy biztonsággal lettek előadva, hogy be kell vallanunk, csak értelmesség és erély folytán lehet ilyesmit elöteremteni. Nem is kétkedtünk soha P. ur képességében, de az emlitett tény meg csak szilárditá ezt illető elismerésünket. Kár, hogy e jeles férfiunak alkalom nem nyujtatik tehetségeit jobban gyümölcsözvé tehetni mint ez itt nálunk lehetős. A férfiakat — majd megfelejtkeztem, hogy propria laut sendet; de azon tudatban miszerint magam ugy szólván e ezek kér ötödik kerekét képezem itt, még [illegible] mondom, hogy ez nagyon jelesen működött, mit eddig egyáltalában az előadásokról mondani nem szoktak. De nem is hiányzik itt tehetség (Nem csak az egylet, hanem a dalárda is szaporodott tehetséges ifjú tagokkal.) és buzgalomban is, így reméljük, hogy dalárdánk névre [illegible] szert s hogy az egyleti tagok ezirán közömbösége ezennel meg fog szünni. Az itt emlitett előadás napján az egylet közgyülést tartván az ez alkalommal történt ujraválasztások következő nevekot tüntetnek fel. Tisztelendő Verbay T. elnök, Mayerhoffer József alelnök, Singer Samu titkár, Mayerhofer Lajos pénztárnok, Szabó Lajos levéltárnok, Tóth Károly, Pásztor B. karmesterek, ft. Berky J., Masterházy J., Nagy S., Mayerhofer Sal., Záld F., Zünker G., Héjas P., Dr. Steiner L., Kugler urak választmányi tagok. S. S.

Sopron-megyei hirek.

= Hirszerint a közös külügyminiszteriumba egy magyar állam titkár fog legelőbb kineveztetni, mely állomásra Széchenyi Gyula sopronmegyei főispáni helytartó ur volna állitólag kijelelve.

= Vasárnapi levelek. II. Wir szan hald alleweil fidel! Higyje meg tisztelt szerkesztő uram, ilyen lusztig Fasching már rég nem volt Sopronban, mint az idén. A f. hó 10-én tartott „Händels industrie" bál igen fényesen ütött ki, volt [illegible] nagy handlirozás a szivek körül, és a tánczmeg a kurizálás valóságos industrie lett. — De még fényesebb volt a 20-án rendezett urak bálja, mely az idei farsang méltó koronája volt. A rendezők csakugyan minden elkövettek annak fénye és sikerének emelésére. Érdekes látvány volt a három costumben öltözött fiucskát látni, az az első mint postilion a cotillionhoz szükséges bouquetokat aranyozott tálczán tolta be, a másik kettő pedig rococo öltözetben a füzértánez rendjeleit osztogatta szét. Jó gondolat volt továbbá a férfiaknak masque öltözete is, a kinek nevét valamelyik hölgy eltalálta, az táncozhatott, — képzelheti tiszt. szerkesztő uram hány embernek esett le akkor az álarcza! — Valóban jó lenne ezen figurát az életben is alkazni, talán meglegyna a képmutatók száma egy kissé!? Főleg pedig a mi ezen bál fényét emelte, volt a zenekar; mert a Vörös Jancsi győri jeles zenetársulata mellett felhevült a sok ifju kebel, és a vidámság egész fényes reggelig tartott. — Most pedig az ifjuság fáradalmait alussza ki, s gondolkodik arról, valjon a sebet, melyet Amor nyilai okoztak, Hymen balzsam cseppjeivel hogyan kelljen behegeszteni. — Sapperlót! most veszem észre, hogy mennyire belemélyedtem a bálokba, pedig még másokról is kellene tudósitanom. — Talán azt tudja tisztelt szerkesztő uram, hogy Sopron igen csinos szép város, hanem a legszebb helyen, hol a sétatér kinálkozik árnyas fáival a fáradt sétálóknak enyhet nyujtani, és hol a legkitünöbb modorban épült paloták büszkélkednek köröskörül — mondom ezen helyen, a régi vár árokmaradványa, mélységes fenekével s leomlott tégláival épen ugy tünik fel, mint a német mondja: Ein Faust, auf ein Aug' — Ugy látszik a „Stadtverschönerungs Comissio" csupa régiség buvárokból áll, kik a bástyának ösrégi tégláiból a történelmet akarják tanulmányozni, vagy talán az árokba csörgedező kanálisnak gyönyörködnek, mely egész zuhatagot képez, valóságos Niagara kicsiben, — meglehet mondom, hogy ez lehet oka, hogy e szemet szuró természeti ritkaság oly nagy kegyelettel türetik, de, hogy a közönséget épen nem gyönyörködteti, das ist einmal sicher! — Valamint nem gyönyörködtette az „Ö. Bote"-ban L. nevelő intézet tulajdonosnak egy egész álló hóig közlött végetlen jeremiadjai, melyek egész a csömörlésig ingerelték a közönséget. Hanem azután volt ujdonságunk is, és pedig e hó 5-én Gróf Széchenyi Györgynek a helybeli szinházban előadott egy felvonásos sikerült vigjátéka „Der moderne Menelaus" czimmel. — Örül az ember szive, ha látja, hogy az aristocratia egyik tagja ily szép irodalmi szórakozással tölti be üres idejét. — Még mint ujdonságot szemléltük a „Dinorah" czimü opera, ugy a „Schöne Helena" operett előadását, mely utóbbi a farsang daczára is mindig teli házat csinált. Hiába a mostani elkényeztetett publikumnak frivol darabok kellenek. — Még fel kell emlitenem hogy a tornász-egylet részéről rendezett két rendbeli táncvigalom az idei farsangon leglátogatottabb volt, s örömmel jegyzem meg itt, hogy a helybeli tüzoltó egylet, a magyar biztositó társaság ügynökségétől 100 frt. jutalmat kapott, annak elismeréséül, hogy az egylet szükséges voltát elismeri, és annak életrevalóságát méltányolja. — Végre pedig miután azt tartja a példabeszéd „Ende gut, alles gut," — tehát febr. 26-án a Casinó termeiben zu guter letzte nagy Heringschmaus tartatik, mely évek óta mint igen kedélyes estély nevezetes lévén, mindig szép számu vendégsereget gyüjt egybe. És ezzel eltemettük volna a farsangot. — A milyen dicsteljes volt élete, ép oly kegyeletes lesz temetése is! Most pedig Isten velünk! Megyek hamut hinteni fejemre, a böjtöli! Auf Wiedersehen!

Bohnzüchter Flórián, soproni polgár.

Vas-megyei hirek.

— E. Julia élénken készül a végtárgyaláshoz, egészen fehéren öltözetben akar megjelenni, de meghagyaték neki, hogy azon öltözetet kell felöltenie, melyben Hü[illegible]ben volt. Fülében halálfejes fülbevalók [illegible]znek füzve s mellén hasonló készitmény [illegible]ltü. A megiuditott vizsgálat befejeztetvén, a végtárgyalás marczius vége felé fog [illegible]tartatni.

[illegible]kjegy hamisitók. A februar [illegible]gerszegen tartott országos vásár alkalmával Lábodi Mihály katafai, és Babos I[illegible] körmendi lakosok által vásárlott ökrök, hamis bankjegyekkel fizettettek, melyek felismertetvén a hatóság ez érdemben értesittetett, minek folytán a kiadóiknál nyomozás tétetett, minek azon eredménye lön, hogy nevezett Babos István lakásában megtaláltatott a fényképező gép, melynek segélyével Schofka Ferdinand, és Klebel János fényképész gyártották az érintett bankjegyeket, ebben találtak többrendbeli kisebb és nagyobb bár nem tökéletesen sikerült készitményü bankjegyeket, — Lábodi Mihály, Babos István, Klebel János körmendi fényképészennek neje Kollanits Mathilda, Schofka Ferdinand és egy velük működni gyanusitott bécsi egyén mult csütörtökön fegyveres őrizet alatt a megye ház fogságába szállittattak.

* Reunio. Utolsó farsang estéjén a casinó helyiségében a szombathelyi dalárda javára táncvigalom tartatott, melyben minden rend és rangu polgárok képviselve voltak, élénk szinezetet nyujtá e fesztelen vigalom azon patriarchalis életnek, mely még ősi magyar családainknál több helyen divatozik, hová még a haladó kor, nem birta ferde irányu szokásait elhinteni, — e nagy csoport élet vidor nép, mintha egy család gyermekei lettek volna, testvéri ölelkezés között itta ki azon tüz nedüt, mely elfelejtető vele, buját, és bánatát, csak a jelen öröm virágait szedte. Szép hölgyeink is jó kedvben szinte nem hagyták magokat felülmulni, meg sem gondolták, hogy másnap már a rozsaszin puder helyett szentelt hamvat dörgölnek homlokukra, — s édes nagysám, szivem királynéja, boldogságom éltető szellemé, sat. szép szavak helyett, egy öreg barát sugja fülébe a memento morit.

* Rangvesztés. Klebel János bankjegy hamisitás miatt befogatott fényképész, és honvéd százados felett tiszti rangjának örökre leendő elvesztése és a tiszti névtárból leendő kitörlése a legközelebbi honvéd egyleti gyülésen fog kimondatni, mi is tudomás végett hirlapilag országszerte fog hirdettetni.

TÁRCZA.

Önbirálat.

Miket „hőzzá„ irtam szerelmesen,
Birálgatom most már verseimet;
S itt—ott csipek egyet a technikán,
S megbillentem a sántitó rimet.

Végig futkos rajtok a gondolat,
Én rajtam meg a szerelmi hideg;
S ettől olyanformán reszkethetek,
Mint lanton a szakadozó ideg.

És ha mind oly szép volna is, mit ér,
Bár hüséget zeng minden énekem?
Nem csodálom hogy „ő" nem hitte el:
Ha mind és ugy — magam sem hittem?

Az az örök-hű szerelem pedig,
Melynek rövid lehetne életünk,
Megkészönné, hogy nagy szerencse még:
Ha mellette „jó barátok" leszünk!

RÁKOSI LÁSZLÓ.

Zalai leánykérés és lakodalom.

(Vége.)

Igen örülünk e ritka szerencsének, mely szegény hajlékunkat érte, de tudja azt mestrom uram is jól, hogy a lánynyal is kell beszélni, a mint a magyar példabeszéd mondja: a fát se vágják le egyszerre; ne sokalják fáradságukat, és jöjjenek el holnap estvére.

Szives bucsuzás után Jancsinak meghagyatott estveli 6 órára készen legyen, mit ő elnem mulasztott, a kitüzött órára jobb kedvvel indult meg a nászsereg Szőkéjékhez, a bekopogtatás után lehetett látni, hogy a szobába mik történtek, látszott, kedves vendégeket várnak mert az asztal fel volt teritve piros szegélü fehér abroszszal, volt kalács, pecsenye, sódar, piros bor, perecz, jó jel szokott lenni, Nyukupi Dávid nem fáradott hijába. De alig várta, hogy felkelhessen s alkalmi köszöntését elmondhassa, felemelkedett üléséből mester uram, igy adja a szót:

Mielőtt hazámnak e piros, kedves terméényének levét torkomon leereszteném, szabad legyen kivánnom, hogy oly piros és rózsaszinü legyen az ujpárnak jövendő béli boldogsága, adjon az Isten nekik földi boldogságot, holtuk után pedig örök dicsőséget! Általános ugy engedje Isten! szóval igazolták hogy, kántor uram velősen beszélt.

Az eljegyzés megtörtént tisztelendő plebános előtt, egy pár koronás tallér jegypénzt kapott a menyasszony, a vőlegény pedig büszke volt a czifra jegykendőre, a moring levél irás, hirdetés, Nyukupi Dávid legboldogabb napi foglalkozása volt.

Eljött a három hétnek harmadik vasárnapja, mit epedve várt nem csak a vőlegény, kivánesi volt rá az egész falu, uton utfélen mindenki szőkéjék vendégségéről beszélt, 32 ház hivatalos a közönséges urakon kivül, igy hitt nálunk is a Pecsovics vendég hivo! négy háznál csinálják a nyoszolu lányok a vőfényi zászlót. A mint a falu vendég hivója beszélő, csakugyan ugy történt, hogy mester uram feleségével négy vőfénynyel, koszorus lányokkal, négy felczifrázott szekéren muzsika szóval megindult.

Szólt a zene hangzott a dal.

Kaliczkába sárga madár!
Az utczában vőlegény jár!

a koszorus lányok dobálták a pereczet az utcza ajtókban álldogálóknak, a falu apróssága futva ment a szekér után! szólt a zene, hangzott a dal:

A ki minket meg gyalázz!
Pokolba legyen kanász

igy ért a boldog uj pár az Isten hajlékába, hol egymásnak örök hűséget és szerelmet esküdtek.

A menet azon rendben jött vissza, avval a különbséggel, hogy Nyukupi David uramval s kedves feleségével többen lettek; messziről lehetett látni arcz vonásán a köz örömöt, mindha mondaná az embereknek nézzétek ez itt mind az én mivem, nézzétek mily boldogok lesznek!...

A hangász banda a kálha melletti szoba sarkot foglalá el, a násznép, ez uj pár szokás szerint az asztalnak alsó végén foglalt helyet, a vőfények ez alatt az érkező vendégeket fogadták, Tisztelendő ur a falu orvosát, Kümenek Maxot hozta vele, kevés várttatva szinte megérkezett Hazugi Miklós nejével Czuczival a castrum dolorison, melynek kerekei csak követválasztáskor s nagyobb ünnepélykor szokták pörögni.

Ez alatt a konyhába kezdetét vette a tálolás, a vőfények nagy tálakban hozzák a levest s be köszöntenek:

Most hozzuk a levest és a szóztot
Kedves vendégeink szeressék a kosztot.

De nem veszem olvasóimnak türelmét tovább igénybe, minden tál ételnek behozatalába nem bocsájtkozom.

A szokásos kása pénz szedése után egyenkint szóliták ki a táncra az asztalnál ülőket, hogy mestrom uram is megjárta az kétséget se szenved, de Czuzi tensasszony is jól mulathatott mert fökötőjén meglátszott a boldog szoba pora, és ez igy tart sok helyet nálunk két napig is. Ki ne emlékezne kösülünk kedvesen vissza ifjusága boldog napjaira.

S most le teszem a tollat azon jó kivánattal: Adjon az Isten a magyar hazának minél több boldog házas párt.

BARANYAY ELEK.

1660 október 25.

Gróf Zriny Miklós Somogymegye főispánjának levele a megyéhez, hogy országos dolgok foglalván őt el, személyesen nem tarthatja meg a tisztujitást:

Illustrissimi, Reami, spectabilis ac magnifici, Generosi, Egregy, et nobiles Domini, amici observandissimi!

Salutem, et servitiorum meorum paratam commendationem. —

Az mostani generalis gyülésnek, pro trigesima praesentis praefigialt terminus napjára mindenképpen disponáltam, és elrendeltem volt kegyelmetek közi való menethelemet, de mivel Eö Felsighe kegyelmes dispositioját értettem, hogy pro die tertia affuturi mensis novembris az Tanács urakat Bécsben fel kölletik menni, az hová okvetetlenül személyemben is elkölletik mennem és compareálnom, egyébaránt semmi uttal el nem mulattam volna, ezen előttem levő gyülest; minthogy penighen legkiváltképpen az nemes vármegye tisztviselői állapottyok felül lészen, ugy tetszik, hogy alkalmatosabbakat nem találhatunk, és nem is tudok az mostháninknál jobbakat, azért helyén hagyván confirmallyuk. —

Az Birák Uramék közül némelyek helyett penigh, kik kötelességhek szerint tisztyeknek, és hivataloknak nem akarván megh felelni, alkalmas dolghokat mulattyák el, azok helyett, az kiket kegyelmetek gondol érdemesheknek lenni, az capitidatusok közül válaszon, és tegyen kegyelmethek.

Ezek után az mi meghromlott, és csaknem teljesseghel elpusztult hazánknak, és nemzetünknek javára nézve minden hasznos és szükséghos dolgokrul consultálkodvan, minden jót végezzen kegyelmethek, és concludállon, szivbül kévánom. — Datum in Nova Curia, die vigesima quinta octobris. Millesimo sexcentesimo sexagesimo.

Carundem Dominationum vestrarum.

Servus et amicus paratissimus Comes Nicolaus á Zrinio m. k.

közli:

SZENTKIRÁLYI AUREL.

Nyilt posta.

— Azon három rendbeli czikkre nézve, melyek Rosenfeld Adolf puffeszkedő tettejt megrovólag tárgyalják, kijelentjük, miszerint a kérdéses ügyet jelenleg berekesztettnek tekintjük. Köszönetet mondunk ugyan az illetők figyelmeért, és a hatalmas czikkeket egyelőre eltesszük, mert mint bizonyos állat a sajátságos lármát, ugy Rosenfeld Adolf a nyilvános sértegetést valószinüleg nem hagyja abba. Tehát lesz még rá szükségünk.

ÜZLETI HIRNÖK:

Piaczi hetivásár és keletárok.

NAGY-KANIZSÁN, február 28 én, 1868 ban.

Alsó-ausztriai mérőnként.

Termények: Buza 83—84 fontos 5 frt. 50 kr. 85—86 fontos 6 fr. — kr 87—88 fontos 6 fr. 50 kr. Rozs 78—79 fnt. 4 ft. 20 kr. 79—80 fnt. 4 fr. 30 kr. Árpa serfőzőnek 70—71 fntos. 3 fr. 15 kr. 71—72 3 frt. 25 kr Árpa közönséges 65—66 fns. 2 fr. 70 kr. 67—68 fns. 2 frt. 80 kr. Kukoricza 2 frt. 90 kr. Kukoricza olasz (csinquantin) 3 forint — krajcz. Zab 45—47 fns. 1 frt 70 kr. 47—48 fns. 1 frt. 75 kr. Pohanka 66—68 fns. 2 frt, 80 kr. 68—70 fontos 3 frt. — kr. Paszuly fehér 5 frt — kr. Paszuly tarka 3 frt. 90 kr. Gubó elsőrendü 16 frt. — kr.

Lisztek: mázs. Királylisztt 0. szám 15 frt. 50 kr. Lánglisztt mázs. 1 sz. 15 frt — kr. Lánglisztt mázs. 2 sz. 14 frt. 50 kr. Zsemlelisztt 3 szám 14 frt. — kr. Zsemlelisztt 4 sz. 13 frt. 25 kr. Konyórlisztt 5 sz. 12 frt. 50 kr. Konyórlisztt 6 sz. 11 frt. 75 kr. Kenyér-l. m. 7 sz. 11 frt. — kr. Kenyér-l. m. 8 sz. 9 frt. 25 kr. Rozslánggm. 1. szám 10 frt. — kr. Rozslánggmázsája 2. szám 8 frt. 50 kr. Kukoriczalisztt m. 5 frt. — kr.

Különfélék. Méz mázsája 19 frt. — kr. Viasz m. 112 frt — kr. Fagygyú nyers m. 22 forint — kraj. Fagygyú száraz m. 29 frt. — kr. Gyapjú finom m. — frt. — kr. Gyapjú határőrvidéki m. 52 frt — kr. Fehérrongy m. — frt. — kr. Tarkarongy m. — frt. — kr. Szalma m. — frt. 80 kr. Széna m. 1 frt. — kr. Egy kévo zsup 12 kr. Burgonya mérője 1 frt. — kr. Marhabőr száraz, nehéz mázs. 65 frt. — — kr. Marhabőr száraz, könnyü mázsája 56 frt. — kr. Borjubőr fejjel 100—b frt. — kr. Borjubőr fej nélkül 110—115 frt kr.

Gyümölcsök: Alma mérője — frt. — kr. Dió mázs. 6 frt 50 kr. Aszalt gyümölcs mér. 6 frt. 50 kr.

Borok: Vidékünkbeli újbor 1867-diki, fehér vagy schiller akója 2 frt 80 kr. Vidékünkbeli ó-bor 1860. 1865-beli fehér vagy schiller ak. 6 frt. — kr. Balaton-melléki 1867-beli fehér ak. 5 f.t. — kr. Balaton-melléki 1863—65-beli feh. v. schil. ak. 10 forint — kr. Somlay 1863—65-beli ak. 16 frt. — kr. Somlay 1867-beli — frt. — kr. Badacsonyi 1863—65-beli akója 15 frt. — kr. Badacsonyi 1867-beli ak. — frnt. — kr. Villányi és szekszárdi fekete 1867-ki akója 10 frt — kr.

Spiritus (per grad) fokonkint — frt 50 kr. Szilvapálinka hordóval 20 foku 22 frt. — kr. Törkölypálinka hordóval 20 foku 18 frt. — kr.

Kispiaczi árak: Marhahus fontja 22 kr. Sertéshus fontja 26 kr. Szalona fnt. 40 kr. Borjuhus fnt. 20 kr. Júhhus fnt. — kr. Zsirnak fnt. 46 kr. Faolaj fontja — kr. Lenmagolaj fnt. — kr. Repaczolaj fontja 32 k. Petroleum fntj. 22 kr. Czukor finom fntj. 34 kr. Kávé fntj. 60 kr. Konyhasó fntj. 10 kr. Marhasó fn. 4 kr. Faggyúgyertya fontja 38 kr. Szappan fontja 26 kr. Rizskása itczéje 18 kr. Köleskása itczj. 10 kr. Hajdina itczj. 10 kr. Fehér bab (passzuj) itczj. 7 kr. Tarka bab (passzuj) itczj. 6 kr. Árpadara fntj. 14 kr. Borsó bab it. 10 kr. kr. Lud, sovány 1 frt 50 kr. Lud hizott 2 frt. 90 kr. Kacsa párja 1 frt. 40 kr. Pujka párja 2 frt 59 kr. Tyúk-tojás 6 darab 10 kr. Sertés 1 mázsás 25 frt. Sertés 2 mázsás 60 forint. Újbor itczéje 10 kr. Ó-bor itcz. 10 kr. Pesi sör itczj. 14 kr. Kanizsai sör itczj. 10 kr. Szilva-pálinka itczj. 75 kr. Keményfa öle száraz 9 frt — kr. Nyersfa öle 7 frt. — kr. Fa-szén mérője 30 kr. Nyulnak párja — frt. — kr. o. é.

SOPRON, február 27. 1868. Az egy darab idő óta igen gyéren látogatott gabonaplaczunkon az árak tartják magukat. — Különösen keresett a buza és pedig köble: 84—86 fontos — frt. 6 frt. 40 kr. 87—89 fnts 6 frt 60 kr. 7 frt 20 kr. Rozs 78—80 fontos 4 frt 60 k 4 frt 80 kr. Kukuricza 78—80 fontos 2 frt. 90 kr. 3 frt. 20 kr. Árpa 70—72 fontos 3 frt. 20 kr. 3 f.t. 40 kr. Zab 44—46 fontos 1 frt, 90 kr. 2 frt. 50 kr.

HAMBURG, február 17. 1868. A gabona-üzlet a mult héten, habár nem is igen élénk volt, mégis tartva lőn és főkép buza jó hirekre Angol- és Franczia-orszagból több tekintélyben részesült, mi által az árak a birtokosok javára helyeztettek. Rozs jó forgalom mellett is magasabbra emelkedett.

Jelenlegi árak: Magyar-buza (L. 54 v. m.) 125—126. fontos 216—220 porosz tall. Morvai 123—127 fontos 225 és fél — 228 por. tall. Cseh 122—123 fontos 227 p. t. Holsteini 124—127 fnts. 233—234 por. tl. Braunschweigi 124—125 fns. 230—231 porosz tall. Meklenburgi 125—127 fontos 231—134 porosz tall. Rozs (L. 51, r. m.) Magyar 116—121 fns. 181—183 por. tallér, Amerikai 126 fontos 128 por. tal. Meglenburgi 118—119 fontos 181—182 porosz tallér. Árpa (L. 49 v. m.) Magyar 162 fnts. 136 por. tall. Zab (36 v. m.) Holsteini 88—89 pr. tallér. Meclenburgi 90—92 por. t.

SZOMBATHELYI gabna-piaczi árak: Buza első r. 6 frt 90, 2. r. 6 frt 75 kr. Rozs e. r. 4 frt 70, 4 ft 60 kr. Árpa 3 frt — kr. 2 frt 90 kr. Zab 1 frt 85 kr. 1 frt 70 kr. Kukoriczа 3 frt — kr, 2 ft 80 kr.

Heti naptár.

Martius 1-től 7-ig 1868.

Hó- és hétnap	Katholikus napt.	Protestáns naptár	Görög-orosz naptár	Izraeliták napt.	Holdjja
Kath. és prot. Ev. Jézus világtalant gyógyit meg. Luk. XVII, 31—14 Gör. ev. Böjtről és alamizsnáról. Máté VII, 12					
1 Vasárnap	D. I. Albin p.	D. I. Invoc.	18 F 4. I böjt.	7 Böjt. M h.	
2 Hétfő	Szimplitius	Simplic.	19 Archipp	8 Eső-ünn.	
3 Kedd	Kunegunda	Gunda	20 Leo pk.	9	
4 Szerda	Káz. Kánt. †	Kázmér	21 Timoteus	10 Józsiás	
5 Csütörtök	Adorján	Ad. Jenő	22 Eugenia	11 József	
6 Péntek	Jézus sz. töv. †	Frigyes	23 Polykárp	12	
7 Szombat	Aqu Tamás †	Felicitás	24 Philemon	13 S. Tezaw	

Vasuti naponkinti menetrend:

Indul N.-Kanizsáról Buda felé: délután 1 óra 22 perczkor.
" " " " estve 9 órakor
" " Bécs " reggel 7 óra 15 perczkor
" " " " délu. 3 óra 30 "
" " Triest " délu. 1 óra 50 "
" " " " estve 9 óra 25 "

Érkezik N.-Kanizsára Buda felől: reggel 5 óra 6 perczkor
" " " " délután 1 " 20 "
" " Bécs " délben 12 " 31 "
" " " " estve 7 " 28 "
" " Triest " reggel 5 " 21 "
" " " délben 12 " 52 "

Bécsi pénzárfolyam, febr. 29.

5% metaliques 58.40; 5% nemz. kölcsön 65.80; 1860-ki álladalmi kölcsön 83.40; bankrészvények 7.13; hitelintézeti részvének 188.80; London 116.80; ezüst ágio 114.50; arany darabja 5.59 kr.

Felelős szerkesztő: **Wajdits József.**

HIRDETÉSEK:

„WICHTIGE NOVITÆT für Freunde der Literatur."

Nationalschatz LESSING, SCHILLER, GÖTHE 60 Lief. à 30 kr. mit PRÄMIE.

Vorräthig in der Buchhandlung des JOSEF WAJDITS in GROSS-KANIZSA. (71—2-1)

Friss csiraképes vetőmagvak.

U. m.:

Franczia luczerna eredeti mag.
Belföldi luczerna, Stájer veres lóhere.
Fehér virágú réti here. — Török baltaczim.
Burgundi répa tiszta sárga.
" " tiszta veres.
Czukor répa fehér.
Angol ALACSONY fűmag, franczia, olasz.
Fűmagvegyület SZÁRAZRET elkészitéséhez } legjobb
" " **NEDVESRET elkészitéséhez** } takarmánynak
és valamennyi gazdasági fűmag fajok:
TAVASZI REPCZE, bükköny, muhar,
stb. nagy mennyiségben tisztán és jutányos áron kapható:

Földessy Lajos magkereskedésében **Pesten,** al-dunasor l. sz. a. 72—1

TISZTELT ORVOS ÚR!

Kedves kötelességemnek tartom, fogorvos dr. J. G. POPP urnak, kinek

ANATHERIN SZÁJ-VIZÉT

foghusom gyakori vérzése, a fogak inogása, gyakori rheumatica-fogfájdalmak, és végre még **a dohányszag eltávolitására** használtam, megérdemlett dicséretet nyilvánitani, és ezen fogorvos urnak egy nemcsak fájdalmas, hanem undorító betegségből felgyógyulásomért a legbensőbb köszönetemet tolmácsolni.

Bécs, Gumpendorf, 535. sz. a.

Liberet Helfer, m. p. bútor-szövet gyárnok.

Egy palaczk ára 1 frt 40 kr. — Csomagolás 20 kr.

Az „Anatherin-szájvíz", valamint az „Anatherin-foggyászta Kapható **Nagy-kanizsán:** Belus József gyógyszerész, Rosenberg, Rosenfeld A., Wajdits J., Welisch, Fesselhofer és Schwarz A. urak kereskedésében. **Pápán:** Tschepen J., Stampfl G. és Löwy I. uraknál, **Keszthelyen:** Singer M. **Zala-Egerszegen:** Antal F. gyógyszerész és Handler H. — **Kaposszán:** Werli gyógyszerész. — **Varasdon:** Halter gyógyszerész. — **Szt.-Györgyön.** Nöthig. — **Sümegen:** Dorner Kajet. és Stamboreszky I., gyógyszerész uraknál.

(64—4)

Jelentés.

Alulirott tisztelettel jelentem a nagyérdemü közönségnek, hogy Szombathelyen a piaczon fennálló kereskedésem mellett uri utczában egy fiok

fűszer-, anyag- és festék-

KERESKEDÉST

a „Magyar Király"-hoz

czimezve nyit ottam, kereskedésem czikkeit a legelső raktárakból szerezvén be, azok minőségre a legkitünőbbek. — Egyuttal kijelentem, hogy áruczikkeimet sürü keresettségük folytán a legjutányosabb áron adhatom.

Szombathely, novemb. hó 1867.

(45—13-4) tisztelettel **Tobis József.**

MISEMONDÓ RUHÁK,

pluviálék, dalmatikák, albák, rochettek, velumok, oltárpárnák és teritők stb.

China ezüst és tüzaranyzott

Monstranzok, kelyhek, ciborium ok, paciffcal gyertyatartók, füstölők töményt artóval, szentelő-viztartó aspasoriummal, lámpák stb.

Egyházi-, czéh- és iskolai-lobogók,

BALDICHINUMOK ÉS PANTIFICAL ESZKÖZ, KESZTYÜ INFULA, PASTORAL, GREMIAL, HARISNYA, CZIPŐ STB.

s a leggazdagabban kiállitott

ORNÁTOK, és minden EGYHÁZI SZEREK

legjutányosb áron kaphatók:

Oberbauer Alajos

gyárraktárában, váczi utcza 15. szám a. PESTEN.

ÁRJEGYZÉKEK és UTASITÁSOK KIVÁNATRA BEKÜLDETNEK. (69—26-1)

Dr. Kiss György,

szem- és fülorvos s villanygyógyász Szabadkán;

gyógyit mindennemü szemfájást, műtesz szürkehályogot, bandzsaságot, műlátát, szarucsapot, szemgolyó előesést, s a szempillákon előforduló eltorzitásokat. Gyógyit mindennemü fülfájdalmat, fülzugást, fülfolyást, nagyot hallást, süketséget, a legujabb módszer szerint, eltávolit a külső halljáratból habarcot (polip.) s mindennemü idegen testet. Alkalmazza a villany mindkét nemét, a bevezetett és állandó villamáramot, csúzos, köszvényes bántalmaknál, iró görcs, érzéketlenség, túlérzékenység s a hüdések különböző nemeinél, u. m. féloldalu szél- s arcz-hüdésnél, arcz-sábánál stb.

A horgany és szénelemekből álló valóban nagyszerü villanytelep Lipcsében Stöhrernél készült saját módszer szerint. — Bérmentes levelekre rögtöni válasz.

Allandó lakása: Szabadka, a szinház sorában.

(70—3-1)

Zur hohen Beachtung für Bruchleidende.

Der berühmte **Bruch-Balsam**, dessen hoher Werth selbst in Paris anerkannt, und welcher von vielen medicinischen Autoritäten erprobt wurde, welcher auch in vielen tausend Fällen glückliche Curen hervorbrachte, kann jederzeit dir. brieflich vom Unterzeichneten die Schachtel á 4 fl. ö. W. gegen Einsendung des Betrages, da die Postnachnahme nicht stattfinden kann, bezogen werden. Für einen nicht so alten Bruch ist eine Schachtel hinreichend.

J. J. K. Elenhu in Gal; bei St. Galen (Schweiz). (57 8—2)

WEIN-LICITATION AM 4-TEN MAERZ ZU LUTTENBERG

im Hause Nro 14, wobei 31½ Startin vorzüglicher Luttenberger 1867-er Eigenbauweine und zwar 25¼ Startin vom Kumersberger und 6 Startin vom Gamila-Gebirge sammt Halbgebäuden aus freier Hand verkauft werden.

(68—2)

SOMMER JÓZSEF

Nagy-Kanizsán Kórház-utczában,

különösen figyelmezteti a n. é. közönséget,

hogy NORINBERGI és RÖVIDÁRU

nagybani és kicsinybeni eladása mellett nála folytonosan,

a legnagyobb mértékben,

VALÓSÁGOS Pottendorn KÖTŐPAMUT,

a legjobb FEHERITETT és FEHERITETTLEN SZÖVŐPAMUT és GÉPFONAL található,

és azon kellemes helyzetben van,

HOGY A LEGJUTÁNYOSB ÁRON SZOLGÁLHAT.

PUBLICITÄT.

Insertionskalender franco und gratis — Correspondenz franco gegen franco.

Anzeigen aller Art werden besorgt mit: Schnelligkeit — Ersparniss von Porto u. Spesen, sowie eigener Mühwaltung — Gratisbeilage — Rabbatt bei grössern Aufträgen — Discretion. —

Special-Contracte mit besondere günstigen Bedingungen bei Uebertragung des gesammten Insertionswesens.

Sachse & Co. in Leipzig. Zeitungs-Annoncen Expedition. Filialhandlung vorläufig in: Bern und Stuttgart,

Annahme von Inseraten für die Allgemeinen Anzeigen der „Gartenlaube." Auflage 230,000 Exempl.

Wajdits József kiadó-, lap- és nyomdatulajdonos Nagy-Kanizsán